

Í

T

E

BISBAT DE

SANT FELIU DE

LLOBREGAT

L

L

T

U

B

27

DUES EMPRESES , DUES GENERACIONS UN SOL SERVEI

RIFER

◀ ROCAFER ▶

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

C/CCanonge Dorca 37

Tel.972.22.01.55

17005 Girona

www.rifersl.com

Psg.Fabra i Puig 39 6è 3º

Tel.93.311.72.01

08030 Barcelona

info@rocafer.com

Delegació Terrassa

Tel.Mòbil: 616.90.90.01

Terrassa

info@rifersl.com

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

EDICIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana
de Mitjans de Comunicació Social

Pl. de la Vila 11, 1r.

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.cat

www.bisbatsantfeliu.org

Subscripció anual: 20 euros

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

I

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

[ ]

NÚM 27 (2009)
30 DE JUNY
DE 2009

SUMARI

151 ESSLÉSGIA DIOCESANA**152 Decrets**

152 *Aprovació de les esmenes als Estatuts del Consell Pastoral Diocesà*

152 *Components del Consell Pastoral Diocesà*

153 *Convocatòria d'eleccions de membres del Consell Pastoral Diocesà*

154 *Nomenament del delegat diocesà de Pastoral de Joventut*

154 *Erecció d'un oratori al centre sociosanitari Sant Joan de Déu, d'Esplugues de Llobregat*

155 Nomenaments parroquials**156 Comunicats i notes de premsa**

156 *L'església de Crist Salvador, nova parròquia a Martorell*

156 *Presentació del nou itinerari de catequesi infantil d'iniciació cristiana*

158 Escrits dominicals

158 *Nova fraternitat (3-5-2009)*

159 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (I) (10-5-2009)*

160 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (II) (17-5-2009)*

161 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (III) (24-5-2009)*

161 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (IV) (31-5-2009)*

162 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (V) (7-6-2009)*

164 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (VI) (14-6-2009)*

164 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (VII) (21-6-2009)*

166 *Variacions sobre l'amor ressuscitat (VIII) (28-6-2009)*

167 Crònica diocesana

167 *MAIG*

169 *JUNY*

172 Documents

172 *La catequesi d'infants a la nostra diòcesi: normes i orientacions*

174 Articles i altres escrits

174 *Salutació als Pueri Cantores amb motiu del seu concert a la Catedral de Sant Feliu de Llobregat*

175 *"Camí vers el Catecumenat", per a la revista Catecumenat*

176 *Text de presentació del llibre L'alè de la litúrgia. Viure l'eucaristia editat pel CPL i que recull les glosses del senyor bisbe sobre la litúrgia*

177 *Carta de benvinguda als turistes*

178 Organismes diocesans

178 *Reunió del Consell Pastoral Diocesà 6-6-2009*

178 *Reunió del Consell Presbiteral 18-6-2010*

179 Delegacions**179 PASTORAL DE LA SALUT**

179 *Pasqua del Malalt*

- 180 **MISSIONS**
- 180 *Reunió de la Delegació Diocesana de Missions amb el bisbe Agustí Cortés.*
- 180 **CATEQUESI**
- 180 *Memoria curso 2008/2009. Servicio diocesano para el catecumenado.*
- 181 *Crònica de la Trobada Europea del Catecumenat*
- 182 **VIDA CONSAGRADA**
- 182 *Crònica MAIG-JUNY*
- 184 **FAMÍLIA I VIDA**
- 184 *Crònica de la Jornada de la Família 17-5-09*
- 184 *Ponència del P. Josep M. Roca per a la Jornada de la Família 17-5-09*
- 196 **Necrològiques**
- 196 *Mn. Pere Bosch Nicolau*
- 197 **PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA**
- 198 **Comunicats**
- 198 *Exequies del Dr. Jaume Riera Rius*
- 198 **Documents**
- 198 *Col·laborem al finançament de l'Església en la Declaració de la Renda*
- 201 **CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE**
- 202 **Comunicats**
- 202 *Comunicat de la reunió n. 190*
- 204 **Documents**
- 204 *Manifest 1r maig 2009*
- 206 *Missatge del bisbe Sebastià Taltavull en ocasió de la 43a Jornada de les Comunicacions Socials: "Respectuosos, dialogants i amics"*
- 207 **Crònica**
- 207 *Celebració dels 25 anys del moviment "Vida Creixent"*
- 208 *Reunió de consiliaris i responsables de Catalunya per preparar l'Aplec de l'Esperit 2010*
- 211 **CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA**
- 212 **Documents**
- 212 *Declaración de los obispos de la COMECE ante las elecciones para el Parlamento europeo de 4-7 de junio de 2009: "Construir una mejor casa europea"*
- 213 *Mensaje de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar para Pentecostés: "¡Qué hermosos son los pies de los que anuncian la buena noticia!"*
- 216 *Missatge de la Comissió Episcopal de Pastoral Social: "He vist l'aflicció del meu poble, he escoltat el seu clamor"*
- 220 *Missatge de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social: "Mitjans de Comunicació per a la solidaritat"*
- 223 *Declaración sobre el anteproyecto de ley del aborto: "Atentar contra la vida de los que van a nacer, convertido en «derecho»", de la CCXIII Comisión Permanente de la CEE*
- 233 **SANTA SEU**
- 235 **Documents**
- 235 *Consejo Pontificio para la Pastoral de los Emigrantes e Itinerantes. Mensaje para la Jornada Mundial del Turismo 2009*
- 238 *Carta del cardenal Humes, prefecte de la Congregació del Clergat, en referència a l'Any Sacerdotal*
- 238 *Carta del papa Benet XVI als Preveres per a l'Any Sacerdotal*
- 247 **ALTRES INFORMACIONS**
- 248 **Notícies**
- 248 *Cloenda del 25è aniversari de la revista Portal Obert al Seminari*
- 248 *Simposi Internacional Jesús i Pau, organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya, "Pau, fundador del cristianisme?"*

Església diocesana

DECRETES

Aprovació de les esmenes als Estatuts del Consell Pastoral Diocesà

DECRET 07/09

Sant Feliu de Llobregat, 17-6-2009

Per tal que quedi representada tota la Diòcesi en el Consell Pastoral Diocesà i atesa la conveniència que la seva renovació sigui de la meitat dels membres (articles 6.2., 6.3. i 15 dels Estatuts del Consell Pastoral Diocesà);

PEL PRESENT decret, a tenor del que preveu els c. 512 i 513 del Codi de Dret Canònic, aprovem les esmenes incorporades en els Estatuts del Consell Pastoral Diocesà del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, prev.
Secretari general i canceller*

Components del Consell Pastoral Diocesà

DECRET 08/09

Sant Feliu de Llobregat, 17-6-2009

Havent de constituir el nou Consell Pastoral Diocesà de la Diòcesi de Sant Feliu de

Llobregat, tenint com a referència els estatuts diocesans vigents (Decret 07/09):

PEL PRESENT, decretem que:

1. Són membres del Consell Pastoral Diocesà per raó del càrrec (art. 6.2. dels estatuts):

- el bisbe diocesà
- el vicari general i els vicaris episcopals
- el secretari general i canceller del Bisbat

2. Són membres del Consell Pastoral Diocesà de lliure elecció (art. 6.3 dels estatuts):

- un representant dels preveres integrants del Secretariat del Consell Presbiteral Diocesà;
- un representant masculí i dues representants femenines dels instituts de vida consagrada i Societats de vida apostòlica;
- un representant dels diaques permanents diocesans;
- un laic representant de cadascun dels arxiprestats;
- els representants dels organismes diocesans següents:
  - * dos representants de la pastoral diocesana de joventut¹.
  - * dos representants dels moviments diocesans d'adults².
  - * dos matrimonis representants de la pastoral familiar³.
  - * un representant de la pastoral diocesana de catequesi.
  - * un representant de la pastoral diocesana de la salut.
  - * un representant de l'àmbit de la tercera edat.
  - * un representant del col·lectiu de professors de religió i moral catòlica.

* un representant de l'àmbit de l'economia diocesana.

* un representant de l'àmbit de pastoral social.

3. Membres del Consell pastoral diocesà designats pel bisbe (art. 6.4 dels estatuts):

El bisbe diocesà completarà la representativitat del Poble de Déu que constitueix la diòcesi mitjançant la designació d'altres membres, en el nombre i en la forma que consideri oportuns (c. 512.2 del *Codi de dret canònic*).

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, prev.
Secretari general i canceller

NOTES:

- 1 Un representant de la pastoral de moviments i un representant de la pastoral parroquial.
2. Id.
3. Id

Convocatòria d'eleccions de membres del Consell Pastoral Diocesà

DECRET 09/09
Sant Feliu de Llobregat, 17-6-2009

Havent de procedir a la renovació de la meitat dels membres de lliure elecció de representació territorial i funcional del Consell Pastoral Diocesà (Cf. DECRET 07/09);

PEL PRESENT decret, a tenor dels articles 6.3 i 15 dels estatuts vigents, convoquem les eleccions dels membres de lliure elecció que han de formar part del Consell Pastoral Diocesà del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, i que són els següents:

Membres de representació territorial

- Un representant laic dels arxiprestats de:

- * Sant Boi de Llobregat
- * Sant Feliu de Llobregat
- * Montserrat
- * Garraf
- * Piera-Capellades

Membres de representació funcional

- Un representant masculí i una de les dues representants femenines dels instituts de vida consagrada i societats de vida apostòlica.
- Els representants dels organismes diocesans següents:
  - dos representants de la pastoral diocesana de joventut (un de l'àmbit pastoral de moviments i un del parroquial).
  - un representant de la pastoral diocesana d'adults (àmbit parroquial).
  - un matrimoni de la pastoral familiar (àmbit de moviments)
  - un representant de la Delegació Diocesana de Pastoral de la Salut.
  - un representant de l'àmbit de la tercera edat.
  - un representant del col·lectiu de professors de religió i moral catòlica.
  - un representant de l'àmbit de l'economia diocesana.
  - un representant de l'àmbit de pastoral social.

Encarreguem al secretari general i canceller del Bisbat la preparació i l'organització d'aquestes eleccions, juntament amb el responsable de cada àmbit, dins un termini que finirà el dia 25 de setembre de 2009.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

*+ Agustí Cortès Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i canceller*

Nomenament del delegat diocesà de Pastoral de Joventut

DECRET 10/.09
Sant Feliu de Llobregat, 19-6-2009

Havent de procedir al nomenament de delegat diocesà per a la Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut,

Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem, mentre no disposi altrament, Mn. Carles Muñoz i Pérez per al càrrec de Delegat Diocesà de la Delegació Diocesana de Joventut, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu, esperant que l'exercirà com un eficaç servei a l'Església.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons les disposicions diocesanes, des del moment de prendre'n possessió.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, prev.
Secretari general i canceller*

Erecció d'un oratori al centre sociosanitari Sant Joan de Déu, d'Esplugues de Llobregat

DECRET 11/09
Sant Feliu de Llobregat, 26-6-2009

Acceptada benignament la petició que ens ha estat presentada per a l'erecció d'un oratori en el Sociosanitari Sant Joan de Déu, d'Esplugues de Llobregat, carrer Via Augusta, 66, i havent-se donat conformitat al local habilitat a tal objecte;

PEL PRESENT decret erigim l'esmentat oratori, i autoritzem perquè s'hi pugui celebrar la Santa Missa i s'hi pugui reservar i venerar la Santíssima Eucaristia, observades fidelment les disposicions canòniques i les normes litúrgiques vigents, mentre no disposem el contrari.

Advertim que l'esmentat oratori no podrà ser destinat a usos profans sense l'autorització de l'ordinari (CDC, c. 1224.2), i no podrà ser traslladat sense obtenir prèviament la nostra llicència.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, prev.
Secretari general i canceller*

NOMENAMENTS PARROQUIALS

Sant Feliu de Llobregat, 19-6-09

Mons. Agustí Cortés Soriano, bisbe de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, atenant el bé pastoral del Poble de Déu d'aquesta Església particular, fa públic els següents nomenaments:

- Mn. Jordi d'Arquer Terrasa, nomenat rector de la Parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat i Encarregat de la S.E. Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.
- Mn. Antoni Roca Roig, nomenat rector de la Parròquia de Sant Mateu de Vallirana.
- Mn. Xavier Aymerich Miñarro, nomenat rector de la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Molins de Rei.
- Mn. Xavier Ribas Matamoros, nomenat rector de la Parròquia de Santa Teresa de Jesús de Gavà i vicari de Sant Pere de Gavà.
- Mn. Ricard Hernández Taulé, nomenat rector de la Parròquia de Sant Esteve de Cervelló.
- Mn. Joan-Ramon Marín Torner, nomenat adscrit a la Parròquia Mare de Déu de Montserrat de Sant Boi de Llobregat.
- Mn. Ramon M. Bosch i Vendrell, nomenat rector de la Parròquia de Sant Bartomeu, de Vallbona d'Anoia.
- Mn. Francesc Xavier Escolà i Gené, nomenat diaca adscrit a la Parròquia de Sant Bartomeu, de Vallbona d'Anoia, i a la Parròquia de Sant Pere, d'Hostalets de Pierola.
- P. Josep M. Henríquez i Ferreras, osb, nomenat administrador parroquial de les parròquies de la Immaculada Concepció, de La Beguda Alta; Sant Esteve, de Sant Esteve Sesrovires; Sant Pere, de Masquefa.
- Mn. Lorenzo Menéndez i Mejía, nomenat adscrit a la Parròquia de Sant Antoi Abat, de Vilanova i la Geltrú.
- Mn. Joan Soler i Soler, nomenat adscrit a la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel, de Molins de Rei.
- Mn. Jordi Tres i Bosch, nomenat vicari de les parròquies de Sant Joan, de La Torre de Claramunt; Sant Martí, de Carme; Sant Miquel, d'Orpí; Sant Salvador, de Vilanova d'Espoia; Santa Maria, de Capellades; Santa Maria, de Santa Maria de Miralles.

COMUNICATS I NOTES DE PREMSA

L'església de Crist Salvador, nova parròquia a Martorell

Sant Feliu de Llobregat, 8-6-2009

L'església de Crist Salvador serà erigida com a parròquia, d'acord amb el decret de l'1 d'abril, el dia 21 de juny a les 11 del matí, durant l'eucaristia que presidirà el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés Soriano. Mn. Rafael Maroto Cifuentes en serà el primer rector.

L'any 1988 va ser beneït un nou temple al barri de Buenos Aires de Martorell. Des d'aleshores i a causa del gran creixement que ha experimentat la ciutat i atenent a les distàncies geogràfica i sociològica que és dóna entre el Martorell antic i el nou, el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés Soriano, havent escoltat el parer dels òrgans de govern del bisbat, dels mossens que hi exerceixen el ministeri i de la comissió creada per estudiar el cas, ha decretat la creació a Martorell de la nova parròquia de Crist Salvador, situada a la plaça Pompeu Fabra, s/n.

Formaran part d'aquesta parròquia els barris de Buenos Aires, Camí Fondo, Les Bòbiles i Torrent de Llops - Can Cases. Restaran a la parròquia matriu de Santa Maria

els barris de: La Vila, Can Carreras i El Pla.

El diumenge 21 de juny, a les 11 del matí, el bisbe Agustí, en una celebració de l'eucaristia, donarà per erigida aquesta nova parròquia i dedicarà al Senyor el seu temple. En el mateix acte prendrà possessió com a primer rector d'aquesta parròquia a Mn. Rafael Maroto Cifuentes que des del setembre passat hi ha exercit el seu ministeri com a encarregat.

Les dues parròquies de Martorell conviden a aquest acte totes aquelles persones que puguin estar-hi interessades i confien que aquesta nova reorganització de l'Església a Martorell redundi en benefici de les dues comunitats cristianes i de tota la ciutat.

Es prega confirmació d'assistència als mitjans que vulguin cobrir l'acte.

Presentació del nou itinerari de catequesi infantil d'iniciació cristiana

Vilafranca, 9-6-2009

En el marc de la reunió mensual de capellans i diaques de la diòcesi s'ha presentat al clergat de Sant Feliu de Llobregat el document de normes i orientacions per a la catequesi d'infants, que fixa l'edat de la catequesi i la primera comunió i determina el catecisme *Jesús és el Senyor* i el material pedagògic per a les sessions de la catequesi, que ha de tenir un ritme d'una hora setmanal durant dos cursos.

El document és fruit del treball de reflexió de la Delegació Diocesana de Catequesi i ha comptat amb les aportacions dels diversos consells diocesans. També esdevé la introducció a la nostra diòcesi de Sant Feliu del nou catecisme

Jesús és el Senyor promulgat pels bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola.

El document de vuit punts que es pot consultar al web de la diòcesi (www.bisbatsantfeliu.org) determina quins són els criteris diocesans per a les parròquies i altres centres catequètics de la diòcesi.

Un element que és nou en moltes parròquies i centres catequètics és que unifica l'edat pròpia de la catequesi en el segon cicle d'educació primària (3r i 4t curs) i l'edat de la primera comunió en el 4t de primària. Ja n'hi havia diverses experiències en alguns arxiprestats de la diòcesi i ara ha esdevingut norma per a tots. També s'unifiquen així els diversos itineraris catequètics existents en un procés de 2 cursos escolars amb un ritme setmanal d'una hora de sessió amb els infants. Això no treu que allà on sigui possible es proposi un curs previ que propiciï el procés de desvetllament religiós dels infants, quan aquests fan 2n de primària.

Aquesta normativa diocesana insisteix en la importància d'impulsar programes de formació cristiana per als pares i mares dels infants, per ajudar a créixer i madurar la seva pròpia fe i fer-los més capaços de transmetre-la als seus fills. També insisteix en la implicació de tots els agents pastorals (preveres, diaques, catequistes, religiosos/es) perquè la catequesi sigui vertaderament evangelitzadora i transmissora de la fe.

En la trobada amb el clergat Mn. Joan M. Amich, delegat de catequesi de la diòcesi de Girona, va presentar el nou catecisme *Jesús és el Senyor* com a llibre fonamental de catequesi, i que a les diòcesis de Catalunya anirà acompanyat d'uns materials pedagògics i una guia del catequista per aquests dos cursos que ha elaborat el Secretariat Interdiocesà

de Catequesi. En aquesta reunió es van presentar els materials catequètics i la guia del catequista per al primer dels dos anys. La presentació oficial del catecisme i els materials de treball que l'acompanyen es farà en el marc de les VIII Jornades Interdiocesanes de Catequesi al Seminari salesià Martí-Codolar (Barcelona), de l'1 al 3 de juliol.

ESCRITS DOMINICALS

Nova fraternitat (3-5-2009)

Entre totes les il·lusions que anhelem els humans, potser una de les més intenses és la de la fraternitat. És un anhel que, molt sovint, no es tradueix en un compromís per cercar-la, sigui perquè no es vol altra cosa que “ser un mateix estimat pels altres”, sigui perquè es considera un somni inútil o impossible. Però de vegades també és un anhel que ha empès al compromís de treballar per tal de bastir-la. Ha arribat a ser programa ideològic, revolucionari i polític. Avui forma part de promeses d’algunes pseudoreligions.

Tanmateix, conforme hom s’endinsa en aquest compromís, tard o d’hora, ensopega amb dificultats pràcticament insuperables. Com trencar la barrera de l’egoisme individualista? Com mantenir ferm l’esforç més enllà dels fracassos? On trobar allò comú que ens lligui a tots?

Per Pasqua tot ressuscita. Volem dir que ressuscita tot el que havia mort. Així tot el que sant Pau anomenava “l’home vell”, el que viu per a si mateix, ressuscita en “l’home nou”, el que viu estimant. I també aquell intent de fer germanor, que acabava en frustració, ressuscita en una nova fraternitat.

Un dels detalls més engrescadors, que podem trobar en les narracions evangèliques sobre les aparicions del Ressuscitat, és la paraula “germà” o “germans” en boca de Jesucrist.

“No tingueu por. Aneu a anunciar als meus germans que vagin a Galilea. Allà em veuran” (*Mt 28,10*)

“Vés a trobar els meus germans i digues-los: pujo al meu Pare, que és el vostre Pare, al meu Déu, que és el vostre Déu” (*Jn 20,17*)

Molt sovint apareix la paraula “germans” en les narracions de la vida de Jesús abans de la Pasqua. Però sempre referida, o bé al parentiu de sang o bé per a subratllar la novetat d’una fraternitat superior. Així, els germans en la genealogia de Jesús, els germans Pere i Andreu, Joan i Jaume, els mateixos parents de Jesús... Un nivell de germanor que cal superar: no saludar només els germans, els vertaders germans de Jesús són els qui escolten i compleixen la seva paraula, qui deixa germans rebrà cent vegades més, no convidar només els germans o parents, fins i tot els germans de la pròpia família poden traïr... En canvi, tots els deixebles són germans...

- El món nou que neix de la Resurrecció de Jesucrist és vertaderament “nou”. Diu l’Apocalipsi: “Les coses d’abans han passat. I el qui seu al tron va afirmar: Jo faig que tot sigui nou” (*Ap 21,5*).

- Així, en el món nou, en la nova humanitat, que neix per als qui han mort i han ressuscitat amb Crist, hi ha una nova fraternitat.

- Un cop morts els obstacles, sorgeixen nous vincles, nous lligams, un nou amor que fa possible una nova fraternitat.

Les paraules de Jesucrist ressuscitat “els meus germans” ens honoren amb una glòria insospitada: no només som elevats a la seva família i li podem dir a Ell “germà nostre”, sinó que entre nosaltres, a la nostra història, comença a ser realitat un somni.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (I) (10-5-2009)

Sempre ens ha sorprès aquesta afirmació de la Primera Carta de sant Joan:

“Hem conegut l'amor pel fet que Jesús ha donat la seva vida per nosaltres” (1Jn 3,16)

Vol dir que abans que Jesús morís i ressuscités no sabíem què era estimar? Els qui no coneixen o no creuen que Jesús ha donat la vida per nosaltres no coneixen tampoc l'amor?

Pensem que no han estat pocs els filòsofs que han pensat i reflexionat sobre l'amor, que moltes religions prediquen i conviden a l'amor, que força poetes l'han cantat, que milions d'enamorats l'han experimentat, i pràcticament tots els pares i mares, els amics i els germans l'han viscut... Els mateixos jueus, que podien llegir aquest text, sabien ben bé que les Escriptures testificaven l'amor de Déu pel seu poble, i el deure que els israelites tenien d'estimar Déu amb tot l'ésser i per sobre de totes les coses. Aleshores, què vol dir sant Joan amb aquesta afirmació?

El que diu sant Joan només s'explica si tenim present que ell ha trobat una novetat radical en l'amor que ha rebut de Jesucrist. Potser un amor nou? O una manera nova d'estimar? O bé una perfecció de l'amor mai assolida? Parlàvem d'una nova fraternitat com una de les realitats del

món nou, de la nova humanitat, que naixia del Ressuscitat...

Aquell escriptor francès de la cort barroca del segle XVII, expert en “amors de tot tipus”, La Rochefoucauld, deia que “no hi ha més que un vertader amor, però se n'hi han tret mil còpies diferents”. Deia igualment que una cosa era l'amor i una altra “els comerços” que anomenem “amors”. I un altre filòsof francès, Gustav Thibon, dirà que si sabem distingir entre l'amor vertader i les còpies de l'amor, és que en el fons sí que sabem què vol dir amor perfecte i pur. Només que, de vegades, cal ser una mica expert per esbrinar entre l'obra d'art original i autèntica i les còpies o falsificacions. Perquè els amors humans, com els missatges informàtics, sempre van acompanyats d'un suport o altre. Aquests suports són hàbits, instint, necessitats psicològiques, interessos, benestar, diners, lleis, ambient social... Quan aquests suports es barregen amb l'amor, l'humanitzen, el col·loquen a l'abast de l'ésser humà, però en certa manera l'embruten i l'adulteren.

- Diu sant Joan: “Estimats, el manament que us escric no és nou, sinó antic, vosaltres el teniu des del principi. Aquest manament és la paraula que vàreu escoltar.” (1Jn 2,7).
- Tanmateix: “Però, d'altra banda, el manament és nou, i es realitza tant en Jesucrist com en vosaltres, perquè la foscor es retira i ja resplendeix la llum veritable” (1Jn 2,8).
- I a l'Evangeli: “Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Així doncs, estimeu-vos els uns als altres” (Jn 13,34).

Per tant, la novetat rau en l'amor que ha realitzat Jesucrist, en el seu amor i en la manera de viure'l. Sovint s'anomena aquest amor, com aquell que és pura donació, simple i gratuïta oblació. En la Pasqua veiem com han mort els suports i les còpies, per tal de ressuscitar l'amor més pur i net.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (II) (17-5-2009)

El que experimentaren sant Joan i els seus germans de comunitat, tant bon punt varen conèixer Jesucrist, la seva mort i la seva Resurrecció, fou una veritable sorpresa. No s'ho esperaven. Aquest és un dels motius pels quals la Primera Carta de sant Joan diu que "en Jesucrist hem conegut l'amor" i que "aquest amor és veritablement nou".

Salvant les distàncies, ho podem entendre comparant-ho amb l'experiència de l' enamorament. En l' enamorament es dona la confluència, ben curiosa, de dos factors aparentment contraris. Per una banda, la recerca de l'amor, per altra la sorpresa, un cop trobat. En efecte, tothom tendeix a l' enamorament d'una manera natural. Alguns no en són conscients, perquè en reprimeixen la tendència, o no volen fer-li cas. Altres l'han sublimada en favor d'una causa superior. Altres la segueixen i fins i tot busquen activament la possible persona a qui estimar. Tanmateix, els enamorats viuen l'encontre com un esdeveniment sorprenent, com allò que els ha sobrevingut a manera d'un fenomen inesperat, del que no se n'és "responsable" i que els depassa per la seva magnitud. Penso en el primer enamorament d'un adolescent, la seva felicitat exclamant "és meravellós, m'estima de debò...!".

(Diguem entre parèntesi que si manqués aquest factor "sorpresa", és a dir, si fos només recerca i conquesta de l'altre, i la relació acabés en compromís de parella, aquesta, com a tal, tindria els dies comptats...)

De manera semblant sant Joan, tot el poble jueu, la humanitat sencera, tots nosaltres, hem buscat l'amor. Ho hem fet per mil camins i de mil maneres. En canvi, el trobament amb l'amor de Jesucrist ha estat una sorpresa sobtada i enlluernadora; en un cert sentit, també "trasbalsadora". Aquest és el fons d'aquella barreja de sensacions contradictòries que visqueren els deixebles en els encontres amb el Ressuscitat. Més endavant, un cop rebuda la llum de l'Esperit, ho entengueren una mica més, però no va desaparèixer la sensació d'esglai i astorament davant l'amor que "els havia vingut a sobre".

Aquesta sensació naixia de la desmesura de l'amor trobat. És clar que sabien moltes coses sobre l'amor. Però el que resultava aclaparador era comprovar que el Déu poderós, el Déu de la glòria, ens estimés de la manera que ho havia fet, és a dir, davallant, fins endinsar-se en la tenebra més fosca de la nostra mort.

- L'amor que ressuscita amb Jesucrist és tan sorprenent com el regal més valuós que mai podríem somniar.
- Però no ens atansaria el cor, relliscaria com l'aigua sobre la roca, si en el fons no l'haguéssim desitjat i cercat.
- És que en el fons estem fets per a l'infinit, per a l'amor sense límits. I els que som limitats mai el podem gaudir, si no és perquè se'ns ha regalat.

Déu faci que puguem romandre en la sorpresa de l'inici. Perquè no hi ha pitjor malaltia per a l'amor que entrar en el costum i la rutina, com avesar-se al que, de si,

és meravellós. Ho renovem cada Pasqua: no som altra cosa que petitesa estimada per l'amor més gran, pobresa regalada per la riquesa sense límits.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (III) (24-5-2009)

Una de les característiques de les nostres maneres d'estimar i que, a més, ens fa patir molt, és que ho fem a estones i a trossos. És a dir, els nostres afectes, fins i tot els més sincers, no són constants ni totals.

Diem que no són totals en el sentit que no arribem a estimar amb tot el que som i tot el que tenim. Hem sentit dir a persones experimentades, a manera de "savi" consell, que en l'amor sempre ens hem de reservar quelcom per a nosaltres mateixos, com "prevenció contra el risc" d'esdevenir sols i decebut. Sovint això es tradueix en secrets no compartits, o en temps, espais, objectes, reservats exclusivament per a un mateix. No parlo, naturalment, d'allò que ens demana la nostra condició psicològica, com ara, estones de silenci, solitud, descans..., sinó d'espais i de temps absolutament exclusius, conservats al recer de la mirada i de la mà de l'altre, per molt estimat que sigui.

No sé si això ha de ser necessàriament així entre els humans, que han de resignar-se a estimar dintre els seus límits. Però el que sí sé és que l'amor ressuscitat és ben diferent. Jesús, citant l'Antic Testament, va assenyalar com l'únic que Déu esperava de nosaltres:

"El Senyor, el nostre Déu, és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament i amb totes les forces" (Mc 12,29-30)

Estimar el Déu únic amb tota l'ànima. És conegut el testimoni del Rabí Akibba, que al segle I després de Crist va trobar la fe en el Déu d'Israel enamorant-se i casant-se amb Raquel, filla del rabí Calba Sabúa. Aprofundint en l'estudi de la llei jueva, esdevingué rabí i lluità en la resistència contra la dominació romana. Fou finalment condemnat a mort i, essent torturat, no s'estava de recitar aquestes paraules, anomenades Shema ("Déu és l'únic...": Dt 6,4-9). Els amics li deien que no se sentís obligat a fer-ho, però va respondre: "Des de sempre he defensat que estimar l'únic Déu amb tota l'ànima vol dir estimar-lo amb tot el que és estimat per tu, encara que et costi la vida... I ara tinc l'ocasió de practicar-ho".

L'amor ressuscitat és aquell que el Salm 102 cantava: "Ell et sacia d'amor entranyable; et corona de felicitat com desitjaves, i tu et rejoyeneixes com un àguila" (vs. 4-5). L'amor ressuscitat "sacia i corona", embolcalla, omple i curulla, causant una sensació de joventut constant. I, més enllà d'ésser un manament, es viu com una força tan poderosa que res de la persona ressuscitada pot deixar d'estimar. Cadascú estimarà amb tot el que és i fa, sigui el que sigui. El motiu de tot plegat és que quan ressuscitem per la fe en Jesucrist, l'amor se'ns fa un absolut en la vida, perquè veiem Déu, l'únic Bé. I no podem deixar d'estimar absolutament aquell que és l'amor absolut. I a tots els altres que, en Ell, ens mereixen absolutament el nostre amor.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (IV) (31-5-2009)

Com diem, "cadascú estimarà amb tot el que és i fa, sigui el que sigui". I com que

també som “carn”, i la nostra carn també ressuscita (“creiem en la resurrecció de la carn”), doncs l’amor ressuscitat haurà de ser “encarnat”.

Què vol dir “amor encarnat”? En el nostre llenguatge fem servir les paraules “carn” o “encarnat” amb significats una mica diferents.

En primer lloc, quan diem “crec en la resurrecció de la carn” volem dir que creiem i esperem que el nostre cos ressuscitarà, com el de Crist. En aquest sentit, per l’amor ressuscitat estimem amb el cos i en el cos. El nostre cos, en efecte, és lloc i instrument d’amor. El cos del qui ha ressuscitat en Jesucrist per la fe i el baptisme és un sagrament d’amor, és presència i oferiment d’amor.

Segons aquest significat, no podem evitar recordar com n’estan de lluny d’aquesta visió moltes conductes centrades en el cos humà, que veiem cada dia: en el món de la imatge, en el dels enfrontaments (violència, tortura...), en el de la sexualitat, en el de la medicina... Què n’és de difícil veure l’amor ressuscitat en determinades maneres d’entendre i viure la sexualitat! En canvi, quina transparència d’amor pot haver-hi en unes mans que acaronen amb delicadesa i en uns braços que estrenyen sincerament l’amic! Però també, quin sacrilegi contra l’amor hi ha en el bes de Judes! (*Lc 22, 47-48*), i quin sagrament d’amor hi ha en el cap de sant Joan reclinat sobre el pit de Jesús! (*Jn 13,25*). Perquè el factor decisiu no és el gest del cos, sinó l’amor ressuscitat que posem en el gest.

A les trobades del Ressuscitat amb els seus deixebles es nota un desig constant de Jesús de mostrar que Ell tenia un veritable cos, que es podia veure i tocar. Més

encara, que era el mateix cos que tenia abans de la seva mort, tot i que amb una altra forma. Aleshores tots els seus gestos corporals esdevenien així sagraments d’amor ressuscitat (com ara, els àpats amb els deixebles).

- El nostre cos té múltiples exigències, que ens reclamen tothora (alimentació, comoditat, plaer). Però l’amor ressuscitat és tan fort que transforma les exigències en vehicle de donació, d’afecte, de servei, oferiment i lloança...
- El nostre cos, per ell mateix, no és més que allò que troben els ulls del metge, una complexa combinació de cèl·lules i reaccions fisicoquímiques. Però l’amor ressuscitat fa que el cos esdevingui presència d’amor personal.
- El nostre cos segueix la llei del creixement i de la progressiva degradació fins a la mort. Però l’amor ressuscitat canvia aquesta trajectòria en un camí ascendent vers la plena joventut.

De moment vivim en l’ambigüitat. Sant Pau ens deia, emprant el futur, “Ell transformarà el nostre pobre cos i el configurarà al seu cos gloriós” (*Fl 3,21*); però també en present “no sabeu que el vostre cos és temple de l’Esperit Sant?” (*1Co 6,19*). Avui doncs, “(estimant) glorifiquem Déu en el vostre cos!” (*1Co 6,20*).

Variacions sobre l’amor ressuscitat (V) (7-6-2009)

Fem servir les paraules “carn” i “encarnat” també per significar quelcom humà, però concret, històric i, per tant, també limitat, fins i tot fràgil i feble. Així, l’expressió de l’evangeli de sant Joan “el Verb es féu

carn” (*Jn 1,14*), que alguns tradueixen “la Paraula es féu home”, vol dir que el Verb de Déu, el Fill de Déu, segona persona de la Trinitat, esdevingué humanitat feble, limitada, concreta, històrica, talment com nosaltres.

Així doncs, l’amor ressuscitat, del qual venim parlant, i que diem que és “amor encarnat”, segons aquest significat, és un amor que es realitza en allò més concret, viu en les condicions històriques més quotidianes i, així mateix, se sotmet a la feblesa, la debilitat i la limitació humanes.

Qualsevol diria que, essent la Resurrecció un veritable esclat, un triomf absolut de l’amor, s’hauria d’esperar un gran espectacle d’efectes especials ben impactants (com els que avui tant ens agraden) amb ocasió del seu esdeveniment. Però el primer pas de l’amor ressuscitat en nosaltres no va anar més enllà d’allò que succeí a la Pentecosta: foc il·luminador sobre un grup ben reduït de gent, més aviat pobres ignorants i covards, a l’interior d’una casa. Això sí, gent que esdevingué, dintre seu, transformada de dalt a baix. Però res d’espectacular que mereixés un lloc a la crònica “oficial” de successos.

De la mateixa manera que l’amor embolcallà la humil carn de Maria en l’Anunciació, així l’amor ressuscitat amarà aquella petita Església (amb Maria). Més silenci que paraules, començava l’eloqüència dels fets. “Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets que vénen de la veritat”, diu sant Joan (*1Jn 3,18*).

- Els pares porten el sou a casa, per tal de compartir-lo i fer que la família tiri endavant. En el sobre hi va l’amor ressuscitat. Han estimat amb l’esforç físic, el cansament psicològic, la

capacitat de lluita, la intel·ligència i la creativitat en el treball.

- L’artista crea bellesa i la comunica. En la seva obra hi ha amor ressuscitat. Ha estimat amb la seva imaginació creadora, la seva sensibilitat i la seva habilitat.

- El malalt assumeix els dolors i fa ofrena de tot el que viu. L’amor ressuscitat és al seu patiment. Ha estimat amb la seva fortalesa i la seva senzillesa.

- L’estudiant ha esmerçat moltes hores per tal de treure el curs. Hi ha amor ressuscitat en l’estudi. Ha estimat amb l’esforç de voluntat, amb la renúncia a estones de diversió, amb l’exercici de la seva intel·ligència i la seva memòria.

- L’àvia no està per a molts raonaments, ni per a llargues i profundes pregàries, però resa el rosari cada dia. Hi ha amor ressuscitat en el pas dels misteris i de les avemaries. Ha estimat amb els llavis, la ment, les mans i el cor.

- L’amic escolta l’altre, que necessita compartir el seu sofriment. Hi ha amor ressuscitat en el seu silenci atent. Ha estimat amb la seva capacitat d’escolta.

- L’empleat ha rebutjat una feina poc honorada i s’ha jugat el lloc de treball dient el que és just i vertader. Hi ha amor ressuscitat en el seu capteniment. Ha estimat amb la seva valentia i integritat.

L’amor ressuscitat sadolla la nostra carn. I la nostra carn resta així transfigurada en glòria... però no una altra, sinó la glòria de Jesucrist.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (VI) (14-6-2009)

Un cop haver vist com l'amor ressuscitat és encarnat en els nostres cossos i en la nostra debilitat humana, convé fer un pas endavant i esmentar un dels àmbits més singulars on aquest amor se serveix d'allò humà, carnal i senzill: els sagraments i la litúrgia en general. Ens convé recordar-ho precisament enguany.

L'amor vertader sempre és comunicatiu. Podem dir que és essencialment "comunicació". Si parlem de l'amor ressuscitat, direm que és "intercanvi": és amor que Jesucrist ens tramet i, alhora, amor que dirigim a Jesucrist i als germans. Però aquest intercanvi d'amor entre Ell i nosaltres se serveix en els sagraments d'elements materials, humans i carnals, com ara paraules humanes, elements com l'aigua, el pa, el vi, l'oli, gestos físics...

Això vol dir que per a nosaltres els sagraments són (han de ser) veritables esdeveniments d'amor, esdeveniments d'intercanvi d'amor ressuscitat. Ho són de debò? Heus aquí la nostra greu responsabilitat.

Potser mantenim encara imatges de cerimònies de Primeres Comunions. Fa molts anys que rectors i catequistes s'esforcen tant com poden per reconduir aquestes celebracions al punt on han de ser: la consciència i la vivència sincera, en els pares i familiars, i en els infants, del que és l'Eucaristia. Per això miren d'evitar tot allò que pugui "despistar" d'aquesta vivència i convertir la cerimònia només en una festa de compromís. Alhora els costa entendre que, un cop celebrada la Primera Comunió, gairebé mai n'hi ha una segona o una tercera... Com em deia una nena de deu anys, en acabar la missa de la Visita

Pastoral a una parròquia: "Jo vinc amb la mare cada diumenge a missa. Però els meus amics, que l'any passat prengueren la Primera Comunió, no vénen. Per què no vénen?" "Caldrà preguntar-los per què no vénen, potser ja s'han oblidat de Jesús", li vaig dir. Però ella respongué: "Aleshores, per què varen fer la Primera Comunió, si a l'endemà ja se n'havien oblidat?" La mare, que escoltava la conversa va intervenir-hi: "Perdoni, sempre em fa aquesta pregunta i és difícil explicar-li..." I la veritat és que no té fàcil explicació.

Tampoc té fàcil solució. Perquè la prohibició de fer una cosa o altra, la norma establerta, només pot ajudar una mica. La qüestió de fons és una altra i, encara que no és tan fàcil de solucionar, si més no ens indica vers on hem de conduir els esforços. L'essencial és que la Primera Comunió sigui viscuda com a esdeveniment d'amor.

- A l'Eucaristia rebem l'amor ressuscitat de Jesús i, pel nostre costat, tornem amor a Ell i als germans.
- El pa i el vi, amb tota la litúrgia que l'acompanya, són presència certa del seu amor ressuscitat i "encarnat".
- Festa, regals, convit, felicitacions, no tenen altre sentit que ser prolongació d'aquella vivència central d'amor rebut i compartit.

Si ens manca allò essencial, què resta de les altres coses? Una formalitat social. Amb la mirada de Jesucrist, un nou gest d'amor frustrat... Amb els nostres ulls, salvant la responsabilitat moral de cadascú, una manipulació, una inconsciència difícilment excusable.

Variacions sobre l'amor ressuscitat (VII) (21-6-2009)

Ja és clàssica en la literatura “pietosa” la distinció entre amor humà i amor diví. Quan parlo de “literatura pietosa” no em refereixo només als escrits antics, sinó també a molts dels moderns. Avui, en efecte, trobem la mateixa distinció i, de vegades, separació, entre el que és propi de l'amor humà i el que és propi de l'amor diví. Així es parla, com ara en el marc de la pedagogia cristiana, de “virtuts humanes” i després de “virtuts sobrenaturals”, del món psíquic afectiu i del món de l'amor espiritual... Freqüentment sentim allò de “hem de començar per l'humà per poder parlar d'allò diví”. Sovint s'entén que l'amor humà és aquell que té l'origen i l'objecte estimat en el sentiment humà i que l'amor diví és causat per Déu i mira d'estimar Déu mateix.

Caldria parlar-ne molt. Però aquestes simplificacions són força perilloses, si no realment falses. L'amor ressuscitat és humà i diví.

L'escriptor Gérard Bessière descriu una conversa de la qual havia estat testimoni. Una nena deia a qui li feia de mare: “M'estimes tant com una muntanya?”. “Més”, li respongué amb la mirada atenta. “Tant com aquella muntanya alta que es veu allà lluny?”. “Més”. Al cap d'uns dies la petita tornà de l'escola amb nous coneixements de geografia i prosseguí la seva escalada: “M'estimes com l'Himàlaia?”. “Més”. “Com l'Everest?”. “Més que l'Everest”. “Més que el sostre del món?”. “Més encara”... Una llarga estona de reflexió i la petita s'aventurà: “M'estimes tant com a Déu?”. “Un xic per sota”, li respongué. I afegeix l'autor: “Per sota? No serà més aviat per dintre? Convé deixar-ho. La petita tot d'una s'ha adonat que estimar és sempre estimar més...”.

L'observació de l'autor és totalment pertinent i encertada. Encara pensem en l'amor com si fos una cosa, i, concretament, en l'amor diví com una cosa que es col·loca junt a altres amors, igualment “coses”, per tal de poder comparar-les entre elles. Ja és difícil comparar afectes espontanis qualitativament diferents: estimem més els pares que l'espòs o l'esposa? Un és l'amor filial i l'altre l'esponsal. Si entren en conflicte, quelcom no funciona. Més encara si gosem comparar l'amor a Déu en competència amb qualsevol altre amor anomenat “humà”. Perquè l'amor autèntic no ens ve a sobre com un afegit, sinó com una força que ens embolcalla i ens transforma. L'amor ressuscitat, que és compliment d'allò que pregava el salmista: “El Senyor et sacia d'amor entranyable” (*Sal 103,4*).

- Com més perfecte és l'amor, més ens envaeix, des de dintre, tot el que som. És una atmosfera en la qual sentim, mirem, pensem, desitgem, vivim.
- En ell, dintre seu, tot el que som i tenim resta transformat i polaritzat al seu servei. Tots els nostres “amors” són aleshores “en ell”, dintre seu.
- Així tot és humà i tot és diví: res d'humà deixa d'estimar a la manera divina, res de diví es viu fora d'allò humà.

No ens expliquem com algú pot pensar que cal oblidar els dogmes i dedicar-se a la vida. Com si tot el que anem dient no fos conseqüència directa del primer dels dogmes que els teòlegs anomenen “la Unió Hipostàtica”: la commoció de Jesús davant una mare que havia perdut un fill, o les llàgrimes davant Jerusalem o davant la mort d'un amic, eren talment commoció i llàgrimes divines. Aquest és el nostre Déu (home).

Variacions sobre l'amor ressuscitat (VIII) (28-6-2009)

Estimem selectivament. Sembla que no podem evitar-ho. Si més no, ens resulta ben difícil estimar a qui no és el nostre amic, o a qui no ens "cau bé". Així, la nostra convivència, els grups i les relacions socials, dibuixen com una mena de complexa xarxa de "fòbies i filies", de subgrups en tensió, que afecten d'una manera determinant la vida social. Molt sovint posen en perill l'eficàcia i l'efectivitat del grup. Els estudiosos de la psicologia social ja ho donen per suposat com un fet natural, del qual hem de partir.

Estem d'acord que és talment un fet que es dóna per tot arreu. Però ens costa resignar-nos que les coses hagin de ser irremeiablement així. Sobretot els qui estem avesats a escoltar la Paraula de Déu. El neguit és més intens quan constatem que aquest fet "irremeiable" també hi és dintre l'Església, de vegades causant veritables estralls. Encara acceptaríem, a contracor, que entre nosaltres hi hagi "filies", val a dir, preferències i afinitats. Però el problema més punyent és que, gairebé sempre, la filia envers uns ve acompanyada de la fòbia envers els altres. Potser això sigui a causa d'aquella necessitat, que tenen els dèbils, de refermar-se a si mateixos negant, rebutjant o vençant els altres. El grup de partidaris esdevé un refugi davant les amenaces del grup antagonista i, com més tancat (i agressiu) sigui el propi grup, més sensació de protecció fornirà... La qüestió s'agreuja quan aquest tancament ve reforçat per una ideologia o una política amb pretensió messiànica.

El sofriment que sent qui està avesat a escoltar la Paraula de Déu, té plena justifi-

cació. Perquè la Paraula, com la litúrgia, ens endinsa en l'amor ressuscitat, que, entre altres efectes, trenca els murs de particularismes de tota mena. L'amor ressuscitat és l'Esperit que va davallar sobre els apòstols el dia de la Pentecosta. I, com sabem, el més característic i sorprenent d'aquest esdeveniment va ser el fet de la comunicació entre si de persones de totes "les nacions": "tots varen quedar desconcertats, perquè cadascú sentia parlar els apòstols en la seva pròpia llengua" (Ac 2,6). El text fa una llista de les nacions de tot el món conegut. Però ésser d'una nació o altra, d'una cultura o altra, d'un temperament o altre, d'una ideologia o altra, d'un grup polític o altre..., no és ja cap obstacle: "tots els sentim proclamar en les nostres pròpies llengües les grandeses de Déu" (Ac 2,11).

- L'origen del tancament i de l'enfrontament dels grups és una malaltia del cor, que s'anomena por, inseguretat, orgull, idolatria d'allò propi, egoisme, prepotència...
- Sovint aquestes malalties es disfressen de bones paraules i de virtuts només aparents: "ens hem de recolzar mútuament, hem de defensar el que és nostre, hem de ser sincers i lluitar pel que creiem que s'ha de fer..."
- L'origen de l'obertura universal no pot ser altre que la transformació del cor, pel do de l'Esperit.

Els murs, com les portes tancades, hi són. El que fa l'amor ressuscitat és travessar-los, per alts i gruixuts que siguin, com feia el Ressuscitat. És aquell, de qui cantem: "ningú més potent que l'amor"...

CRÒNICA DIOCESANA

MAIG

1 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia en l'Aplec del "Pa i l'empenta" de Subirats, on el senyor rector presenta la delegada de les monges missioneres de la Santíssima Trinitat que viuran al Monestir de la Fontsaeta.

2 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia dominical a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Joan Despí, on confereix el sagrament de la confirmació.

3 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia dominical a l'església de Sant Llop de Sant Andreu de la Barca, on confereix el sagrament de la confirmació.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en la Jornada Mundial per les Vocacions.

El senyor bisbe es reuneix amb la Comissió Diocesana de Joves.

4 de maig. El senyor bisbe participa en la visita d'obres a la Casa de l'Església on es fa la reunió d'obres.

5 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els arxiprestos de la Vicaria del Penedès al Molí d'en Rovira (Residència Mare Ràfols).

5-6 de maig. Reunió de bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense a Tarragona (Santuari de Loreto).

7 de maig. El senyor bisbe presideix la reunió del Consell de la Catedral.

8 de maig. Concert de les escolanies de la Federació Catalana de Pueri Cantores a la Catedral de Sant Llorenç, amb la interpretació del Glòria de John Rutter.

9 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia dominical a la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Molins de Rei, on confereix el sagrament de la confirmació.

10 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Guardiola de Font-rubí, on confereix el sagrament de la confirmació.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia i la Trobada pasqual de la Vicaria del Penedès en la Parròquia de Santa Maria de La Geltrú.

11 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els capellans ordenats en els darrers anys en el Santuari de la Mare de Déu de Brugués. Es tracta d'una trobada de fraternitat i de formació per aprofundir aspectes de la vida sacerdotal.

12 de maig. Trobada de formació dels preveres i diaques de la Vicaria del Penedès a Vilafranca.

13 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els preveres i diaques de l'Arxiprestat de Sant Vicenç dels Horts per a revisar la Visita Pastoral realitzada d'octubre a desembre de 2009.

Reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics al bisbat.

14 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona on confereix el ministeri del lectorat a alguns seminaristes, entre ells, un de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

15 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe comparteix el dinar amb el Moviment de Vida Creixent en la celebració del seu 25è aniversari.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Cristòfol de Begues, on confereix el sagrament de la confirmació.

16 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Guardiola de Font-rubí, on confereix el sagrament de la confirmació.

Entrega de premis del Concurs Bíblic. El bisbe Agustí va presidir aquest lliurament de premis, al col·legi Verge de la Salut de Sant Feliu de Llobregat. Del bisbat de Sant Feliu de Llobregat hi han participat 57 centres escolars de primària i secundària.

17 de maig. Jornada Diocesana de la Família. El senyor bisbe presideix la trobada amb els acollidors de promesos i famílies i celebració de l'eucaristia a la Catedral de

Sant Llorenç. Amb la presència de la coral "Amics de l'orgue de Sitges".

Pasqua del Malalt. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la capella de l'Hospital dels Camils de Sant Pere de Ribes, amb els membres de la Delegació Diocesana de Pastoral de la Salut.

18 de maig. El senyor bisbe presideix la reunió de la comissió d'obres de la Casa de l'Església.

El senyor bisbe és entrevistat per Ràdio COPE sobre diferents temes d'actualitat.

El senyor bisbe rep els membres de la nova Junta de l'Hospitalitat de Lourdes de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

19 de maig. Trobada de formació dels preveres i diaques de la Vicaria del Llobregat al Noviciat de Pallejà.

El senyor bisbe presideix la reunió del Secretariat del Consell Pastoral Diocesà.

21 de maig. Reunió del Col·legi de Consultors.

22 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

23 de maig. Reunió de la Delegació Diocesana de Catequesi.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la capella de la monges Clarisses de la Divina Providència de Vilanova i la Geltrú en la celebració dels 50 anys de la fundació i creació de l'escola Providència.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera, on confereix el sagrament de la confirmació.

24 de maig. El senyor bisbe beneeix la nova residència L'Espiga de Vilafranca del Penedès.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Vicenç Màrtir de Sant Vicenç dels Horts, on confereix el sagrament de la confirmació.

26 de maig. El senyor bisbe presideix les exèquies de Mn. Pere Bosch Nicolau a la Parròquia de Santa Maria de Corbera de Llobregat.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en la Solemnitat de la Dedicació del Temple.

28 de maig. El senyor bisbe es reuneix amb els arxiprestos de la Vicaria del Llobregat a Sant Feliu de Llobregat.

El senyor bisbe es troba amb els confirmands de la parròquia de Santa Maria de Vilafranca.

29 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Andreu de Sant Andreu de la Barca, en la celebració del 150 aniversari de la fundació de la congregació de les Filipenses Missioneres de l'Ensenyança.

30 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia en l'església de la rectoria de Begues en acció de gràcies per la seva

rehabilitació. A continuació se signa l'acta de l'esdeveniment a la mateixa església.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç amb motiu de la Festa de l'Esperit celebrada a Sant Feliu de Llobregat.

31 de maig. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia d'Olesa de Bonesvalls en acció de gràcies per les noces d'or sacerdotals de Mn. Francesc Crespo.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç, on confereix el sagrament de la confirmació a adults de diferents parròquies de la diòcesi.

31 de maig. Trobada de responsables de moviments i grups de joves de Catalunya, organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Joventut per preparar l'Aplec de l'Esperit, Terrassa 2010.

JUNY

1 de juny. El senyor bisbe participa i presideix l'eucaristia de l'Aplec de la Mare de Déu de la Salut de Sant Feliu de Llobregat.

2 de juny. Reunió de la Delegació de Litúrgia i Pastoral Sagramental.

3 de juny. Reunió del senyor bisbe amb els preveres de l'Arxiprestat d'Anoia per a valorar la Visita Pastoral.

El senyor bisbe participa en la trobada de final de curs de la Delegació d'Ensenyament al Col·legi Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat.

5 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe visita la comunitat i el col·legi dels Germans de la Sagrada Família de Belley, on li presenten l'exposició itinerant del centenari de la fundació.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Cristòfol de Begues, on confereix el sagrament de la confirmació.

6 de juny. Reunió del Consell Pastoral Diocesà.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès, on confereix el sagrament de la confirmació.

7 de juny. El senyor bisbe beneeix els nous espais reformats del col·legi dels Pares de la Sagrada Família de Molins de Rei. A continuació presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Molins de Rei en motiu del 115è aniversari de la presència dels religiosos a la ciutat.

8 de juny. El senyor bisbe es reuneix amb el delegat i l'equip de la Delegació Diocesana de Missions.

Reunió de l'Equip de Pastoral Obrera.

9 de juny. Trobada de formació amb els preveres i diaques de la Vicaria del Penedès a Vilafranca.

11 de juny. Conferència del senyor bisbe: El present i el futur de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, en l'Aula de Teologia d'Esplugues de Llobregat.

12 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

13 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Antoni Maria Claret de Sant Boi de Llobregat, on confereix el sagrament de la confirmació.

14 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Molins de Rei, en la celebració dels vuit-cents anys de la reconstrucció del temple parroquial.

15 de juny. El senyor bisbe presenta l'informe del Pla de Convergència Europea sobre el Pla Bolonya en la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola.

16 de juny. Reunió de final de curs amb els arxiprestos de la diòcesi a la nova casa d'espiritualitat de Lavern.

18 de juny. Reunió del Consell Presbiteral.

19 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la capella del Centre Psiquiàtric de Martorell de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor en la Festa del Sagrat Cor.

El senyor bisbe participa en l'acte de final de curs del Seminari Conciliar de Barcelona.

20 de juny. Reunió del senyor bisbe amb els delegats de Família de les diòcesis catalanes al Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, com a responsable d'aquest àmbit pastoral en la Conferència Episcopal Tarraconense.

El senyor bisbe es troba amb els confirmands de l'Arxiprestat de Garraf, a

l'església de Sant Joan Baptista de Sitges. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Santa Maria de Castelldefels, on confereix el sagrament de la confirmació.

21 de juny. El senyor bisbe presenta el decret d'erecció de la nova Parròquia de Crist Salvador de Martorell. En el temple parroquial presideix l'eucaristia i dedica el temple amb presència del rector, preveres i laics de la ciutat.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Antoni Abat de Vilanova i la Geltrú.

22 de juny. Reunió de bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona.

23 de juny. Reunió de final de curs del senyor bisbe amb els delegats diocesans.

24-25 de juny. El senyor bisbe participa en les Jornades d'universitaris cristians a Sevilla, com a president de la Subcomissió d'Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola.

26 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

Reunió de la Delegació Diocesana de Família i Vida.

27 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Santa Maria de La Palma de Cervelló, on confereix el sagrament de la confirmació.

28 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de

Masquefa, on confereix el sagrament de la confirmació.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges, on confereix el sagrament de la confirmació.

29 de juny. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Pere d'Abrera en la Festa Major i confereix el sagrament de la confirmació.

30 de juny. Inauguració de la renovada església del barri de la Rectoria (Begues). El bisbe Agustí celebra l'eucaristia en aquest temple, després de les obres de restauració que havien començat l'any 2002.

30 de juny -3 de juliol. El senyor bisbe participa del pelegrinatge amb professors i religioses de les Filles del Bon Salvador a Caen, on hi ha la Casa mare de la congregació.

DOCUMENTS

La catequesi d'infants a la nostra diòcesi: normes i orientacions

Sant Feliu de Llobregat, 8-6-2009

En els darrers anys hem experimentat notables canvis en la transmissió de la fe d'una generació a l'altra. Si fins fa uns anys eren els pares i mares, és a dir, les famílies les que transmetien la seva fe a llurs fills, avui no sempre passa així. Això ha suscitat a voltes perplexitat, a voltes un desig d'un creixent esforç missioner. La catequesi d'infants, especialment la que es desenvolupa en ordre a la iniciació dels infants a la vida cristiana i als sagraments, malgrat estar embolcallada d'uns elements que de vegades distorsionen el seu sentit més ple i autèntic, és encara una gran oportunitat pastoral. També cal subratllar que en la nostra jove diòcesi cal continuar potenciant la comunió diocesana, que sense desmerèixer l'autonomia de cada parròquia, estableixi unes normes i unes orientacions comunes per ajudar el poble fidel a conèixer els criteris pastorals establerts. És per això que davant la multiplicitat de processos a la nostra diòcesi en la catequesi d'infants,

després d'una àmplia consulta als coordinadors arxiprestals de la catequesi, a l'equip de la Delegació de Catequesi, al Consell Presbiteral, i després de la deliberació i reflexió en el si del Consell Episcopal, decidim:

1. Unificar l'edat de la catequesi infantil d'iniciació cristiana i fer-la coincidir amb el cicle mitjà de l'ensenyament escolar, és a dir, 3r i 4t. de Primària.

Aquestes edats són les propícies per al desplegament del pensament operatiu concret a través de la gradual aprehensió intel·lectual, tot adquirint una bona memòria i una capacitat reflexiva.

En aquestes edats la seva religiositat es fa més sòlida i autònoma i és una etapa decisiva per al desplegament de la moralitat. També en aquestes edats es dóna el descobriment de l'oració, perquè tenen més clares les nocions del Pare Déu, essent capaços d'establir un diàleg amb Ell. L'oració en aquesta edat és normalment de petició, però són unes edats molt bones perquè el/la catequista desenvolupi en ells l'actitud de donar gràcies i desperti el desig d'imitar Jesús.

Assimilen molt bé els missatges que se li proporcionen, i poden crear la primera síntesi de fe que anirà madurant en la compressió i en l'experiència religiosa fins arribar a ser testimoni de Crist i de l'Evangeli d'acord amb la seva edat.

2. Fixar l'edat de la celebració de la primera Comunió a 4t d'Educació Primària, és un bon moment ja que coordinen la il·lusió i la innocència dels set i vuit anys amb la maduresa evolutiva que propicien els nou anys.

3. Unificar els diferents itineraris catequètics que hi ha a la nostra diòcesi. Tot i que en la majoria de parròquies es

dediquen dos cursos pastorals a la formació catequètica per iniciar-los a la fe cristiana i preparar-los per als sagraments, constatem que no totes les parròquies dediquen dos anys a la catequesi infantil, ni el conjunt de les parròquies dedica un mínim d'una hora setmanal a l'acció catequètica. Per això urgim a totes les parròquies a programar com a mínim dos cursos de catequesi d'iniciació cristiana, amb un ritme setmanal i amb sessions de catequesi d'una hora de durada.

4. Recordar que a part dels dos cursos, si hi ha situacions que ho permeten, sempre es pot proposar, abans, un procés de desvetllament religiós dels infants. Les modalitats d'aquest procés poden ser diverses. Els materials catequètics editats pel SIC poden ajudar-hi.

5. Animar els diferents agents pastorals presents en la catequesi: preveres, diaques, religiosos i religioses, catequistes, a impulsar programes de formació cristiana que ajudin els pares i mares a créixer i madurar en la seva pròpia fe, per fer-los més capaços de transmetre-la als seus fills i filles, ja que ells són els primers responsables de la seva educació cristiana. Els mitjans poden ser els diferents programes de catequesi d'adults oferts, la catequesi familiar o les reunions sovintejades i freqüents amb els pares i mares dels nens i nenes de la catequesi.

6. Exhortar els preveres i diaques de la nostra diòcesi a assumir les seves responsabilitats en ordre a l'acció catequètica, la qual brota del sagrament de l'Orde rebut, que els constitueix en educadors de la fe (cf. DGC 224). L'experiència ens diu que la qualitat de la catequesi d'una comunitat depèn, majorment, de la presència i de l'acció del sacerdot. El

Director General per a la Catequesi (cf. DGC 225) ens recorda que les tasques pròpies dels sacerdots en l'acció catequètica, especialment dels rectors de parròquies són:

- suscitar en la comunitat cristiana el sentit de la responsabilitat comuna pel que fa a la catequesi,

- tenir cura de l'orientació de fons de la catequesi i de la seva adequada programació,

- fomentar i discernir vocacions al servei catequètic i tenir cura de la formació dels catequistes, tot dedicant-se a aquesta tasca amb un gran zel,

- integrar la tasca catequètica en el projecte evangelitzador de la comunitat i vetllar pel vincle entre catequesi, sagraments i litúrgia,

- garantir la vinculació de la catequesi amb els projectes pastorals diocesans, tot ajudant els catequistes a ser cooperadors actius d'un projecte diocesà comú.

7. Urgir l'aplicació d'aquestes orientacions i criteris de manera obligatòria, en tots els arxiprestats, i en les diferents parròquies, centres de culte, i centres catequètics que els conformen, a partir del curs pastoral 2010-2011. Per tant, aquest proper curs 2009-2010, en permetrà una aplicació progressiva i gradual, procurant l'acord en el si de l'arxiprestat per part de tots els agents pastorals: preveres, diaques, religiosos i religioses i responsables de la catequesi.

8. Finalment, volem exhortar tots els agents de l'acció catequètica: preveres, diaques, religiosos i religioses, catequistes, a viure aquest moment com una oportunitat que el Senyor ens ofereix per renovar i revitalitzar l'acció catequètica i impulsar projectes i accions veritablement

evangelitzadores que potenciïn i estimulin la transmissió de fe.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, prev.
Secretari general i canceller*

ARTICLES I ALTRES ESCRITS

Salutació als Pueri Cantores amb motiu del seu concert a la Catedral de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu de Llobregat, 8-5-2009

Estimats:

Rebeu la meva més cordial salutació i benvinguda a la Catedral de Sant Llorenç de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Sento molt no poder ésser físicament present entre vosaltres. Hagués volgut, no només gaudir de la vostra música, sinó també contribuir a la causa de la pau, que vosaltres mateixos esteu recolzant amb aquest concert.

Us felicito per la bellesa i la perfecció de la música que interpreteu. Però també us he de felicitar pel vostre compromís, efectiu i constant, de posar les vostres veus i la vostra música al servei de la pregària de la comunitat i també, com ara avui, al servei de la pau en el món. I, més encara, us felicito perquè esteu aconplint aquest compromís amb l'esforç de cada dia, assajant, convivint, superant dificultats de tot tipus, sacrificant el vostre temps. Ja sabeu que les coses més valuoses i que més satisfacció donen són les

que demanen més esforç. I el que feu n'és un exemple ben clar.

Amb la meva salutació i felicitació, hi ha també el reconeixement i agraïment de la comunitat diocesana de Sant Feliu de Llobregat, així com de tots els cristians, que gaudeixen de la vostra música i reben el testimoniatge de la vostra presència. Perquè, a més del servei concret que feu, quan la comunitat prega i canta amb vosaltres, gràcies a vosaltres, hi ha també aquell altre benefici, que consisteix només en la vostra presència dins la comunitat, com a membres seus.

Que l'Esperit Sant, que sempre ha inspirat la música de Déu a la creació i al seu Poble fidel, segueixi encomanant-vos la seva harmonia i la seva bellesa. I que nosaltres continuem gaudint del vostre servei, quan ens les poseu generosament a l'abast.

Que Ell us beneeixi.

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

“Camí vers el Catecumenat”, per a la revista Catecumenat

Sant Feliu de Llobregat, 11-5-09

La recuperació del Catecumenat constitueix un dels reptes més urgents que l'Església ha d'entomar avui. Així ho crec com a simple creient i com a bisbe.

Els qui varem viure encara els darrers epígons d'un règim que anomenàvem “de cristiandat”, podríem descriure, com si fos una narració històrica lineal, el procés d'encongiment de la vigència social de la fe. El que al voltant dels anys seixanta era una profecia certa, avui és una realitat

ben palesa. Avui ningú no pot donar per suposada la fe entre els nostres contemporanis, no només com a simple “coneixement de qui és Jesús” sinó, sobretot, com a actitud de “creure realment en Ell”.

L'Església ha anat fent coses. Però la major part de la seva activitat encara ha estat pensada en funció d'aquells temps o deixant de banda la qüestió fonamental de la manca de fe. Així, conforme aquesta mancança ha esdevingut un fenomen més generalitzat, el llenguatge, els mitjans, les accions pastorals, han resultat més ineficaces. Per això tota l'Església, des dels bisbes fins a qualsevol dels fidels, ha de *fer el camí vers el Catecumenat*.

El Catecumenat de la Iniciació Cristiana és un camí. Però aquí em refereixo a un altre camí: el que ha de fer l'Església, tots nosaltres, vers aquella manera d'actuar i de ser en el món, que podríem anomenar “catecumenal”. Tot i que ja el Concili Vaticà II havia cridat a la recuperació del Catecumenat (*Ad Gentes*, 14), encara avui estem veient que ens resta molt de camí a fer, fins que arrelhi en la mentalitat dels fidels i dels ministres la seva urgència i la seva oportunitat. Perquè el Catecumenat, a més de ser una institució i una forma definida d'arribar a ser cristià, és una mentalitat, una manera d'entendre el lloc i la missió de l'Església en el món. Essencialment hauria d'estar present avui en totes les accions pastorals que desenvolupa l'Església: actualment veiem que no poden faltar l'anunci, la fe i la conversió personal, el procés d'iniciació i maduració intel·lectual i vital, la inserció en l'Església... Són els trets més significatius d'una Església evangelitzadora que acull i acompanya els qui volen trobar la veritat de Jesucrist.

Però són molts els obstacles que encara té aquesta mentalitat a l'hora de penetrar en els catòlics d'avui. I els més difícils no són precisament de tipus pràctic, sinó més aviat "teològic". En el fons hi ha la qüestió del sentit i la manera d'estar l'Església en el món, més concretament, la qüestió de com entenem l'evangelització i la missió de l'Església. El Catecumenat només respon a la situació d'una Església com la primitiva que, lliurada a la missió evangelitzadora rebuda del mateix Jesucrist, va sentir la urgència d'iniciar en la fe els que venien del paganisme. Aquella situació no està lluny de la nostra. No assumir el Catecumenat potser serà perquè no es reconeix que vivim les mateixes circumstàncies que l'Església primitiva -la qual cosa no s'avé amb les dades de l'experiència- o que no s'entén la missió de l'Església com l'havia tramès Jesús. Tot és possible.

Nosaltres seguim pensant que el Catecumenat és un regal que l'Esperit va fer a la seva Església i que avui ens apareix amb tot el seu resplendor. Perquè el Catecumenat no és més que l'exercici de l'amor fecund de l'Església que engendra i educa els seus fills fins a formar en ells el rostre de Crist.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Text de presentació del llibre *L'alè de la litúrgia. Viure l'eucaristia* editat pel CPL i que recull les glosses del senyor bisbe sobre la litúrgia

Sant Feliu de Llobregat, 19-06-2009

La participació en la litúrgia forma part d'aquelles experiències humanes que podríem qualificar de "inefables". Inefables en el sentit més genuí de la paraula,

és a dir, "que no es poden explicar verbalment". La seva profunditat i la seva globalitat impedeixen qualsevol tipus de descripció o explicació verbal.

Tanmateix les persones ens demanen molt sovint explicacions del perquè i del com dels ritus i dels símbols litúrgics, per tal de, segons ens diuen, viure'ls millor i més conscientment.

És aquest un desig, en certa manera, justificat. Però caldria tenir present que d'una bona explicació no se'n dedueix sempre i necessàriament una bona participació. Perquè la vivència litúrgica és semblant al gaudi estètic. Un dia, parlant amb un músic de fama internacional, que havia vingut a fer un concert a la parròquia, on jo era rector, li vaig dir que personalment m'hauria agradat estudiar música, per tal de gaudir-ne més profundament. "No s'amoïni, em va respondre, la música no és tant qüestió de cap, com de cor".

Això mateix que és veritat referit al gaudi estètic, ho és més encara en relació a la vivència de la litúrgia. La litúrgia, en efecte, a més d'estètica en acció, és experiència (comunitària, eclesial) del misteri. I el misteri és bellesa, però també veritat i bondat, alhora i en plenitud. Per altra banda, un misteri que, tot i posar-se a l'abast de les nostres capacitats humanes, ens depassa absolutament.

És per això que aquestes reflexions que ara edita el CPL, fins a un cert punt, són una pretensió inútil. Perquè volen servir com ajut a la participació litúrgica i, en canvi, no deixen de ser això mateix: unes reflexions expressades en paraules. Tanmateix estan fetes des d'una consciència clara d'aquesta limitació i mirant, per això, de compensar-la triant la forma literària més adient. Així, tot i basar-se en el que diuen els estudiosos de

la litúrgia, volen fugir de la forma pròpia de les lliçons teòriques. Ans al contrari, miren de referir-se al concret i pràctic, però també amb el desig d'encomanar il·lusió, gust i ànim per fer les coses bé i participar de cor en les celebracions.

Per la mateixa raó, el punt de partida d'aquestes breus i senzilles reflexions és la realitat, el que fem normalment a la litúrgia de les nostres comunitats i parròquies. No només per tal de corregir el que calgui, sinó també i sobretot, per posar en relleu el seu valor i la seva profunditat. Un valor i profunditat que tenen el seu efecte directe en la vida cristiana. De fet, si el que celebrem depèn d'allò que creiem, també és veritat que, a la pràctica, el que celebrem bé, conserva i manté viu allò que hem de creure. Casualment aquestes glosses van arribar a mans d'un vell professor, no de litúrgia, sinó de teologia dogmàtica, dels millors que vaig tenir en els meus estudis. N'estava satisfet, només per aquest motiu: "he vist que encara recordes i has fet cas d'allò que aleshores et deia, que a la litúrgia l'Església es juga el seu propi ésser, el que creu i el que viu".

Cada punt tractat mereix un aprofundiment teològic i espiritual molt més ampli. No era, però, l'espai ni l'ocasió de fer-ho. Al capdavall aquestes reflexions, amb la seva brevetat i senzillesa, no tenen altra pretensió que servir a la fe del Poble de Déu, que viu de l'encontre concret i quotidià amb el misteri.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Carta de benvinguda als turistes

Estimats en el Senyor:

Rebeu la nostra més cordial benvinguda a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Desitgem oferir-vos una acollida fraterna en els nostres llocs de reunió, de culte, o de patrimoni artístic.

Voldríem que, en venir aquí i estar entre nosaltres, no us sentíssiu estranys, sinó que us trobéssiu compartint tot allò que ens uneix. El nostre objectiu és fer tots els possibles per comunicar amb vosaltres i viure junts la fe i la comunió pròpia dels membres d'un mateix Poble: que la llunyania de la vostra residència habitual no sigui obstacle per a compartir comunitàriament allò que portem a dins, personalment, i que fonamenta la nostra vida estiguem on estiguem: el goig de creure, d'esperar i d'estimar en l'Esperit. Per part nostra, desitgem servir-vos en aquest compromís.

Al mateix temps us invitem a aprofitar aquest temps de descans per aprofundir en vivències pregonament humanes i espirituals. En efecte, aquest és un temps propici per a acréixer l'amistat, l'oració, la fruïció agraïda dels béns naturals i culturals, el coneixement de persones i d'ambients distints dels habituals, la reflexió, la participació en l'alegria i en la festa sana... Tot contribueix al veritable descans, que no consisteix només en la compensació de la duresa de la vida de cada dia, sinó a recuperar la pau i l'equilibri que permeten viure-la amb més coratge i esperança.

Que no falti, dintre d'aquesta vivència espiritual, el record dels més necessitats, dels qui no poden fruir de vacances per falta de recursos, dels qui estan a l'atur o, en general, sofreixen les estretors pròpies de la crisi econòmica.

Pot ser que aquest temps de descans signifiqui, en el pla provident de Déu, una ocasió propícia per a revifar forces o

fer descobriments nous, que ens obrin a l'esperança. En aquest sentit, rebeu una invitació especial a participar en la vida litúrgica dels nostres pobles i comunitats cristianes, ja sigui en l'eucaristia dominical, ja sigui en les diferents manifestacions religioses i populars. De tot això, també en surt beneficiada l'existència quotidiana, que troba en la celebració del misteri la seva font de llum i de vida.

Que Déu us beneeixi,

+ *Agustí Cortés Soriano*
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ORGANISMES DIOCESANS

Reunió del Consell Pastoral Diocesà 6-6-2009

En la reunió d'aquest dia es va tractar la qüestió de la possibilitat que el Bisbat elaborés uns criteris econòmics, aranzels, sobre les aportacions econòmiques que ha de demanar la Parròquia, pel que fa referència a la demanda dels sagraments i elaboració de gestions administratives. Aquest és un tema que demana ser tractat amb més amplitud en properes reunions.

Es valora com a eclesialment positiva la feina feta durant aquests quatre anys, encara que hi ha aspectes a millorar, un d'aquests a remarcar és la transmissió de la informació de les reunions del consell a nivell eclesial.

Un altre apartat important de la reunió és la renovació dels membres del consell. En el punt d'altres informacions es comunica la propera aparició d'una normativa sobre l'edat per poder rebre la primera comunió.

Reunió del Consell Presbiteral 18-6-2010

En aquesta reunió es van tractar els següents temes:

Aranzels. El tema és presentat per Mn.

Jaume Berdoy i Mn. Francesc Xavier Escollà. En aquesta reunió es determina una proposta d'importos de les taxes i dels donatius i s'acorda considerar les taxes com a preceptives i els donatius com a quantitats orientadores. S'acorda també que s'elabori un fulletó per explicar-ho i facilitar la informació als fidels de les parròquies quan ho demanen en motiu d'una celebració o d'un tràmit de despatx.

Programa de gestió documental i econòmica de les parròquies. Mn. Josep Vicenç informa que s'està ja en fase de les darres correccions i d'implantació. La comissió prepara unes sessions informatives als arxiprestats.

Any sacerdotal. Es presenta la iniciativa al consell i es demana que, en solapar-se amb el treball de l'objectiu diocesà, ambdós quedïn mútuament alimentats.

Torn obert de paraules. S'informa de la formulació del nou objectiu diocesà per al curs 2009-10 "L'anunci que neix del goig compartit". S'informa també de la creació del consell de la Delegació de Missions. Es comuniquen els nomenaments parroquials i diocesans de cara al proper curs.

DELEGACIONS

PASTORAL DE LA SALUT

Pasqua del Malalt

Sant Pere de Ribes, 17-5-2009

El pasado domingo, 17 de mayo, se celebró a nivel diocesano la Pascua del Enfermo que tuvo lugar en el Hospital St. Camil de St. Pere de Ribes. A las cinco de la tarde tuvo lugar una Eucaristía que fue presidida por Mons. Agustín Cortes, nuestro Pastor, que fue acompañado en el altar por el Delegado Diocesano de Pastoral de la Salud, Hno. Miguel Martín Rodrigo, así como por un nutrido grupo de sacerdotes. La capilla del centro se encontraba llena de enfermos, familiares, voluntarios, venidos una buena parte de ellos desde distintos puntos de la diócesis.

Tras la celebración eucarística, la Coral Vilanoví, que se había encargado de la parte musical de la celebración, nos amenizó con unas entrañables piezas musicales. A continuación, se ofreció un refrigerio en el jardín del centro en el que un nuevo grupo musical acompañó el momento.

MISSIONS

Reunió de la Delegació Diocesana de Missions amb el bisbe Agustí Cortés

Sant Feliu de Llobregat, 8-6-2009

La Delegació de Missions, juntament amb el bisbe Agustí Cortés, es van reunir el passat 8 de juny per reflexionar sobre la vida missionera de la nostra diòcesi.

L'equip de la delegació, que ara ha quedat reforçat amb noves incorporacions, va exposar els treballs que s'han realitzat al llarg de l'any en els diversos arxiprestats. Cada membre de la delegació va poder exposar amb senzillesa la pròpia experiència feta en missions; el que es fa a les respectives parròquies i grups de joves i infants; la col·laboració amb Mans Unides i altres identitats cristianes.

El bisbe Agustí va ressaltar la necessitat d'animar en la catequesi i en els grups de joves cristians cap al coneixement de l'església missionera, per tal de transmetre'ls aquest esperit missioner.

Per al curs vinent s'ha projectat d'intensificar les activitats de les Obres Missionals Pontificies.

En aquests moments, la Delegació de Missions queda formada pels següents membres:

- Mn. Manel Roig (*Vilanova i la Geltrú*), delegat.
- Gna Victoria García (*Sant Feliu de Llobregat*), de l'Institut de les Filles del Bon Salvador.
- Gna. Mercedes Pecci (*Sant Feliu de Llobregat*), de les Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús.
- Maria Isabel Giménez (*Vilafranca del Penedès*), catequista i mestra.

- Cristina Belenguer i David Ferreiro (*Torrelles de Llobregat*), matrimoni jove, en preparació per anar a les missions.

CATEQUESI

Memoria curso 2008/2009. Servicio diocesano para el catecumenado

Mayo 2009

La diócesis de Sant Feliu de Llobregat desde el día de su erección, el 15 de junio de 2004, ha atendido aquellos adultos no bautizados que se acercaban a las parroquias solicitando ser iniciados en la fe cristiana. La responsabilidad de su atención y seguimiento se ha realizado en coordinación con el Servicio Diocesano para el Catecumenado de Barcelona, especialmente por parte de D. Felip Juli Rodríguez Piñel.

El pasado 4 de julio de 2008, Mons. Agustín Cortés Soriano, obispo de Sant Feliu de Llobregat, nombró a D. Jordi d'Arquer i Terrasa delegado diocesano para el Catecumenado. El Servicio Diocesano para el Catecumenado está integrado en la Delegación Diocesana de Catequesis de la diócesis.

El pasado 27 de octubre de 2008, Mons. Agustín Cortés Soriano, publicó el decreto por el cual se concreta el procedimiento a seguir por parte de los sacerdotes cuando una persona acude a la parroquia pidiendo ser bautizada. Dicha normativa diocesana especifica que se debe notificar al vicario episcopal de zona la petición de bautismos de personas adultas. Asimismo se especifica que deben ponerse en contacto con el

Servicio Diocesano para el catecumenado, el cual especificará el itinerario a seguir, de acuerdo con las circunstancias personales. Dicho itinerario debe durar por lo menos un año, a contar desde antes de la Pascua en la cual serán bautizados. También se contempla la posibilidad de un itinerario más breve, siempre y cuando se respeten los tiempos y los ritos propios del catecumenado. Se indica, asimismo, que la pastoral catecumenal debe estar unificada en sus criterios y procedimientos en el seno de un arciprestazgo. Y finalmente se proponen como materiales de formación los editados por el Secretariado Interdiocesano de Catequesis de Cataluña y las Islas Baleares (SIC).

Algunos datos estadísticos desde la erección de la diócesis de Sant Feliu de Llobregat:

AÑO	CATECÚMENOS	
	CATECÚMENOS	ELEGIDOS
2005	6	4
2006	4	5
2007	12	2
2008	5	10
2009	11	8

AÑO	EDAD DE LOS ELEGIDOS			
	18-25	26-35	36-45	46-
2005	1	3		
2006	2	3		
2007	1	1		
2008		9	1	
2009	3	5		

AÑO	PROCEDECENCIA DE LOS ELEGIDOS				
	DIÓCESIS	P.E.B.	ESPAÑA	EUROPA	MUNDO
2005		4			
2006	1	4			
2007	1				1
2008		4		2	4
2009	3	3		1	1

Crònica de la Trobada Europea del Catecumenat

Des del dia 30 d'abril fins al 4 de maig s'ha celebrat a la ciutat de Viena (Àustria) la Trobada Europea del Catecumenat (Eurocat) amb el tema de la integració. Enguany hi han participat 22 delegacions, provinents de països tant de l'Europa occidental com l'oriental, tant delegacions catòliques com luteranes. Ha estat significativa la nombrosa presència de països de l'Europa oriental, com Eslovàquia, Bielorússia, Lituània o Txèquia, entre altres.

La delegació espanyola estava representada per Felip Juli Rodríguez (*Barcelona*), Santiago Cañardo (*Pamplona*), Joan Amich (*Girona*), Enrique Santayana (*Getafe*) i Jordi d'Arquer (*Sant Feliu de Llobregat*).

El tema de reflexió fou tractat des de diferents perspectives: sociològica, pastoral i teològica. Els treballs en petits grups i per afinitats idiomàtiques permeteren no solament aprofundir en el tema, sinó sobretot compartir i enriquir el camí que cadascú va fent a les seves respectives esglésies. En el programa també hi hagué temps per conèixer la realitat de l'acció catecumenal en diverses parròquies i les experiències que s'estan duent a terme en ordre a la integració dels creients i dels

neòfits o nous batejats en les comunitats cristianes.

Foren uns dies de fraterna convivència i d'enriquiment mutu. La propera edició de l'Eurocat serà a Gant (Bèlgica), del 6 al 9 de maig de 2011.

VIDA CONSAGRADA

Crònica maig-juny

2.5.09. *Sant Andreu de la Barca.* 25è aniversari de la professió religiosa de Maria Cruz Sanz Roldán, religiosa Filipense de l'Ensenyança. Va néixer a Valladolid el 12 de març de 1964. Va fer la primera professió el 29 de setembre de 1984 i la perpètua el dia 21 d'agost de 1993. Fou una celebració molt festiva amb participació de la comunitat parroquial i de nombroses religioses de la congregació. Aquesta religiosa està molt integrada a la parròquia on du a terme diverses tasques pastorals especialment entre els joves. Va presidir l'eucaristia el delegat per a la Vida Consagrada.

3.5.09. *Sant Feliu de Llobregat.* Jornada mundial per les Vocacions, sota el lema: "La confiança en la iniciativa de Déu i la resposta humana". A la catedral, eucaristia presidida pel senyor bisbe i concelebrada pel canceller secretari, delegat per les Vocacions, també pel delegat per a la Vida Consagrada i altres religiosos i preveres.

23.5.09. *Vilanova i la Geltrú.* 150 aniversari de l'escola Providència. Tot l'any han tingut una referència continuada en les diverses activitats escolars. El bisbe Agustí ha presidit una eucaristia i ha compartit

el dinar amb la comunitat religiosa i educativa en una jornada de convivència amb pares i mares, alumnes i exalumnes.

24.5.09. *Sant Sadurní d'Anoia.* 125è aniversari del Col·legi "El Carme". Han celebrat una missa d'acció de gràcies a l'església parroquial, animada amb cants de la Coral Sant Sadurní. A continuació, cercavila amb els Falcons del País del Cava, gegants de Sant Sadurní, Fil·loixeres, etc. Han fet una exposició de fotografies, ballada de sardanes i altres activitats.

29.5.09. *Sant Andreu de la Barca.* La comunitat de les religioses Filipenses Missioneres de l'Ensenyança celebra el 150è Aniversari de la Congregació, fundada a Mataró l'any 1858 pels germans Mn. Marc Castañer Seda i Gertrudis Castañer Seda. El senyor bisbe Agustí Cortés i Soriano va presidir a la parròquia una solemne eucaristia, concelebrada pel rector Mn. Jaume Grané, Mn. Joan Pere Pulido, secretari i canceller, el P. Josep Roca, delegat per a la Vida Consagrada i dos altres sacerdots. A continuació, els participants, amb les autoritats locals, van traslladar-se al carrer de la Palla, davant la casa nadiua de la Gna. Rosa Maria Jansana (1885-1953), on es va descobrir una placa dedicada pel poble en record d'aquesta gran dona, intel·lectual i emprenedora, que va exercir durant força anys un fecund apostolat a l'escola que aquestes religioses tenen a Sant Andreu de la Barca i després va fundar institucions de molta nomenada a Amèrica Llatina. Properament, l'ajuntament es farà càrrec de la publicació d'una biografia d'aquest personatge.

29.5.09. *Barcelona.* Reunió de la Comissió arxidiocesana de Monestirs de la Província

eclesiàstica de Barcelona. S'estudien els principals punts de l'ordre del dia, que són els següents:

- Comentarís sobre el cartell de la jornada “pro orantibus”.
- Sessions sobre l'atenció a les germanes ancianes i malaltes dins dels monestirs. Encara que l'assistència no ha estat gaire nombrosa, es valoren molt positivament.
- Preparació del proper número d'Enllaç amb motiu de l'Assumpció de la Mare de Déu.
- Curset de formació, que impartirà el P. Lluís Planas, OSB, monjo de Montserrat, sobre “Maduresa humana i vida monàstica”. Serà el proper octubre o novembre al monestir Sant Pere de les Puel·les.
- Es lliura el projecte de “Els nostres monestirs”, amb les adreces i dades.

7.6.09. Jornada pro orantibus. El lema d'enguany és “L'Esperit de Crist crida: “Abba, Pare” (Ga 4, 6). S'ha enviat a les parròquies, centres de culte i cases religioses el cartell editat per l'URC amb una carta de presentació.

4.6-09. 1876è Capítol general de l'Orde dels Frares menors. 152 representants, reunits a Santa Maria dels Àngels a Assís, han reelegit José Rodríguez Carballo com a guia per als gairebé 15.000 religiosos franciscans que viuen en 113 nacions del món. El ritu de l'elecció ha estat presidit pel delegat del Sant Pare, el cardenal Jose Saraiva Martins, que ha lliurat a l'electe el segell de l'Orde. És el 1196 successor de sant Francesc. Guiarà els religiosos de l'Orde fins al 2015.

Jose Rodríguez Carballo va néixer l'11

d'agost de 1953, té 56 anys i és natural d'Espanya. Ministre General des de 2003, ha desenvolupat els serveis següents: definidor general, secretari general per a la formació dels estudis, ministre de la Província de Santiago de Compostel·la, president de la Unió dels Frares Menors d'Europa i mestre dels religiosos en període de formació. Després d'haver obtingut la Llicenciatura en Teologia Bíblica a Jerusalem i la Llicenciatura en Sagrada Escripura a Roma, ha ensenyat aquestes disciplines al seminari major de Vigo i a la Facultat de Teologia de Santiago de Compostel·la.

4-5.6.09. *Tarragona.* Al santuari de Loreto, trobada de delegats per a la Vida Consagrada de Catalunya. El tema de la primera jornada va ser “*La Lectio divina*” a partir de la ponència de Sor Lucía Caram, O.P., del monestir dominicà de Manresa. Va fer un repàs històric a aquesta forma de pregària tradicional en l'Església que tan vivament és recomanada pel Vaticà II i darrerament pel Sínode sobre la Paraula, el qual el recorda com un esdeveniment de l'Esperit en els moments actuals. Analitzà diversos textos de l'Escriptura que ajuden a descobrir la iniciativa de Déu a la recerca contínua de l'home que moltes vegades dóna una resposta evasiva, però Déu no es cansa, continua cridant. Exposà els diferents moments de la Lectio segons la tradició i recomanà cercar espais, formes i iniciatives personals i de grup per impulsar-la.

La segona jornada fou de diàleg sobre temes més operatius de les nostres delegacions com la millor manera de promocionar i celebrar la “Jornada pro orantibus”, com cercar iniciatives per a fomentar la pregària a partir de la Paraula, el diàleg

interrelegiós, el manteniment econòmic de les delegacions de Vida Consagrada, les notícies i aportacions a la revista *Horeb* de l'URC, etc.

Va acabar la trobada amb una estona de diàleg fraternal amb l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, que presidí l'eucaristia de cloenda, i un dinar festiu junt amb els PP Rogacionistes que van acollir-nos amb tota caritat.

7.6.09. Molins de Rei. Amb motiu del 115è aniversari de la fundació del Col·legi Sant Miquel Arcàngel, benedicció d'unes aules d'ampliació. A la parròquia, el senyor bisbe presideix l'eucaristia concelebrada pel P. General dels Fills de la Sagrada Família, P. Lluís Picazo, pel rector, Mn. Joan Soler i Mn. Xavier Aymerich, juntament amb nombrosos religiosos de la congregació.

FAMÍLIA I VIDA

Crònica de la Jornada de la Família 17-5-09

La setmana de l'11 al 17 de maig hem celebrat a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat la nostra Setmana de la Família. Com cada any hem proposat a tots els àmbits pastorals de la diòcesi que orientessin les seves activitats vers la família. I, com cada any, ens han arribat notícies de noves iniciatives. Aquest any l'Arxiprestat de Sant Boi ha fet un cine fòrum prenent com a motiu per al diàleg la pel·lícula "Bella".

La Setmana l'hem acabada amb la Jornada de la Família amb un programa similar al de l'any passat. Hem tingut una trobada de famílies, principalment acollidors de promesos, al Col·legi Mare de Déu de

la Mercè de Sant Feliu de Llobregat, on hem pogut escoltar una ponència del Pare Josep Roca Mas, SF, qui entre altres coses ha ressaltat la importància de la missió sacerdotal del pares a la llar, missió donada per raó del Sagrament del Baptisme i pel del Matrimoni, que de forma més específica aporta una gràcia especial perquè els casats puguem desenvolupar la nostra tasca de pares.

Per finalitzar, hem celebrat l'eucaristia a la Catedral, presidida per Monsenyor Agustí Cortés Soriano.

Voldríem agrair a la Delegació de Jovenutut haver-nos procurat la presència de dues monitores de la parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Boi que han atès més de vint nens i nenes que acompanyaven els seus pares en aquesta jornada.

Animem totes les realitats pastorals de la nostra diòcesi a posar a l'agenda de l'any vinent la Setmana de la Família que va des del dilluns 10 al diumenge 16 de maig.

Ponència del P. Josep M. Roca per a la Jornada de la Família 17-5-09

PART I: LA FAMÍLIA, "ESGLÈSIA DOMÈSTICA"

1. L'obertura simfònica del misteri de l'Encarnació

El lema de la jornada de la Delegació de Família i Vida és "Una família de batejats", dins l'objectiu diocesà: "La Paraula que cerca l'experiència de la fe i la seva celebració sacramental". Parlarem, doncs, dels sacraments i com celebrar-los en família. Però abans hem de fer cercar al cim de la muntanya l'agua cristal·lina o la font d'on provenen. Això ens porta a fer unes breus consideracions sobre el miste-

ri de l'Encarnació, el qual és com una gran simfonia de múltiples acords i matisos que introdueix la humanitat a la vida divina acompanyada de tota la creació amb un impuls ascendent vers una nova realitat de llum i plenitud.

Sobre el misteri de l'Encarnació, citem unes paraules de Benet XVI a la cova de Natzaret la setmana passada: “El que va succeir aquí, a Natzaret, lluny de les mirades del món, va ser un acte singular de Déu, una poderosa intervenció en la història a través de la qual un nen va ser concebut per portar la salvació a tot el món. El prodigi de l'Encarnació segueix desafiant-nos a obrir la nostra intel·ligència a les il·limitades possibilitats del poder transformador de Déu, del seu amor per nosaltres, del seu desig per estar en comunió amb nosaltres”.

- “L'Esperit que ‘va baixar sobre Maria’ és el mateix Esperit que va aletejar sobre les aigües en els albors de la Creació”. “Això ens recorda que l'Encarnació va ser un nou acte creatiu. Quan nostre Senyor Jesucrist va ser concebut per obra de l'Esperit Sant al si virginal de Maria, Déu es va unir amb la nostra humanitat creada, entrant en una permanent nova relació amb nosaltres i inaugurant la nova Creació”.

En aquest misteri de l'Encarnació hem de cercar la realitat de la família i la realitat dels sacraments així com totes les realitats de la vida cristiana. Potser per arribar a intuir una guspira d'aquest misteri podria servir-nos una paràbola del filòsof danès del segle XIX Soren Kierkegaard:

1.1. Una paràbola de l'Encarnació

Una vegada un rei es va enamorar d'una noia de poble, que no era de sang reial.

Va pensar que gairebé seria impossible de casar-s'hi, a causa de la tradició. Però aquest rei era tan poderós que podia passar per damunt de totes les tradicions. Amb tot, abans de decidir-se, va tenir molts dubtes. Pensava:

- Si m'hi caso i la faig reina, aquesta noia mai no es traurà de sobre que ho he fet perquè sóc rei. I jo, el rei, amb raó dubtaré que s'hagi casat amb mi no per amor sinó pel prestigi i el poder.

El rei va ponderar una altra possibilitat:

- Podria renunciar a ser rei i així podríem estimar-nos en igualtat de condicions.

Evidentment, també aquesta solució podia acabar malament. Tal vegada, ella m'abandonaria per la meva neciesa d'haver renunciat a ser rei. Total: seguia com abans:

- Què puc fer? Després de molts dubtes, va decidir finalment que, si tant se l'estimava, podia afrontar qualsevol de les dues dificultats.

El pensador Soren Kierkegaard no va explicar mai el final de la història, perquè tenia dues raons per no fer-ho: primera, perquè no es tracta de l'argument principal; l'argument principal és l'amor del rei per una noia de poble; - segona, perquè no ha acabat encara. És una història que s'assembla a una paràbola: és la història de l'amor de Déu envers nosaltres. Amb dues enormes diferències: primera, Déu és molt més poderós que qualsevol rei de la terra; segona, l'amor de Déu envers nosaltres és infinit, ens estima tant que va decidir de fer-se com un de nosaltres en la persona del Fill, pobre i humil, amb un amor que poguéssim entendre.

En la vida cristiana els tres grans misteris entorn dels quals giren tots els altres

són el de la Trinitat, el de l'Encarnació i el de l'autodonació de Déu. Però només coneixem l'existència de la Trinitat i la realitat de l'autodonació de Déu a través de l'Encarnació. Són els misteris per excel·lència, els misteris amagats des dels segles: "A mi, que sóc el darrer de tot el poble sant, ell m'ha concedit la gràcia d'anunciar als pagans les insondables riqueses de Crist i de mostrar a plena llum davant tothom com Déu realitza el seu disseny amagat des de sempre en ell mateix, que és el creador de totes les coses" (*Ef 3, 8-9*). Quan arribà la plenitud del temps, "Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, perquè rescatés els qui vivíem sota la Llei i rebéssim la condició de fills" (*Ga 4, 4*).

La Paraula es va fer carn i plantà la tenda entre nosaltres. La segona persona de la Trinitat, el Fill, es va fer cos, ànima, sentiments... i es va fer veu i paraula humana per desvelar-nos la intimitat de Déu. Crist va néixer, va viure en família a Natzaret i santificà la vida familiar, va rebre el Baptisme abans d'encetar la vida pública, va "ensenyar i va viure", va ser portat a morir com un anyell sense taca... I, a l'arbre de la creu, així com del costat d'Adam en va sortir Eva, del cor obert de Crist en va néixer l'Església, esposada amb ell. Segons els sants Pares, la sang i aigua són els dos sacraments essencials de la vida cristiana... Gràcies a la resurrecció continua sempre viu entre nosaltres i per l'Esperit Sant, continua l'autodonació de Déu en el temps.

Així, doncs, la gran obertura de la simfonia de la creació, a l'inici de la humanitat, s'enceta amb el matrimoni entre Adam i Eva. Ja des del primer capítol del Gènesi s'intueix que a través de l'amor i

la donació esponsals d'aquesta parella es reflecteix el misteri de Déu ("Fem l'home i la dona a la nostra imatge i semblança").

També l'obra de la Redempció s'obre amb el matrimoni entre Josep i Maria. S'obre amb un prototipus de família: la Família de Natzaret. La Sagrada Família és la icona de la Trinitat (comunitat de vida i d'amor) i el prototipus de l'Església, en definitiva, la primera església domèstica. Tanmateix cal considerar aquesta Família no en sentit sociològic, perquè els seus personatges són especials (Maria, concebuda sens pecat, Josep, el pare adoptiu de Jesús), sinó teològic, és a dir, perquè dins d'ella neix, creix, aprèn a parlar amb veu humana, adquireix una cultura, en definitiva, és empeltat en la humanitat, el Fill de Déu.

Un cop fetes aquestes consideracions sobre el misteri de l'Encarnació, ara hem d'establir la relació entre aquest misteri i els sacraments. Trobem la relació en la coneguda doctrina de sant Pau sobre el cos místic de Crist: Crist és el cap i nosaltres, que formem l'Església, som els seus membres. Sense cap no hi ha cos i sense cos no hi ha cap. Tots dos formen una unió profunda, però misteriosa, mística. L'evangeli de Joan ho expressa a través de l'oració de Jesús al Pare. "Que tots siguin u, com tu Pare estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat" (*Jn 17, 21*).

El Fill de Déu és amb ell un sol Déu, però el Fill de l'Home, home per naturalesa, està unit a Déu en persona i el seu cos, que som nosaltres, estem units a ell sacramentalment. Crist és el sacrament del Pare i l'Església és el sacrament de Crist. Els sacraments són diverses formes

d'unió de l'Església amb Crist i de participació de la vida divina.

Atès que estem en la jornada de la família, això ens porta a presentar algunes consideracions sobre la família com a "Església domèstica".

2. Origen del concepte de "família església domèstica"

2.1. En la vida dels primers cristians

Al llibre dels Fets dels Apòstols es descriu la vida de la primera comunitat de seguidors de Jesús. Referent a l'Eucaristia, diu: "Cada dia eren constants a assistir unànimement al culte del temple. A casa partien el pa i prenien junts el seu aliment amb joia i senzillesa de cor" [Ac 2, 46].

És a dir: la litúrgia de la Paraula estava separada de la litúrgia eucarística. A Jerusalem, els deixebles participaven en el culte al temple i després, a diverses cases, un bisbe o un prevere presidia la celebració de l'Eucaristia. Aquestes cases rebien el nom de domus Ecclesiae.

Molt aviat aquesta praxi es va fer impossible tant a causa de l'hostilitat de la comunitat hebrea, com perquè les Escriptures havien adquirit ja un sentit nou: els llibres de la Llei i dels Profetes, els llibres de l'Antiga Aliança, només tenien un sentit ple si eren llegits a la llum del misteri de Crist.

Més endavant, a causa de l'augment del nombre de creients, cap al segle II o III es va traslladar el culte a edificis més grans i finalment, a Roma, en temps de Constantí, a les gran basíliques...

Sobre aquest fet, diu el Catecisme de l'Església Catòlica, n.1655: "Des dels seus orígens, el nucli de la família estava sovint format per aquells que "amb tota la casa"

havien esdevingut creients (cf. Ac 18, 8). Quan es convertien desitjaven també que se salvés "tota la seva casa" (cf. Ac 16, 31). Aquestes famílies convertides eren illots de vida cristiana enmig d'un món no creient".

A propòsit d'aquestes últimes paraules, s'obre un camp vastíssim sobre el paper dins el món de les "esglésies domèstiques" i de la pastoral familiar als nostres temps.

2.2. En els sants Pares i el Magisteri de l'Església

Va ser pròpiament el Concili Vaticà II que va encunyar el terme «església domèstica», que s'ha fet tant popular avui dia.

El terme es remunta, sobretot, a sant Joan Crisòstom (entre el 344 i el 354) manllevat, doncs, pel propi Vaticà II. És habitual als sermons d'aquest Pare de l'Església trobar aquesta bella imatge, que li agradava molt, tant a ell com també als seus oients. Són paraules seves en un dels sermons:

- "Recordant tot això, estimats, un cop tornats a casa, prepareu una doble taula, la de l'àpat i la de la paraula de Déu: que el marit repeteixi el que s'ha dit aquí, que la dona aprengui, escoltin els fills i no se'n dispensin els criats. Fes de casa teva una església, perquè has de donar compte de la salvació dels teus fills i criats; i com a nosaltres ens demanaran comptes per vosaltres, així cadascun de vosaltres haurà de respondre pel servent, la dona i els fills».

- «Quan ahir us vaig dir que cadascú fes de casa seva una església, vàreu aclamar amb gran veu i vàreu donar mostres de l'alegria que havien causat en vosaltres aquelles paraules. El que s'escolta amb

alegria, està més preparat per posar-ho en obra».

Altres Pares de l'Església adverteixen així mateix en la família cristiana una imatge de la realitat de l'Església, i, encara que no esmenten explícitament el terme «església domèstica» o «petita església», no obstant això el contingut és d'índole semblant. És el cas de sant Climent d'Alexandria (*145 o 150) i sant Agustí (13 de novembre del 354 - 28 d'agost del 430).

Però és evident, com hem dit, que els textos més decisius són els del Magisteri, en les seves expressions de major rang i transcendència, com són els documents conciliaris i les encíclics i exhortacions apostòliques. Per això el punt de partida és la Constitució Apostòlica *Lumen Gentium* núm. 11, del Concili Vaticà II, on es diu explícitament:

- «En aquesta com Església domèstica els pares han de ser per als fills els primers predicadors de la fe, tant amb la seva paraula com amb el seu exemple...»
Aquesta expressió surt també en molts passatges de l'exhortació *Familiaris Consortio*, la qual, encara que té una originària intencionalitat pastoral, és la millor font doctrinal que ha aportat el Magisteri per delinear els traços teològics de la família cristiana. Per la seva importància, val la pena reproduir un extracte del n. 21:

- «L'Esperit Sant, infós en la celebració dels sagraments, és l'arrel viva i l'aliment inesgotable de la comunió sobrenatural que acumula i vincula els creients amb Crist i entre si en la unitat de l'Església de Déu. Una revelació i actuació específica de la comunió eclesial està en la família cristiana, que també per això pot i ha de dir-se església domèstica».

El Catecisme de l'Església Catòlica assumeix aquesta mateixa expressió en el títol VI, tot ell dedicat a la família cristiana, dins l'apartat sobre el matrimoni (*nn 1655-1658*).

El n. 1655 compara la Família de Natza-ret i la mateixa Església amb una família: «Crist va voler néixer i créixer al si de la Sagrada Família de Josep i de Maria. L'Església no és una altra cosa que la "família de Déu".

I en el n. 1656, s'especifica la seva missió al·ludint a textos del Vaticà II: «Aquí és on s'exercita de manera privilegiada el sacerdoti baptismal del pare de família, de la mare, dels fills, de tots els membres de la família, en la recepció dels sagraments, en l'oració i en l'acció de gràcies, amb el testimoni d'una vida santa, amb la renúncia i l'amor que es tradueix en obres" (*LG 10*). La llar és així la primera escola de vida cristiana i "escola del més ric humanisme" (*GS 52,1*). Aquí s'aprèn la paciència i el goig del treball, l'amor fratern, el perdó generós, fins i tot reiterat, i sobretot el culte diví per mitjà de l'oració i l'ofrena de la pròpia vida».

Benet XVI afirma: «La família, església domèstica, és un àmbit primari de la vida de l'Església, especialment pel paper decisiu respecte a l'educació cristiana dels fills».

Diu el mateix papa a la cova de la basílica de Natza-ret: «En l'aliança conjugal, l'amor de l'home i de la dona és elevat per la gràcia fins a convertir-se en participació i expressió de l'amor de Crist i de l'Església (cf. *Efesis 5, 32*), de manera que la família, fundada sobre l'amor, és cridada a ser una "església domèstica", un lloc de fe, d'oració i de preocupació amorosa pel vertader i durador bé de cadascun dels seus membres»

PART II: L'OBJECTIU DIOCESÀ DE 2009

Objectius diocesans:

1. 2005-2007: Pertinença i coresponsabilitat
2. 2007-2010: "El que creiem i vivim això us anunciem" (1Jn 1,1-4). És l'objectiu centrat en la Paraula de Déu, desglossat en tres anys:
  - L'escolta de la Paraula
  - La Paraula celebrada
  - La Paraula anunciada o proclamada

És a dir:

- 2007-2008: "La inspiració i la comunió que neixen d'escoltar la Paraula de Déu".
- 2008-2009: "La Paraula que cerca l'experiència de la fe i la seva celebració sacramental".
- 2009-2010: "L'Anunci, que neix del goig compartit".

1. Presentació de l'objectiu diocesà del 2009 pel Sr. Bisbe Agustí Cortés

"El pas de la "Paraula al sacrament" ha estat força reflexionat per molts teòlegs, que han vist com, segons el pla de Déu en la Història de la Salvació, es fa d'una manera molt natural i «lògica»: Nosaltres ho podem entendre ben fàcilment amb aquesta comparació. La comunicació entre dues persones que s'estimen es pot fer per via de paraules escrites, com ara una carta, un missatge, un fax... Aquesta manera de comunicació pot arribar a ser molt personal i, cada cop que s'escriu o es llegeix pot aixecar una munió de sentiments, pensaments i afectes envers l'altre interlocutor. Però tothom sap que, si la relació va augmentant en intensitat i profunditat, els dos amics desitgen quelcom més viu i personal, com ara ésser físicament presents l'un

a l'altre. D'aquesta presència, se n'espera un intercanvi encara més profund i eficaç, pel fet que els amics "estan en contacte" sensible. Aquest és talment el pas de la Paraula de Déu, escrita, proclamada i escoltada, al Sacrament celebrat."

2. Què és un sacrament?

Encara que es tracti de conceptes molt coneguts, serà bo que hi donem una ullada. Definició: Els sacraments són signes eficaços de la gràcia, instituïts per Crist i confiats a l'Església, a través dels quals se'ns dona la vida divina (CEC 1131). (CIC 1145): Signes i símbols: "La celebració sacramental està teixida de signes i de símbols. Segons la pedagogia divina de la salvació, la seva significació té l'arrel a l'obra de la creació i en la cultura humana, es perfila en els esdeveniments de l'Antiga Aliança i es revela en plenitud en la persona i l'obra de Crist".

Els set sacraments que Jesucrist va instituir i confiar a la seva Església corresponen als moments i les etapes més significatives de la vida:

Classificació:

Iniciació: Baptisme, Confirmació, Eucaristia.

Guarició: Perdó o reconciliació i unción dels malalts.

Servei: Orde i Matrimoni.

Hauríem de referir-nos també a l'any litúrgic i al diumenge, en el qual anem desgranant al llarg de l'any el misteri de Crist i de l'Església, empeltats com hi estem formant el seu cos... El desenvolupament de l'any litúrgic pot comparar-se a la sembra de la llavor a la tardor (Advent) en la terra immaculada i fecunda del si de Maria. Neix en temps de Nadal. La petita planta ha d'enfortir-se i assegurar les arrels sota

el fred i maltempsades de l'hivern (Quaresma). Es bada com una flor però no pot limitar-se a ser objecte d'admiració sinó que genera llavors i després mor (Pasqua). Aquestes llavors no resten en elles mateixes sinó que donen molt de fruit (Temps durant l'Any)...

Finalment, fem una breu al·lusió als Sacramentals: A més dels sacraments, l'Església celebra altres accions litúrgiques que s'anomenen sacramentals; per exemple les celebracions exequials o les benediccions de tota mena.

PART III: LA VIDA SACRAMENTAL EN LA FAMÍLIA

En l'àmbit de la família, església domèstica, es viuen d'una forma o altra tots els sacraments. Fem-ne una breu recordança:

1. Baptisme: "Aquí és on s'exercita de manera privilegiada el sacerdoci baptismal (comú) del pare de família, de la mare, dels fills, de tots els membres de la família, en la recepció dels sacraments..." (CIC 1655). A més, en referir-nos al baptisme d'infants, els pares i padrins es responsabilitzen d'educar-los en la fe i de portar-los a la maduresa cristiana.

2. Confirmació o Crismació: S'anomena Confirmació perquè "confirma" i enforteix la gràcia baptismal. I s'anomena també "crismació" per raó del seu ritu essencial que és la unció. El confirmat és "ungit" per l'Esperit Sant, incorporat a Crist, que és sacerdot, profeta i rei".

3 i 4. Eucaristia i Matrimoni. L'Eucaristia és la font i cimal de la vida cristiana. Per això ens hi detindrem un xic més per la seva importància en la configuració de la família cristiana, que té el seu origen en el matrimoni entre un home i una dona.

El papa Benet XVI a l'encíclica "Sacramentum caritatis" al·ludeix a quatre aspectes fonamentals:

3 i 4.1. Quatre conceptes clau segons Benet XVI

a) La veritat de l'amor. ¿Quina és la veritat que aprenem en el sacrament de l'Eucaristia? Ell mateix dóna la resposta: «Jesús ens ensenya en el sacrament de l'Eucaristia la veritat de l'amor, que és l'essència mateixa de Déu. Aquesta és la veritat evangèlica que interessa a cada home i a tothom. Relacionar l'Eucaristia amb la comunitat familiar a partir de la veritat de l'amor, que és la mateixa essència de Déu, ens obre a la dimensió fonamental de la vocació cristiana del matrimoni i de la família quan decideix fer de la seva comunitat de vida i d'amor un sacrament, un signe visible del Déu que és Amor".

b) L'aliança. «El sacrifici eucarístic representa l'aliança d'amor de Crist amb l'Església, com a segellada amb la sang de la creu. I en aquest sacrifici de la Nova i eterna Aliança, els cònjuges cristians troben l'arrel de la qual brolla, que configura interiorment i vivifica des de dins, la seva aliança conjugal».

c) El sacrament esponsal. «L'Eucaristia, sacrament de la caritat, mostra una particular relació amb l'amor entre l'home i la dona units en matrimoni», quan contemplem l'Eucaristia com a sacrament esponsal. Serà important, per això mateix, fixar-nos en aquest aspecte de l'Eucaristia i que reconeguem la seva íntima connexió amb el matrimoni cristià, fonament de la família".

d) La font de la caritat: I encara: «En tant que representació del sacrifici de l'amor

de Crist per la seva Església, l'Eucaristia és font de caritat. I en el do eucarístic de la caritat la família cristiana troba el fonament i l'ànima de la seva comunió i de la seva missió, ja que el Pa eucarístic fa dels diversos membres de la comunitat familiar un únic cos, revelació i participació de la més àmplia unitat de l'Església».

Voldria insistir en altres aspectes de la comunió eucarística que és una gran font d'espiritualitat per als esposos i pares/mares de família.

3 i 4.2. Som membres del seu cos

La carta als Efesis és amb tota propietat la carta magna de Sant Pau sobre el matrimoni i la família. En aquest text (*Ef* 5, 21.6, 9) presenta tota una doctrina sobre els esposos, els pares, els fills... Cal advertir, amb tot, que alguns han fet d'aquest text una interpretació sociològica de la realitat de la parella del seu temps amb una presa de posició netament masculista. Crec, amb tota honradesa, que aquesta presa de posició no és del tot legítima, sinó que la intenció de Pau és fer-ne una lectura teològica. “Dones, sotmeteu-vos als vostres marits tal com tots ens sotmetem al Senyor, perquè el marit és cap de la seva muller com el Crist és cap i salvador de l'Església...” (v 22). “No hi ha hagut mai ningú que no estimés el propi cos; al contrari, tothom l'alimenta i el vesteix. També el Crist ho fa així amb l'Església, ja que som membres del seu cos” (*Ef* 5, 29.30). I encara rebla el clau: “Aquest misteri és gran: jo entenc que es refereix a Crist i a l'Església” (*ib.* 32).

La paraula “cos” significa en la Bíblia tota la persona, no solament el component físic. Aplicat a l'Eucaristia, aquestes paraules signifiquen que la carn incorrup-

tible i vivificadora del Verb encarnat es fa “meva”, però també la meva carn, la meva humanitat, es fa de Crist. En l'Eucaristia rebem el cos i la sang de Crist, però també Crist “rep” el nostre cos i la nostra sang. Nosaltres el combreguem a ell i ell ens combrega a nosaltres. No hi ha res en la meva vida que no pertanyi a Crist. El Crist ressuscitat i gloriós no viu ara, en el segle XXI, una experiència humana, sinó que la va viure ara fa dos mil anys: quan va encarnar-se i va passar 30 anys a Natzaret, va predicar a Galilea, i va morir a Jerusalem... Ara la seva existència terrenal la viu i “l'experimenta” gràcies a la comunió sponsal amb l'Església. Tot allò que “faltava” a la plena “encarnació” del Verb es “realitza” avui en l'Eucaristia. Santa Isabel de la Trinitat va expressar aquesta realitat mística amb aquestes paraules: “L'esposa pertany a l'espòs. El meu espòs m'ha pres. Vol que sigui per Ell una humanitat afegida”.

Evidentment, la vivència profunda de l'Eucaristia és una font inesgotable d'espiritualitat per als matrimonis. Amb tota propietat, poden dir els esposos: la carn incorruptible i vivificadora de Crist es fa “nostra”, la nostra carn, la nostra carn com a espòs i esposa, la nostra humanitat sencera, es fa de Crist.

3 i 4.3. L'home és allò que menja

Ja fa molt temps, escrivia sant Lleó Magne: “La nostra participació en el cos i sang de Crist no tendeix a una altra cosa que a convertir-nos en allò que mengem”. Aquestes paraules de Jesús adquireixen un significat ple en aquest text: “A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi” (*Jn* 6, 57). Benet

XVI comenta que el principi vital més fort és el que assimila el menys fort, no al contrari. El vegetal assimila el mineral, no al contrari; l'animal assimila el vegetal i el mineral, no al contrari. L'home assimila el mineral, el vegetal i l'animal, no al contrari. Però en l'eucaristia, és a l'inrevés: l'home menja el cos de Crist i es divinifica, el principi diví assimila l'humà, no al contrari.

En l'Eucaristia aquell que és menjat assimila qui el menja. A qui s'acosta a rebre'l, Jesús li repeteix amb sant Agustí: "No seràs tu qui m'assimili, sinó que seré jo qui t'assimili". "Podem dir que no solament cada u de nosaltres rep el Crist, sinó també que Crist ens rep a cada un de nosaltres" (*Ecclesia in Eucharistia*, n. 21).

3 i 4.4. La comunió dins l'Església, que és el cos de Crist

Finalment, encara hem de referir-nos a l'aspecte vertical de la comunió. En l'eucaristia es realitza també una comunió horitzontal, és a dir, amb els germans. Sant Pau diu: "La copa de la benedicció que nosaltres beneïm, ¿no és la comunió amb la sang de Crist? El pa que partim, ¿no és comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol, i per això nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem d'aquest únic pa" (1 Co 10, 16-17).

Quan m'acosto a l'eucaristia, ja no puc desentendre'm del germà; no puc rebutjar-lo sense rebutjar el mateix Crist i trencar la unitat. Aquell que en la comunió volgués abusar-se d'amor a Crist però sense donar importància al germà, s'assemblaria a algú que troba un amic després de molt de temps, es posa de puntetes per besar-

lo, i no s'adona que està trepitjant els seus peus amb unes sabates de claus. Els peus de Jesús són els membres del seu cos, especialment els més pobres i menystinguts.

Quan diem Amén al Cos de Crist al moment de la comunió fem una professió de fe en el Cos santíssim de Jesús nascut de Maria i mort per nosaltres, però també la fem al seu cos místic que és l'Església, és a dir, als germans. I la fraternitat comença pels membres de la família, pels germans de l'Església i s'estén als més necessitats... Ja des del principi la fracció del pa anava sempre unida a la caritat. Es recullen aliments i béns en general per a distribuir als més necessitats: orfes, vídues, transeünts... Del mateix altar on Crist se'n dona ha de davallar, a través de nosaltres, una munió de béns per als germans. El fet de la col·lecta que s'acostuma a fer dins la missa té aquest sentit.

5. Penitència: Dins de la família són freqüents les ocasions per a la reconciliació. En la reconciliació podem experimentar la tendresa de Déu a través de la imatge del bon pastor que cerca l'ovella perduda. Reconciliar-se després de tensions o discussions amb una abraçada donant gràcies a Déu per l'alegria rebuda és una preparació remota o pròxima per al sagrament.

6. Orde sacerdotal: La família cristiana és el terreny abonat per a la sembra de llavors d'una possible vocació al sacerdoci o a la vida consagrada.

7. Unció dels malalts: A la malaltia i el sofriment l'home experimenta la impotència, els límits de la seva finitud. A la família

es pot discernir allò que és essencial per a la vida i moure a una intensificació de la pregària, posant tota la confiança en Déu.

Conclusió

* Espiritualitat i compromís per a l'església domèstica

Dels conceptes exposats podrien derivar-ne algunes conclusions operatives per a una espiritualitat i un compromís de l'església domèstica. A tall de guió, només en suggerirem algunes:

- a) Viure la paternitat i la maternitat com un sacerdocí. "Els fidels, en virtut de llur sacerdocí, participen en l'ofrena eucarística i l'exerceixen en la recepció dels sagraments, en l'oració i acció de gràcies, mitjançant el testimoni d'una vida santa, en l'abnegació i la caritat operant" (*Vaticà II*).
- b) Condicions perquè el seu sacerdocí sigui operatiu:
  - Clima familiar impregnat de l'amor dels esposos.
  - Participació dels pares i de tota la família en la vida eclesial.
  - Compromís missioner de portar Crist a la societat. La família és la primera evangelitzadora en una societat secularitzada.
- c) Educació dels fills: És un dret i un deure anterior a qualsevol altre dret de la societat civil i de l'Estat, malgrat que l'educació completa requereixi el concurs de diverses institucions socials. S'educa sobretot amb l'exemple i el clima de vida familiar, més que amb ensenyaments formals o aplicació de normes.

d) La Paraula de Déu. Llegida i meditada en família, primàriament pels esposos i, d'una forma progressiva i segons l'edat, presentar als infants la història sagrada i els misteris més importants de la salvació.

e) La pregària en família: La pregària, lluny de ser un acte restringit a uns moments i espais determinats, és la manera com els cristians hem de viure... És l'oxigen del qual es nodreix la fe. La pròpia llar és, a manera d'església domèstica, la primera escola de pregària i el lloc ordinari de viure la fe de cada dia.

f) La família, bressol de noves vocacions. El millor signe de fecunditat espiritual d'una família és la benedicció de Déu amb vocacions al sacerdocí i a la vida consagrada. La tasca de la família és el cultiu amorós d'aquestes vocacions.

* Pistes per a la pregària en família

PREGAR JUNTS: la família és la primera imatge de la comunitat cristiana. Si bé la pregària té una dimensió molt personal i fins i tot íntima, també cal tenir cura de la seva dimensió comunitària, d'un temps compartit a la presència de Déu... Un temps gratuït que donem a Déu i que Déu ens regala cada dia.

- Cal trobar un moment oportú: no és necessari que sigui un temps llarg... Ens ajuda més un petit temps diari que un llarg espai molt de tant en tant.
- Crear un ambient propici: apagar la TV i els aparells musicals, tenir una creu o una icona en un lloc de l'estança principal. Fer una oració introductòria.

- Es pot repartir qui la prepararà una mica cada dia...

PREGAR DES DE LES PERSONES

- Recollir en la pregària les situacions viscudes pels membres de la família durant la jornada: a l'estudi, al treball, a la pròpia llar, en els espais de lleure.
- Aprofitar els moments personals que viu la família: és una ocasió per reconciliar-se quan hi ha hagut tensions, per donar gràcies davant l'alegria d'algun membre, enfortir-se en un moment de dificultat o d'especial responsabilitat...
- Preguar per persones concretes del nostre entorn: malalts, ancians, amics...

PREGAR DES DEL QUE VEIEM

- La natura és una font inesgotable de pregària i d'acció de gràcies.
- Aquella notícia o programa de TV que ens ha frapat.
- Aquell esdeveniment que està passant en el món o en el nostre voltant. Les situacions de pobresa o de sofriment. Els assoliments de la humanitat.
- Una festa, els temps forts durant l'any (Nadal, Quaresma, Pasqua...)

PREGAR DES DE LA BIBLIA

- Llegir periòdicament, en clau de pregària, algun fragment de la Bíblia, especialment els Evangelis. Comentar-lo en família.
- Explicar la Història Sagrada als fills/es petits.

ENSENYAR ALS FILLS/ES PETITS LES ORACIONS DEL CRISTIÀ

- Parenostre, Avemaria, Glòria...

ALTRES

- Benedicció de la taula abans dels àpats o acció de gràcies en acabar.
- Davant una imatge religiosa de la casa.

- A través d'un conte o d'una cançó.

- Pregària de Bon Dia o de Bona Nit.

ALGUNS ELEMENTS SENZILLS QUE PODEN AMBIENTAR LA PREGÀRIA

- Llàntia: encesa o apagada, que s'encen-drà al final de la pregària: un gest per demanar-nos perdó. El perdó retorna la llum a les nostres vides.

- Una planta: indica creixement, bellesa, vida...

- Un lloc amb poca llum: indica intimitat, recolliment.

- Posició de les mans: obertes per demanar, recollides per demanar perdó, agafades senyal de confiança, alçades com a lloança...

* Pau VI. Al·locució a Natzaret, 5 de gener de 1964

La casa de Natzaret és una escola en la qual es comença a conèixer la vida de Crist: és l'escola de l'Evangelis.

En ella, primer hi aprenem a veure, a escoltar, a meditar, a capir profundament la força, pregona i misteriosa que hi ha en aquesta revelació del Fill de Déu, simplicitatíssima, humilíssima i plena de formosor. Potser hi aprenem fins i tot, sense adonar-nos-en, a imitar-lo.

Aquí, certament, percebem la raó i el camí en el qual podem comprendre fàcilment qui és Crist. Aquí aprenem, per damunt de tot, a considerar aquelles coses que es refereixen a la seva estada entre nosaltres i, en certa manera, ens l'expliquen, com és ara els llocs, els temps, els costums, la conversa, els ritus sagrats, tot allò, finalment, de què Jesús se serví per manifestar-se en el món. Aquí tot té la seva veu, tot té la seva significació.

Precisament aquí, en aquesta escola, ens adonem per què ha d'observar una disciplina d'esperit el qui vol ser deixeble de Crist i seguir la doctrina de l'Evangeli.

Oh, com retornaríem de bon grat a la nostra infantesa, com voldríem confiar-nos novament a aquesta humil, però tanmateix sublim escola de Natzaret! Amb quina vehemència ens gaudiríem de reintegrar el nostre estudi a l'autèntica ciència de la vida al costat de Maria, per poder entendre la veritat de Déu!

Però aquí hi som només com a transeünts, i ens veiem forçats a abandonar el desig de dur a terme el propòsit, no acomplert mai del tot, de conèixer l'Evangeli en aquesta casa. Tanmateix, no en marxarem tan de pressa que no donem, com si fos d'amagat, uns suggeriments breus des d'aquesta casa de Natzaret.

Ella ens ensenya, de bell antuvi, el silenci. Tant de bo rebrotés en nosaltres l'amor al silenci, aquest hàbit mental admirable i sempre necessari, però més ara, quan en la vida massa agitada de la nostra època ens veiem escamesos per tants estrèpits, per tants clamors i per tantes vociferacions! Oh silenci de Natzaret! Ensenya'ns a clavar-nos en els bons pensaments, a atendre les mocions interiors espirituals, a estar preparats per escoltar sense error els consells secrets de Déu i els manaments dels mestres veritables! Ensenya'ns com ens són d'imprescindibles i el que valen l'adequada formació, l'estudi, la meditació, l'ordre personal i íntim de vida i l'oració que, en el seu secret, és vista només per Déu!

Aquí hi aprenem, a més, la manera de viure en família. Que Natzaret ens ensenyi què és la família, què és la seva comunió d'amor, què és la seva bellesa, nítida

i greu, quines són les seves propietats sagrades i inviolables, que ens demostrí com és de dolça la institució de la família, que no hi ha res que pugui substituir; que ens il·lustri sobre la seva comesa fonamental en l'ordre de la societat.

Finalment, aquí coneixem la disciplina del treball. Oh mansió de Natzaret! Oh casa del fill de l'obrer! És principalment aquí que desitgem entendre i lloar la disciplina severa, però redemptora, del treball humà; volem afirmar aquí la dignitat del treball d'una manera tal que l'experimenti tothom; volem recordar, precisament sota aquesta teulada, que el treball no és un fi per ell mateix, i que extreu la seva llibertat i el seu honor no solament d'allò que hom anomena aspecte econòmic, sinó també d'aquelles altres coses per les quals s'adreça a un fi noble; aquí volem anunciar la salvació als obrers de tot el món i proposar-los un gran model: llur germà diví, profeta de totes les causes justes concernents a ells. Ens referim a Crist, Senyor nostre.

NECROLÒGIQUES

Mn. Pere Bosch Nicolau

El 25 de maig, ha mort en la pau de Crist Mn. Pere Bosch Nicolau, fill de Corbera de Llobregat, beneficiat emèrit de la S. E. Catedral Basílica Metropolitana de Barcelona. Les exèquies van tenir lloc el dimarts 26 de maig, a les 16:30 h, a la Parròquia de Santa Maria de Corbera de Llobregat, on col·laborava pastoralment els darrers anys. Aquestes van ser presidides pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés Soriano.

Província eclesiàstica de Barcelona

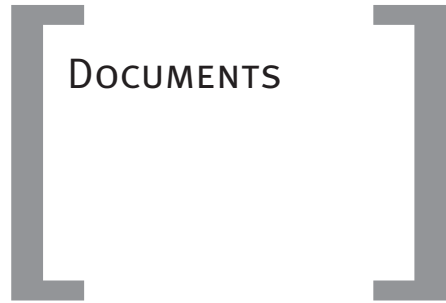

COMUNICATS

Exequies del Dr. Jaume Riera Rius

El 24 de maig, va morir el Rvdm. Dr. Jaume Riera Rius, Pro-Vicari General de l'Arquebisbat de Barcelona. Segons ha informat l'Arquebisbat de Barcelona, Mn. Jaume, prevere del Bisbat de Vic, tenia 82 anys, i 57 de ministeri sacerdotal. El dia 25 de maig van celebrar-se'n les exèquies, a les 11h a la Catedral de Barcelona presidides pel cardenal Lluís Martínez .

DOCUMENTS

Col·laborem al finançament de l'Església en la Declaració de la Renda

L'any passat, en aquesta època, teníem davant nostre el repte que, per primera vegada, no hi hauria cap assignació per a l'Església catòlica en els pressupostos generals de l'Estat. D'una banda, era una molt bona notícia perquè es dependria només de la lliure voluntat dels ciutadans i no d'una aportació estatal. Però, d'una altra banda, no es tenia cap seguretat que les aportacions es mantinguessin. És clar que en els acords s'estipulà que en lloc de poder destinar el 0,52%, es destinaria el 0,7%, i això donava una certa tranquil·litat. En tot cas, tot depenia de la lliure decisió dels contribuents, o bé perquè són creients i, per tant, se senten solidaris i corresponsables amb la seva Església, o bé perquè reconeixen pràcticament l'aportació que l'Església catòlica fa al benestar de la societat. El fet és que, en l'àmbit de tot l'Estat espanyol, enguany hi ha hagut més de 8.500.000 contribuents que han marcat la casella a favor de l'Església, amb un increment de 500.000 assignacions noves. En l'àmbit català, l'increment percentual ha estat semblant.

Quan l'Església catòlica acorda amb l'Estat que es poden fer aportacions per mitjà de la Declaració de la Renda, aquest no fa res més que facilitar que l'obra social, religiosa, cultural, de transmissió de valors i d'ensenyament de la confessió catòlica es pugui desenvolupar amb més dignitat i facilitat en bé de tota la societat. El que arriba a les diòcesis per aquest canal representa aproximadament un 20% del total dels ingressos. La qualcosa vol dir que es fa un esforç molt considerable per trobar altres recursos.

En aquests moments de crisi econòmica, tota l'Església diocesana, des de Càritas fins a cada parròquia, congregació religiosa o grup d'apostolat, està fent un gran esforç per a moltes persones en l'acolliment, els menjadors, en l'ajuda hospitalària, etcètera. La crisi econòmica toca també moltes de les fonts de finançament de les institucions eclesials. Per això la contribució a través de la Declaració de la Renda és molt important.

Des de fa anys, recomanem que es posin dues creuetes: una a la casella en favor de l'Església catòlica i una altra a la d'altres finalitats socials. El contribuent no hi perd res i, en canvi, assigna un 1'4% al conjunt d'obres.

Molts pensem que seria desitjable que altres confessions i religions presents entre nosaltres tinguessin la seva casella pròpia, tal com es fa actualment a Itàlia. D'aquesta manera es desfaria la impressió de privilegi a favor de l'Església catòlica. Si les religions són un bé per a la societat, l'Estat hauria de facilitar que els ciutadans hi poguessin fer aportacions a través de la Declaració de Renda.

Antoni Matabosch Soler, prev.

Delegat episcopal d'Economia de l'Arquebisbat de Barcelona

Francesc X. Escolà Gené, DP

Delegat episcopal d'Economia del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Jaume Sala i Maltas

Delegat episcopal d'Economia del Bisbat de Terrassa

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICATS

Comunicat de la reunió n. 190

Tarragona, 6-5-2009

Els dies 5 i 6 de maig de 2009 ha tingut lloc la reunió n. 190 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), al Santuari de la Mare de Déu de Loreto, a Tarragona. La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i hi han assistit tots els seus membres, llevat del bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, que ha excusat la seva assistència.

En començar, Mons. Pujol ha donat la benvinguda a Mons. Sebastià Taltavull Anglada, nou bisbe auxiliar de Barcelona, que en aquesta reunió s'ha incorporat als treballs de la Conferència Episcopal Tarraconense. Mons. Taltavull ha agraït la benvinguda, així com l'assistència dels bisbes a la seva recent ordenació episcopal i s'ha posat a disposició de tots per a col·laborar en el treball conjunt dels bisbes catalans. Així mateix, Mons. Pujol, en nom dels bisbes, ha felicitat Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, en el 50è aniversari de la seva ordenació sacerdotal, i a Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa, que

en celebra el 25è aniversari. Tots dos bisbes han agraït cordialment la felicitació.

Els bisbes han passat després a tractar els diversos temes de l'actualitat eclesial i social, i en relació a ells manifesten:

1. "Els Bisbes de Catalunya, juntament amb tota l'Església, ens disposem a acompanyar espiritualment el Sant Pare Benet XVI en el seu proper viatge a Terra Santa, la terra de Jesús, els propers dies 8 a 15 de maig. Al mateix temps, fem plenament nostres els seriosos esforços de reconciliació que està duent a terme Benet XVI: amb una porció de l'Església catòlica recentment esquinçada, amb els germans cristians ortodoxos i reformats, i, ara, amb els nostres germans grans en la fe d'Abraham, el poble hebreu, i també amb els musulmans."

2. "Volem agrair de cor al Papa Benet el seu coratge d'obertura als altres, de cercar sempre l'aclariment de tot malentès i d'intentar superar, amb l'ajuda de Déu i de la raó humana, els més grans conflictes històrics, culturals, religiosos, que divideixen avui els homes. Caldrà més perspectiva històrica per a valorar els efectes d'aquests grans esforços de reconciliació, que Benet XVI estén a àmbits no cristians i, fins i tot, no religiosos, com ara la cultura laicista occidental."

3. "Davant les polèmiques que han sorgit, els Bisbes de Catalunya volem remarcar que l'actitud del Sant Pare ha estat en tot moment, i des de l'inici del seu pontificat, de plena franquesa, humilitat i transparència. El seu exemple reviu al nostre món la figura del Bon Pastor, sempre mansuet: Jesús. Alhora, com Jesús, defugint tota intolerància, no deixa mai de tenir un pensament lliure, fidel a ell mateix i a la seva missió i lleial amb els

homes, pensament que topa sovint amb el nostre món fortament mediatitzat per interessos de diferents signes. La seva veu, però, ha estat i és, en tot moment, una veu de pau. Ha trobat sovint, en canvi, la resposta de la intolerància, del pensament excloent i tancat al diàleg, de la reacció desproporcionada. D'acord amb els drets a la llibertat d'expressió i a no ser discriminat, drets que són cabdals a la nostra societat moderna, els Bisbes de Catalunya reclamem pel Sant Pare, si més no, l'obsequi d'una mateixa resposta: del respecte.”

4. “I a tots els fidels, els bisbes els demanem un acompanyament proper i confiat a qui ara és el nostre Pastor; en primer lloc, amb la pregària a Déu Nostre Senyor, però també amb l'atenció als seus gestos i paraules i amb l'afecte.”

5. “Així mateix, els Bisbes de Catalunya, seguint de prop la situació econòmica difícil que està vivint el nostre país, hem reflexionat amb especial atenció sobre el sofriment de tantes persones i famílies en atur i de petites empreses amb una gran inestabilitat, que són fets que colpegen i que han de fer reflexionar i avançar la nostra societat cap a una conversió sincera de major austeritat i solidaritat. Cal promoure una reflexió a fons de les causes que ens han dut a aquesta crisi tan profunda i tan injusta, sense deixar d'adonar-nos de la seva dimensió moral i espiritual. I fem una crida a les diverses Administracions i als actors econòmics i socials, perquè facilitin ajuts i sortides justes a la crisi.”

“Creiem en la capacitat de reacció i regeneració de la nostra societat catalana, amb l'ajuda de Déu. Serà des de l'austeritat i la solidaritat que podrem afrontar camins de sortida i d'esperança

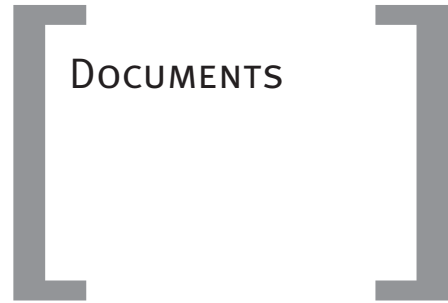
per als més afectats, amb una redistribució més justa de la riquesa i un exercici de les virtuts econòmiques, com ara l'austeritat, la solidaritat i la promoció d'activitats econòmiques veritablement productives i respectuoses amb la dignitat de la persona humana. Els Bisbes valorem i agraïm tot el que s'està fent des de les comunitats parroquials, des de Càritas i altres institucions d'ajuda, amb tants voluntaris mobilitzats i tantes persones, que estan posant els recursos pastorals i d'assistència que l'Església té al seu abast, al servei dels afectats per aquesta crisi. I demanem que es mantingui aquest treball caritatiu envers els més afectats, amb noves iniciatives que promoguin la solidaritat i la justícia i amb activitats empresarials per mantenir i ampliar els llocs de treball.”

6.- Els bisbes han tractat també d'altres qüestions relacionades amb la litúrgia, l'ensenyament i la catequesi. En aquest darrer àmbit, i amb la presència de Mn. Joan M. Amich, de Girona, i la Sra. Montserrat Oriol, directora del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), han estat informats de la preparació dels materials complementaris -quadern d'activitats i guia didàctica- per a treballar el nou catecisme d'iniciació cristiana Jesús és el Senyor, que serà presentat el pròxim dia 1 de juliol, en l'inici de les Jornades per a responsables de la catequesi, organitzades pel SIC. El nou Catecisme conté l'exposició íntegra de la fe cristiana, adaptada als infants de 6 a 11 anys, està estructurat al voltant del Credo i s'articula segons les quatre dimensions de la vida cristiana: creure, celebrar, viure i pregar, tenint com a centre Jesucrist, el Senyor. El nou Catecisme, que es començarà a utilitzar en les

diòcesis catalanes, amb caràcter normatiu, el pròxim curs 2009-2010, introdueix l'infant en l'experiència de la vida cristiana, inicia a la celebració dels sacraments i ofereix el llenguatge comú de la fe que ens transmet l'Església.

7.- En el capítol de nomenaments, els bisbes han nomenat Mn. Josep Lluís Calvís Comangés, de Barcelona, com a consiliari de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai i al Sr. Andreu Iburo Otero com a president de la Joventut Cristiana Obrera de Catalunya i les Illes (JOC). Així mateix, i a proposta de Mons. Pujol, han donat el seu parer favorable per al nomenament, per part de l'arquebisbe de Tarragona, de Mn. Joan Magí i Ferré com a president de l'Associació Bíblica de Catalunya i de Mn. Josep Lluís Arín i Roig com a vicepresident de la mateixa entitat, per un període de quatre anys.

8.- Finalment, i a proposta de Mons. Vives, bisbe secretari de la CET, han aprovat el pressupost del Fons Comú Interdiocesà per al present any 2009.

Manifest 1r maig 2009

LA CRISI ÉS UN FET

En els darrers mesos estem vivint una allau de fets que mostren com la crisi econòmica està enduint la situació de moltes famílies treballadores (com ja denunciàvem al document Davant la crisi: Esperança, Solidaritat i Acció comunitària, el novembre passat).

Han augmentat:

L'atur (amb dades de març del 2009: 498.352 a Catalunya i 3.605,402 a tot l'Estat).

Els Expedients de Regulació d'Ocupació (ERO), temporals i definitius.

Les dificultats de pagament de les petites i mitjanes empreses i dels treballadors autònoms.

La incertesa i l'angoixa davant el futur immediat de moltes famílies.

El nombre de famílies que no reben cap prestació econòmica.

Les dificultats dels treballadors immigrants per renovar les targetes de treball i residència.

La precarietat laboral i, en conseqüència, el risc d'accidents.

Les ajudes dels governs a entitats financeres i grans indústries.

UNA CRISI ECONÒMICA I POLÍTICA

La crisi econòmica, provocada per l'especulació financera, està produint una veritable crisi social i no pot amagar que també hi ha una crisi profunda de l'actual model productiu, que és insostenible: no pot centrar-se únicament en increments sostinguts del consum. Tampoc es pot oblidar la crisi política i democràtica que s'està posant en evidència: les decisions de les grans entitats financeres i econòmiques són transnacionals, davant de les quals els Estats i els organismes internacionals no poden o no volen fer-hi gran cosa. La des-regularització, en nom de la sagrada llibertat del déu-mercat, ha estat de conseqüències devastadores perquè ha suposat una absoluta falta de control en l'economia financera.

UNA CRISI ÈTICA

Entenem, a més, que hi ha també una veritable crisi ètica. Són molts els analistes que afirmen que una de les causes principals de la situació ha estat la immoralitat dels individus i una economia financera que ha prescindit de valors ètics i ha tingut com a prioritat una cobdícia sense límits per obtenir el màxim benefici.

Alhora, hem de reconèixer que molts treballadors i treballadores també hem interioritzat i assumit el model guanyar-gaudir a qualsevol preu, el model que contínuament se'ns proposa i se'ns idealitza, reduint la vida humana a aquestes dimensions, que manifesta una veritable crisi antropològica.

En aquesta lectura dels fets, les paraules i la vida de Jesús de Natzaret segueixen sent avui un model per actuar i prendre partit. Per una banda, ens ressona amb força aquesta paràbola, autèntica fotogra-

fia de l'opulència cega i la pobresa injusta, que ens impulsa a la denúncia: Hi havia un home ric que portava vestits de porpra i de lli i celebrava cada dia festes esplèndides. Un pobre que es deia Llätzer s'estava ajagut vora el seu portal amb tot el cos nafrat, esperant de satisfer la fam amb les engrunes que queien de la taula del ric; fins i tot venien els gossos a llepar-li les nafres (*Lc 16,19-21*).

Alhora, com l'altra cara d'una mateixa moneda, sentim la crida a canviar aquells aspectes incoherents de la nostra vida que ens fan còmplices del sistema i ens allunyen de qui pateix: No us emmotlleu al món present; deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior. Viviu d'acord els uns amb els altres. No aspireu a grans coses, sinó poseu-vos al nivell dels humils. (*Rm 12, 2.16*)

CRÍTICS DAVANT LA CRISI

Davant d'aquest panorama creiem, per tant, que cal:

Una moderació salarial dels càrrecs directius i dels polítics i no només dels treballadors.

Demandar més eficàcia i més coordinació a les administracions, amb més mitjans i recursos a les polítiques socials.

Treballar perquè hi hagi una bona coordinació entre tots els sindicats.

Tornar a posar a debat la necessitat del salari social i de potenciar l'ajut a un veritable desenvolupament.

Donar prioritat a l'economia real per sobre de la especulativa i resituar l'economia financera al servei de la real.

Recuperar els fonaments ètics de l'economia, com la responsabilitat social, perquè estigui al servei del bé comú.

Buscar nous models productius soste-

nibles i universalitzables.

Eliminar els paradisos fiscals, veritables forats negres del sistema.

Treballar per una refundació democràtica dels organismes internacionals on tots els països, i no sols els poderosos, puguin decidir les regles de joc que afecten a tots.

Regenerar la política entesa com a servei al bé comú, el subjecte de la qual siguin totes les persones sense cap distinció.

Potenciar les xarxes socials perquè la democràcia sigui democràcia.

Cal, en definitiva, una educació integral que tingui en compte tots aquests aspectes, valori l'honradesa, l'austeritat i l'esforç, i ens faci a tots i totes coresponsables. Una educació que sigui una oportunitat de veritable creixement humà.

MOVIMENTS OBRERS CRISTIANS DE CATALUNYA I BALEARS: (ACO, GOAC, JOC, MIJAC), CAPELLANS OBRERS, RELIGIUSES/OS EN BARRIS I DELEGACIONS DE PASTORAL OBRERA DE LES DIÒCESIS DE CATALUNYA

Missatge del bisbe Sebastià Taltavull en ocasió de la 43a Jornada de les Comunicacions Socials: "Respectuosos, dialogants i amics"

Una comunicació transparent i sincera sempre ajuda a una bona convivència, i aquesta sols és possible si també hi és present la confiança. Tanmateix, ¿podem assenyalar un camí per arribar-hi? En el seu missatge en ocasió de la 43a Jornada de les Comunicacions Socials, Benet XVI ens ofereix tres elements claus: el respecte, el diàleg i l'amistat. Eliminar-los de les nostres relacions humanes no sols no aporta cap benefici sinó que les contamina

de desconfiança i sospita. Les profundes transformacions que estan introduint les noves tecnologies digitals necessiten del respecte, del diàleg i de l'amistat per tal que siguin en bé d'una veritable relació humana, afavoreixin una autèntica comunicació entre les persones i serveixin el bé comú.

¿Com fer-ho possible? A diferència de temps enrere, avui ja no hi ha barreres tecnològiques per a la comunicació, però poden seguir havent-hi barreres humanes que l'impedeixen. Això és el que cal vetllar, sobretot quan som temptats d'oblidar el valor de la pròpia dignitat i de la dels altres, quan l'egoisme enterboleix la visió de les persones i els esdeveniments, quan es tanquen totes les portes al diàleg constructiu, quan la crítica vulnera els drets més elementals i situa les persones en la indefensió, quan l'individualisme és la mesura de tot. En aquesta forma de fer, ni el respecte ni el diàleg ni molt menys l'amistat hi tenen cabuda. Més encara, se'ls nega la més mínima possibilitat de ser-hi i d'influir positivament.

Mitjançant un coneixement progressiu de l'Evangeli, fent d'ell estudi, pregària i font d'espiritualitat per tal de crear vincles de comunió, fixem-nos en la manera com Jesús es relaciona amb les persones: introdueix una forma de comunicació que transforma l'interior de cadascú, respecta la llibertat i les decisions dels seus interlocutors, escolta i fa seves les preocupacions i anhels, i ofereix la seva amistat. No hi ha res de fictici ni d'aparent. Tot és real, proper, gratuït, profundament humà. Més encara, tot ho refereix a Aquell que ens ha estimat primer i ha entrat en diàleg amb la humanitat: Déu, el Pare. Parlant amb Jesús, escoltant-lo, ningú se sent

ferit, maltractat, calumniat o exclòs, sinó reconegut, acceptat i estimat. Amb ell, podem fer que totes les oportunitats de comunicació es converteixin en gestos de proximitat humana, de sensibilitat social i, així, contribuir a millorar més i més la nostra convivència.

*+ Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona
i encarregat dels MCS a la Tarraconense*

CRÒNICA

Celebració dels 25 anys del moviment “Vida Creixent”

Barcelona, 15-05-2009

Avui s’ha celebrat, a Barcelona, el 25è aniversari de la implantació a les diòcesis catalanes i a les de les illes Balears del moviment cristià de gent gran “Vida Creixent”.

A les 11 h, el cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, ha presidit, a la basílica de Santa Maria del Mar, plena de gom a gom de fidels de totes les diòcesis, una solemne Eucaristia, en la qual han concelebrat l’arquebisbe de Tarragona i els bisbes de Girona, Lleida, Solsona i Terrassa. Els altres bisbes de Catalunya i les Illes s’hi han adherit. Han concelebrat també un gran nombre de sacerdots consiliaris del moviment. En l’homilia, el Cardenal ha donat gràcies a Déu per aquests vint-i-cinc anys de compromís de tanta gent gran cristiana que volen seguir creixent en la fe, l’amistat, l’espiritualitat i el testimoni, i els ha exhortat a aportar a l’Església i a la societat tot el cabal d’experiència i de generositat acumulada al llarg de tota la vida.

Els assistents a la celebració s'han traslladat després al Palau de Congressos de Catalunya on ha tingut lloc el dinar de germanor. En acabar, s'ha lliurat als assistents el llibre que recull la història d'aquests 25 anys.

“Vida Creixent” és un moviment internacional iniciat a França l'any 1962, estès avui en més de 60 països i reconegut per la Santa Seu com una Associació de fidels de dret pontifici. A Catalunya, Andorra i les illes Balears compta amb uns 400 grups que agrupen prop de 6.000 persones.

Reunió de consiliaris i responsables de Catalunya per preparar l'Aplec de l'Esperit 2010

Terrassa, 31-5-2009

El diumenge dia 31 de maig, solemnitat de la Pentecosta, va tenir lloc a Terrassa la trobada de consiliaris i responsables de joves de les diòcesis catalanes i Balears per tal de fer la presentació del Xè Aplec de l'Esperit que tindrà lloc a la ciutat de Terrassa el 22 de maig de 2010.

L'Aplec és la trobada de joves cristians de Catalunya, Balears i Andorra, convocada pels bisbes i que aplega periòdicament un gran nombre de joves. La darrera edició va ser l'any 2007 a la ciutat de Tarragona i hi participaren més de 5000 joves.

L'acte va acollir més d'un centenar de responsables, i es va dividir en dues parts; el matí va convocar els assistents a la Fundació Busquets de Terrassa a participar d'una taula rodona sobre la situació actual de la joventut, que va presidir Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona i encarregat de joventut de la Tarraconense. Mons. Pardo

agraí el treball realitzat i convidà a sumar tots els esforços per tal de realitzar una trobada de joves que centri la vida en Jesucrist a través de l'Església. Hi estigué acompanyat per Mn. Josep Monfort, delegat episcopal de Pastoral de Joventut de Terrassa.

Hi van participar tres ponents, el P. Rafel Gasol, SDB, representant el món dels religiosos, la Sra. Maria Palau, representant l'acció catòlica, i Mn. Antoni Deulofeu, delegat episcopal de Pastoral Universitària i Món de la Cultura de Terrassa des del món de la cultura i nous moviments, els quals reflexionaren sobre les “Intuïcions sobre la pastoral de joves en el segle XXI”.

A la tarda, després de compartir tots junts un espai per a dinar, es va presentar l'Aplec a la Sala Capitular de la Catedral, presidit per Mons. Josep Àngel Saiz Menezes, bisbe de Terrassa, i acompanyat per Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona i encarregat de la Pastoral Juvenil a nivell de la Tarraconense.

La Sra. Marisa Jiménez, delegada episcopal de Pastoral de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona va fer la valoració i cloenda de tot el treball generat amb motiu de la celebració del IXè Aplec de l'Esperit a la ciutat de Tarragona l'any 2007. Seguidament Mn. Josep Monfort, delegat episcopal de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Terrassa va presentar la celebració de l'Aplec de l'Esperit a Terrassa amb la proposta d'objectius i desenvolupament. El lema de la trobada serà: “Amb vosaltres cada dia”.

Les primeres informacions preveuen un aplec urbà i amb un horari adaptat als joves, que utilitzi els espais i infraestructures de la ciutat amb l'ajut i col·laboració de les administracions. La celebració s'iniciarà a mig matí davant la Catedral

amb la rebuda, acolliment i pregària dels participants, continuarà amb la descoberta i col·laboració en diversos grups i activitats per tota la ciutat de Terrassa, amb diversitat de tallers i espais de pregària i recolliment, amb el dinar inclòs ja sigui en famílies o bé en parròquies i escoles, i es clourà a la tarda amb la celebració de l'Eucaristia, en un lloc encara per decidir. El fi de festa es farà al Parc de Vallparadís i acabarà aproximadament a les 10 de la nit.

El Sr. Jaume Galobart, membre de la delegació de Joventut i Mn. Antoni Roman, delegat episcopal de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona van presentar els materials de treball i reflexió per preparar l'Aplec durant tot aquest curs en els grups de joves.

Cloué l'acte el Sr. Bisbe de Terrassa, el qual convidà els joves a centrar la trobada en la perspectiva de la iniciativa de Déu i el seu disseny amorós. Convidà els responsables i consiliaris a fer una preparació intensa des de la centralitat de Jesucrist, a través de l'encontre personal que incideix en la vida del jove i la canvia. Hem d'ajudar els joves a aspirar a l'excel·lència en la vida i a no quedar-se en la mediocritat. Recordà també que en el moment actual cal tenir en compte la predilecció pels pobres i necessitats com un testimoni clar i convincent que cal inculcar en els joves.

Després d'aquest acte, el proper diumenge 15 de novembre, tindrà lloc també a la ciutat de Terrassa la Jornada d'animadors de Pastoral de Joventut de Catalunya, les Illes i Andorra.

Conferència Episcopal Espanyola

DOCUMENTS

Declaración de los obispos de la COMECE ante las elecciones para el Parlamento europeo de 4-7 de junio de 2009: "Construir una mejor casa europea"

Bruselas, 20-3-2009

Las elecciones europeas: Una oportunidad para construir una Europa mejor

Después de 64 años de desarrollo pacífico, y a los 20 años de la caída del Telón de acero, que puso término a la división del continente, el proceso de integración europea merece ser apreciado, a pesar de algunas lagunas. Por este motivo, los obispos de la COMECE apoyamos y promovemos la Unión Europea como proyecto de esperanza para todos los ciudadanos.

Incluso en este tiempo de incertidumbres debidas a la crisis financiera y económica, la Unión Europea ha demostrado que es una casa segura que se esfuerza por preservar la estabilidad y la solidaridad entre sus miembros. Hoy, en 2009, la Unión Europea tiene la capacidad y los medios para responder a los retos más urgentes y apremiantes de nuestro tiempo.

Participando en la elección del Parlamento Europeo, todos los ciudadanos tienen la posibilidad de contribuir al desarrollo y a la mejora de la Unión Europea.

La participación en las elecciones: un derecho y una responsabilidad

La Iglesia católica ha apoyado desde el principio el proyecto de integración europea y continúa apoyándolo hoy. Todo cristiano tiene, no solamente el derecho, sino también la responsabilidad de comprometerse activamente en este proyecto ejerciendo su derecho de voto.

La participación de los cristianos es esencial para redescubrir el "alma de Europa" que es vital para responder a las necesidades fundamentales de la persona humana y para el servicio del bien común.

El Parlamento Europeo, a través de sus poderes y sus competencias (que serán todavía reforzadas cuando concluya el proceso de ratificación del Tratado de Lisboa), debe contribuir a responder a estas aspiraciones y objetivos.

Lo que esperan los cristianos del Parlamento Europeo

Los principios fundamentales de toda sociedad son la dignidad humana, la promoción del bien común. Por este motivo, estos principios deben encontrarse en el corazón mismo de todas las políticas de la Unión Europea.

Teniendo en cuenta el importante papel desempeñado por el Parlamento Europeo, esperamos de sus miembros que participen y contribuyan activamente en lo siguiente:

Respetar la vida humana de la concepción a la muerte natural, como parte integrante de las legislaciones, programas y políticas de la Unión Europea en su conjunto.

Apoyar a la familia fundada sobre el matrimonio, -entendido como la unión entre un hombre y una mujer- como unidad básica de la sociedad.

Promover los derechos sociales de los trabajadores procurándoles condiciones de trabajo respetuosas de su salud, de su seguridad y de su dignidad.

Promover una gobernabilidad económica fundada en valores éticos dirigida a un desarrollo humano duradero, en el seno de la Unión Europea y a nivel mundial.

Promover la justicia en las relaciones de la Unión Europea con los países en vías de desarrollo mediante una asistencia financiera y unas relaciones innovadoras.

Demostrar la solidaridad mediante la elaboración de políticas de ayuda para con los más débiles y más necesitados en nuestra sociedad (en particular, los discapacitados, los que demandan asilo, los inmigrantes).

Proteger la creación mediante la lucha contra el cambio climático y animando a tener un estilo de vida basado en la moderación.

Promover la paz en el mundo mediante una política exterior de la Unión Europea coordinada y coherente.

Iluminados y guiados por la enseñanza de Cristo, los cristianos están dispuestos y deseosos de contribuir a la satisfacción de estas aspiraciones, en el espíritu de la declaración de Su Santidad el Papa Juan Pablo II: “La inspiración cristiana puede transformar la integración política, cultural y económica en una convivencia en la cual todos los europeos se sientan en su propia casa” (*Ecclesia in Europa*, 121).

Mensaje de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar para Pentecostés: "¡Qué hermosos son los pies de los que anuncian la buena noticia!"

31-5-2009

El cristiano, injertado en Cristo en virtud del sacramento del bautismo, debe permanecer en Él y vivir según sus enseñanzas, cumpliendo en todo momento la voluntad del Padre celestial. Del mismo modo que el sarmiento no puede dar fruto, si no permanece unido a la vid, tampoco el cristiano podrá ser testigo de Jesucristo y dar frutos de santidad, si no mantiene la plena comunión con Él mediante la oración confiada, la participación frecuente en los sacramentos y la preocupación por su formación cristiana: «El que permanece en mí como yo en él, ese da mucho fruto, porque separados de mí no podéis hacer nada» (*Jn 15, 5*).

En total sintonía con esta necesidad de permanecer en Cristo para vivir con Él y como Él está el lema propuesto para la celebración del Día del Apostolado Seglar y de la Acción Católica. En dicho lema se nos recuerda el encargo hecho por el Señor a sus discípulos de ser «luz del mundo y sal de la tierra». Ahora bien, para llegar a ser luz del mundo y sal de la tierra, es absolutamente necesario que los que han sido llamados permanezcan en comunión de vida y amor con Aquel, que se ha definido a sí mismo como “la luz del mundo”. Jesús, el enviado del Padre, con su Encarnación, con su testimonio durante los años de vida pública y con su triunfo sobre el poder del pecado y de la muerte en virtud de la resurrección, es el único que puede iluminar el camino de la humanidad hacia Dios. El

lema elegido para la celebración del Día del Apostolado Seglar y de la Acción Católica está tomado de la carta del apóstol San Pablo a los Romanos: “¡Qué hermosos los pies de los que anuncian la Buena Noticia!” (*Rom 10, 15*). Con esta expresión, el Apóstol de los gentiles, citando al profeta Isaías (*Is 52, 7*), nos presenta la realidad y la grandeza de la misión apostólica. En medio de tantas malas noticias de guerras, marginación, paro laboral y dificultades para el digno sustento de tantas personas, los apóstoles y la Iglesia hemos recibido la incomparable misión de anunciar al hombre de todos los tiempos una muy buena noticia, la mejor de todas: ¡Dios te ama. Cristo ha muerto por ti! Con el envío del Espíritu Santo, el día de Pentecostés, la Iglesia recibe el encargo de ofrecer a todos los hombres el anuncio alegre del amor, de la misericordia entrañable y de la salvación de Dios. En palabras de Pablo VI, la comunicación de esta buena noticia es para la Iglesia su dicha, su vocación y su identidad más profunda.

En nuestros días, como en los años de su vida pública y como en los primeros momentos de la Iglesia, el Señor continúa recorriendo las calles de nuestras ciudades y los caminos de nuestros pueblos para invitarnos a todos a trabajar en su viña, a colaborar con él en el anuncio del Evangelio. En virtud del sacramento del bautismo, todos -sacerdotes, religiosos y cristianos laicos- somos invitados personalmente por el Señor para participar en la misión evangelizadora de la Iglesia y para asociarnos a su misión salvadora. ¡Qué dichosos tendríamos que sentirnos y qué felices deberíamos mostrarnos los bautizados por este privilegio, por esta gracia y por este don inmerecido!

La Iglesia, que ha recibido el encargo de manifestar al mundo el misterio del infinito amor de Dios a sus criaturas, tiene clara conciencia de que la presentación de este misterio a cada ser humano le ayuda a descubrir el sentido de su existencia, le abre a la verdad sobre su dignidad y le permite esperar con paz su destino. Consciente de ello, el papa Juan Pablo II señalaba que el “hombre es el primer camino que la Iglesia debe recorrer en el cumplimiento de su misión: él es la primera vía fundamental de la Iglesia, vía trazada por el mismo Cristo, vía que inalterablemente pasa a través de la encarnación y de la redención” (*Redemptor hominis*, n. 14).

Pensando en la urgencia de impulsar una nueva evangelización y buscando ofrecer plena liberación y salvación a todo ser humano como concreción del Reino de Dios, Juan Pablo II presentaba en *Christifideles laici* y en *Novo millennio ineunte* un conjunto de propuestas que la Iglesia y, de modo especial los cristianos laicos, “como nuevos protagonistas en las fronteras de la historia”, deberían asumir como un servicio a la persona y a la sociedad en virtud de su “índole secular”. Estas propuestas siguen teniendo plena vigencia y actualidad. Entre ellas, cabe destacar la misión de ayudar a cada ser humano a descubrir su dignidad inviolable, la de exigir el respeto de los derechos humanos. Entre estos derechos podríamos destacar el derecho sagrado a la vida desde la concepción a la muerte natural, el derecho a la libertad religiosa y de conciencia, el derecho al trabajo y a una vivienda digna... El reconocimiento efectivo de estos derechos está entre los bienes más altos y los deberes más graves de todo pueblo que

verdaderamente quiera asegurar el bien de la persona y de la sociedad.

Juntamente con la defensa de estos derechos de la persona, los cristianos laicos no deben olvidar que la defensa y la promoción del matrimonio cristiano y de la familia constituyen el primer campo para su compromiso social, teniendo en cuenta el valor único e insustituible de la familia para el desarrollo de la sociedad y de la misma Iglesia. Por otra parte, ante los problemas provocados por el desequilibrio ecológico, que puede hacer inhabitables determinadas zonas del planeta, o ante los problemas de la paz constantemente amenazada por el afán de poder, por el terrorismo y por las guerras, los cristianos no podemos cerrar los ojos ni mirar en otra dirección.

En este momento de crisis económica, que afecta de un modo especial a los más desfavorecidos de la sociedad, es preciso que todos los cristianos denunciemos las injusticias sociales, busquemos el bien común e impulsemos el compromiso caritativo de todos los miembros del pueblo de Dios, como alma y apoyo de la solidaridad para con los más necesitados. Con este conjunto de propuestas y de compromisos, la Iglesia no pretende imponer a los no creyentes una exigencia de su fe o de sus convicciones religiosas, sino defender un conjunto de valores que tienen su fundamento en la naturaleza misma del ser humano.

Para lograr este objetivo, es fundamental que los cristianos no perdamos nunca la conciencia de misión, que debe llevarnos a vivir en cada momento con actitud misionera. Hemos de tener muy claro que no actuamos nunca en nombre propio, sino en nombre del Señor. Ahora bien,

esta actividad misionera debe comenzar por un estilo de vida, personal y comunitario, cuyo centro y fundamento esté en la meditación de la Palabra de Dios, en la frecuente participación en los sacramentos y en la contemplación del rostro de Cristo muerto y resucitado. El discípulo de Cristo debe estar unido a Él como los sarmientos a la vid. De este modo podrá permanecer siempre en el cumplimiento de sus enseñanzas y en la vivencia de su amor. Los pensamientos, criterios y decisiones del evangelizador han de estar fundamentados siempre en las actitudes y criterios del Maestro, porque es siempre Él quien nos llama y envía en misión.

Pero, además, el descubrimiento de la misión confiada por el Señor tiene que ayudarnos a todos los miembros de la Iglesia a tomar conciencia de nuestra pobreza, de nuestras limitaciones y debilidades. De este modo podremos abrirnos al Evangelio y a la gracia de Dios, que siempre nos preceden y acompañan en la vida y en la evangelización. En el cumplimiento de la misión debemos ser muy humildes porque la tarea confiada por Jesús supera nuestras limitaciones humanas y nadie tiene en sus manos soluciones definitivas. Todos necesitamos de los demás y siempre podemos aprender de ellos nuevos caminos y nuevos métodos para ayudar a todos a descubrir a Cristo y a entrar en comunión de vida y amor con Él.

Contemplando la actuación del Maestro y dejándonos empapar por sus sentimientos, estaremos preparados para llevar a cabo la misión desde una actitud de desprendimiento, de gratitud y disponibilidad, asumiendo con gozo y paz la posibilidad de encontrarnos con rechazo y oposición. Como nos recuerda insistente-

mente el Evangelio, los discípulos no son más que el Maestro y, por tanto, deben estar preparados para asumir el sufrimiento, la incomprensión y la persecución, como los asumió Él mismo. En medio de todo, el discípulo no debe temer, porque el Espíritu le recordará lo que tiene que decir y el Padre cuidará de él. La única preocupación del discípulo debe ser la de vivir con fidelidad las exigencias evangélicas, asumiendo cada día la cruz de Jesús (Mt 10, 32-39).

En el día de Pentecostés, la Iglesia celebra la venida del Espíritu Santo sobre los apóstoles. El Consolador transforma su corazón y su mente, les da fuerza para salir de sí mismos y los empuja hasta los confines de la tierra para dar testimonio de la Buena Noticia. En este día, la Iglesia celebra también el Día del Apostolado Seglar y de la Acción Católica. Los obispos de la CEAS, conscientes de las dificultades del momento para la evangelización, queremos agradecer a todos los cristianos y a los militantes de todos los movimientos apostólicos vuestro testimonio de fe, vuestro amor a la Iglesia y vuestra inquietud evangelizadora. El Espíritu Santo, que enriquece a su Iglesia con múltiples dones y carismas, continúa actuando en el mundo y en nuestros corazones para que, desde la contemplación del amor de Dios, trabajemos por la comunión eclesial y vivamos con entusiasmo a la misión. Os invitamos a todos a mirar con esperanza ante el futuro y a proseguir en el camino de la conversión personal y comunitaria al Señor. No os encerréis en cuestiones pasajeras ni os dejéis embaucar por un mundo que pierde el tiempo en discusiones estériles.

Con la fuerza del Espíritu, asumid la gozosa misión de ofrecer la Buena Noti-

cia de la salvación de Dios a todos los hombres. Y cuando surjan las dificultades y las incomprensiones, poned vuestras vidas en las manos del Señor, pedid su ayuda y seguid el ejemplo de los grandes evangelizadores como san Pablo. En este año paulino, en el que conmemoramos el bimilenario de su nacimiento, sigamos las huellas de quien supo buscar el momento oportuno y la palabra adecuada para anunciar a Jesucristo.

Missatge de la Comissió Episcopal de Pastoral Social: “He vist l’aflicció del meu poble, he escoltat el seu clamor”

Madrid, 20-5-2009

«El goig i l’esperança, el plor i l’angoixa de l’home contemporani, sobretot els dels pobres i de tota mena d’afligits, són també goig i esperança, plor i angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de verament humà que no ressoni en llur cor.»¹

En la solemnitat del Corpus Christi celebrem el misteri del cos de Crist entregat i de la seva sang vessada per a la vida del món. En aquesta festivitat l’Església a Espanya celebra el Dia de la Caritat. Hi ha una relació essencial entre eucaristia i caritat. La celebració de l’eucaristia té implicacions socials. «Cada celebració eucarística actualitza sacramentalment la donació de la pròpia vida que Jesús ha fet a la creu per nosaltres i per tot el món. Alhora, en l’eucaristia Jesús ens fa testimonis de la compassió de Déu per cada germà i germana. Neix així, entorn del misteri eucarístic, el servei de la caritat envers el pròxim»² i donem testimoni de la caritat amb els més necessitats, com a missió essencial de l’Església: «L’amor al

proïsmes arrelat en l'amor a Déu és primer que tot una tasca per a cada fidel, però ho és també per a tota la comunitat eclesial, i això en totes les seves dimensions: de la comunitat local a l'Església particular, fins a l'Església universal en la seva totalitat.»³

Els símptomes que percebem i patim des que va esclatar la crisi financera, amb un nombre creixent d'homes i dones afectats per la situació social i econòmica està cridant a les portes de les nostres Càritas, de les parròquies, congregacions religioses i altres institucions eclesials. En ells hem escoltat el clamor de les víctimes i hem pogut descobrir els nous rostres de la pobresa. Ells ens fan experimentar com a propis els sentiments del nostre Déu quan diu davant el seu poble oprimint pel faraó i sofrent sota els despietats capatassos que controlen la seva sort: «He vist l'opressió del meu poble a Egipte i he sentit com clama per culpa dels seus explotadors. Conec els seus sofriments» (*Ex 3,7*).

Hem percebut, també, una altra pobresa, en aquest cas espiritual, que subjeu entre les crisis materials, de l'economia i el treball. És la pobresa de valors i actituds que es manifesta i estén a diversos àmbits i a través d'alguns mitjans de comunicació. Al costat d'això no podem oblidar la crisi educativa que es fa present també en el si de la família.

Coneixem els sofriments que està ocasionant la crisi en el nostre poble: una crisi que afecta sectors cada dia més amplis i pròxims, que no remet en intensitat i està augmentant els índexs de pobresa. Així ho posen en relleu les dades socioeconòmiques i els informes successius presentats per Càritas Espanyola.

Els alarmants índexs de desocupació, el creixent nombre de petites empreses

en fallida i de treballadors als quals se'ls acaba el subsidi de desocupació, les dificultats de les famílies per pagar les seves hipoteques i altres deutes, i els desequilibris emocionals i relacionals que això genera, ens fan sentir el dolor humà en tota la seva cruesa i descobrir que estem davant una greu crisi que no sembla conjuntural, que està sent de llarg recorregut, i que no sols afecta persones, sinó que qüestiona, també, les estructures mateixes del model social i econòmic vigent.

L'observatori que manté Càritas ens fa constatar que en aquests primers mesos de l'any 2009 s'ha produït un notable augment de peticions d'ajuda en relació amb l'any anterior. Però no sols constatem un augment en el nombre i en la diversitat de les peticions, sinó que s'estan produint canvis significatius en els rostres de la pobresa.

Entre ells, al costat dels més vulnerables, com pares o mares que s'han quedat sols amb fills a càrrec seu, persones grans, famílies immigrants reagrupades i a l'atur, i desocupats sense protecció social, apareixen famílies i persones saturades pels deutes que, seduïdes pels qui els van oferir diners fàcils, van passar del consum per damunt de les possibilitats a no tenir el que és necessari i a sol·licitar a Càritas ajuda per a necessitats bàsiques d'habitatge, accés a l'ocupació, alimentació i ajuda psicològica i per a l'educació dels seus fills.

La crisi habita en el profund Recentment Benet XVI va sostenir, davant un cimera de representants internacionals, que «les crisis financeres es desencadenen quan —en part a causa de la falta d'una conducta ètica correcta— els qui

treballen en el sector econòmic perden la confiança en el seu tipus de funcionament i en els seus sistemes financers». «Això no obstant, les finances, el comerç i els sistemes de producció són creacions humanes contingents que, en el cas que es converteixin en objectes de fe cega, porten dins seu les arrels del propi fracàs.»⁴

Reduir la crisi a la seva dimensió financera i econòmica pot ser una falsedat i pot conduir-nos a un engany perillós, ja que darrere la crisi financera n'hi ha d'altres de més pregones que la generen.

Aquesta crisi posa en evidència una profunda fallida antropològica i una crisi de valors morals. La dignitat de l'ésser humà és el valor que ha entrat en crisi quan no és la persona el centre de la vida social, econòmica, empresarial; quan els diners es converteixen en fins en si mateixos i no en un mitjà al servei de la persona i del desenvolupament social.

En l'origen de la crisi actual tothom sembla reconèixer que una altra de les causes és la falta de «transparència», de «responsabilitat» i de «confiança». S'ha perdut la confiança en les grans institucions econòmiques i financeres i en els sistemes que les regulen, a causa de la irresponsabilitat i l'avarícia d'alguns, a la vanitosa competitivitat. Transparència, responsabilitat i confiança no són elements econòmics o financers, sinó actituds ètiques, la qual cosa vol dir que tanquem en fals la crisi si no estem disposats a afrontar la crisi ètica que la sustenta.

No podem subestimar la crisi ni reduir-la a una qüestió d'enginyeria financera. Al darrere apunta el fracàs d'aquesta societat del benestar i d'un model de desenvolupament que, com ha posat de manifest el VI Informe FOESSA, no ha aconseguit reduir

les desigualtats ni disminuir la pobresa en els últims quinze anys malgrat ser anys de gran desenvolupament econòmic.⁵

Responguem amb esperit de comunió i de participació

Si la profunditat de la crisi ha posat de manifest moltes misèries personals, socials i ètiques, també cal reconèixer que està sent oportunitat per a promoure un altre model social i econòmic més humà i just, i per a despertar respostes de solidaritat exemplars. És admirable la generositat que s'està generant entre amics i en el si de les famílies per a afrontar els efectes de la crisi. Són milers els voluntaris que estan donant el millor d'ells mateixos intentant respondre als sectors més afectats i vulnerables; com, també, és digne de ser reconegut l'esforç sincer de molts homes i dones de l'àmbit de la cultura, de l'economia i de la política per aportar respostes concretes a la crisi.

Aquesta situació i la ramificació espiritual de les causes ens crida a tots a prendre consciència no sols de la responsabilitat de la comunicació cristiana de béns, sinó també de la necessitat la conversió personal i comunitària, de la revisió de les motivacions i estils que regeixen en les nostres institucions.

Estem en un moment privilegiat per a promoure la comunió i la participació de tots, com ens proposa Càritas en aquest Dia de la Caritat en la seva campanya «Una societat amb valors és una societat amb futur».⁶

La comunió ens permet adquirir plena consciència de la nostra identitat i de la nostra interdependència, i ens ensenya a «donar espai» al germà, portant mútuament la càrrega dels altres (cf. *Ga*

6,2) i rebutjant les temptacions egoïstes que engendren competitivitat, desconfiança i enveges.⁷ Deixar-se interpel·lar per la comunió «comporta despertar de la indiferència, sortir del propi cercle d'interessos i involucrar-se personalment per a aconseguir una justícia més gran en la distribució de béns, i un major respecte a la dignitat i drets de les persones més pobres i excloses»⁸.

La participació, a més d'involucrar-nos personalment i comunitàriament de manera activa en tots els àmbits socials en què es poden aportar idees i accions per a millorar i transformar la societat, suposa també integrar els qui habitualment ignorem per la seva realitat de marginació o exclusió.

L'eucaristia, sagrament de comunió i font de participació

Aquesta invitació a fonamentar la nostra convivència en els valors de la comunió i participació adquireix una rellevància i consistència particulars en la festa del Corpus Christi que estem celebrant. L'eucaristia és sagrament de comunió, perquè com diu sant Pau, els qui mengem del mateix pa formem un sol cos.⁹ I perquè formem un sol cos en el Senyor, tots estem cridats a contribuir al bé comú des de les nostres capacitats i responsabilitats, compartint també els béns perquè cap germà no passi necessitat.¹⁰

Ho expressa amb tota claredat Benet XVI: «La mística del sagrament té un caràcter social, perquè en la comunió sacramental jo quedo unit al Senyor com tots els altres que combreguen [...]. La unió amb Crist és al mateix temps unió amb tots els altres als quals ell es dona.»¹¹

Des de l'esperança que desperten en

nosaltres la presència viva del Senyor i el compromís seriós de tants homes i dones en favor dels qui sofreixen, ens animem a dir que si hi ha quelcom de positiu en aquesta crisi és l'oportunitat de rectificar i assentar les bases de la convivència en valors sòlids capaços de construir un ordre econòmic i social més transparent i just. Aprofitem el moment i demanem al Senyor en aquest Dia de la Caritat que ens ajudi a aconseguir-ho.

Oració

Senyor, Jesús, cos entregat i sang vessada per a la vida dels homes. Us demanem per tots aquells que pateixen els efectes materials, morals i espirituals de la crisi que estem vivint.

Que els qui celebrem avui la memòria de la vostra vida entregada en el sagrament de l'eucaristia tinguem els ulls oberts per veure l'aflicció dels qui sofreixen, oïdes amatents per escoltar el seu clamor i un cor sensible per a compartir en l'amor els seus sofriments i esperances.

Ajuda'ns a ser valents i creatius per a regenerar les nostres vides i els espais socials i econòmics on vivim.

Que posem el millor de les nostres capacitats i els nostres béns a disposició dels germans amb veritable esperit de comunió i participació, de responsabilitat i servei.

Amén.

*Els Bisbes de la Comissió
Episcopal de Pastoral Social*

NOTES:

- 1 CONCILI VATICÀ II. Constitució pastoral *Gaudium et spes*, 1.

- 2 BENET XVI, Exhortació apostòlica *Sacramentum caritatis*, n. 88.
- 3 BENET XVI, Encíclica *Deus caritas est*, 20
- 4 Intercanvi de cartes entre Benet XVI i el Primer ministre britànic Gordon Brown sobre el G20 (1 d'abril de 2009).
- 5 Cf FUNDACIÓ FOESSA, VI *Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Espanya 2008*. Capítol 2, Càritas Espanyola Editors, Madrid, 2008, p. 127-155. En el Resum del mateix informe, p. 5.
- 6 CARITAS, Campanya institucional 2008-2010. Guia de Campanya «Una societat amb valors és una societat amb futur», Madrid, 2008, p. 3-6.
- 7 Cf JOAN PAU II, *Tertio millennio adveniente*, n. 43; CONSELL PONTIFICI JUSTÍCIA I PAU, *Compendi de la doctrina social de l'Església*, n. 164, 391, 392.
- 8 CÀRITAS, o.c., 5.
- 9 Cf 1Co 10, 14-22.
- 10 Cf. 1Co 11,18-22.
- 11 Benet XVI, Encíclica *Deus caritas est*, n. 14.

Missatge de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social: “Mitjans de Comunicació per a la solidaritat”

24-5-2009

El Sant Pare Benet XVI ha volgut dedicar la 43a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials que se celebra el 24 de maig de 2009, festivitat de l'Ascensió del Senyor, a reflexionar sobre «Noves tecnologies, noves relacions. Promoure una cultura de respecte, diàleg i amistat». Amb aquest lema elegit, el Sant Pare situa en primer pla qüestions importants des del punt de vista ètic i moral que es refereixen al model de comunicació que propicien les

noves tecnologies, destacant d'una banda els seus innegables valors positius per a les relacions humanes i el desenvolupament personal, social i cultural; i, per una altra, advertint sobre els perills i danys que comporta l'ús inadequat d'aquestes mateixes tecnologies que tant han transformat la vida de la societat actual i amb les quals amb tanta naturalitat conviuen els joves.

1. Adequat ús de les noves tecnologies

És a ells precisament a qui dirigeix especialment el seu missatge el Sant Pare perquè els joves, als quals anomena «generació digital», són els qui més utilitzen aquests nous mitjans tant per a les seves relacions personals i d'amistat com per a la comprensió del món que els envolta i la manifestació lliure de les pròpies idees i interessos, establint autèntiques xarxes socials per on transiten assíduament dedicant gran part del seu temps i oci, fins al punt d'haver-se produït en ells una nova pertinença i ciutadania en el món digital.

El Papa assenyala que aquestes noves tecnologies obren grans possibilitats de desenvolupament i són una gran via oberta a la meravellosa capacitat humana de relacionar-se amb els altres, «reflex de la nostra participació en l'amor comunicatiu i unificador de Déu, que vol fer de tota la humanitat una sola família», però alhora ens adverteix, referint-se a l'ús d'Internet, que «seria una llàstima que el nostre desig d'establir i desenvolupar les amistats on line fos en detriment de la nostra disponibilitat per la família, els veïns i els qui trobem en la nostra realitat quotidiana, al lloc de treball, a l'escola o en el temps lliure».

No podem, per tant, renunciar a l'autèntica relació que propicia la verta-

dera amistat i la trobada amb els altres per un substitutiu «virtual» que anul·li o supleixi la comunicació i les relacions humanes personals i directes, sinó que més aviat hem de treballar fermament per una vertadera missió evangelitzadora en aquest nou món digital a fi d'aconseguir-hi una cultura del respecte, el diàleg i l'amistat, que el cristianisme reforça i transcendeix pel misteri redemptor de Crist, que ens ha mostrat la major prova d'amor lliurant la seva vida per nosaltres (cf. *Jn 15,13*) i ens ha encomanat la tasca d'imitar el seu amor en el lliurament generós als altres (cf. *Jn 15,17*).

Els cristians, amb l'aportació de la saviesa moral de l'evangeli i l'ajuda de la doctrina de l'Església, hem de preservar sempre la dignitat de la persona humana i el bé comú davant els canvis axiològics o de valors que inevitablement comporta l'actual revolució tecnològica.

2. Responsabilitat dels pares

A aquests canvis, sobretot pel que fa als més joves, han d'estar atents els pares i educadors amb una adequada formació moral que acompanyi l'ús de les noves tecnologies, en especial Internet i els mitjans de comunicació en general, a fi que siguin beneficiosos per a la persona i la societat i propiciïn la recerca de la veritat, el bé i la bellesa, sense deixar-se enganyar «pels qui només van a la recerca de consumidors en un mercat de possibilitats indiferenciades, on l'elecció mateixa es presenta com el bé, la novetat es confon amb la bellesa i l'experiència subjectiva suplanta la veritat» (Benet XVI).

Els pares han d'estar atents i propiciar un clima adequat de família i d'amistat a la llar, perquè aquests autèntics fraus de les relacions humanes a què hem fet referèn-

cia no afectin els joves, de manera especial els més indefensos psíquicament com ara els adolescents, provocant en ells, en no poques ocasions, traumes afectius i emocionals que condicionaran dolorosament el seu futur. El ciberespai no pot ser un terreny franc exempt de l'obligatòria responsabilitat ètica i moral ni de l'atenció i vigilància dels pares i educadors, així com de l'acció protectora de les autoritats, obligades per la nostra Constitució (cf. *Art. 20, 4*) a defensar els menors dels continguts perniciosos i inadequats.

3. Millor aprofitament eclesial d'Internet

Pel que fa al profitós ús de les noves tecnologies a Internet, també l'Església, tant en l'àmbit de la Conferència Episcopal, com a la diòcesi i la resta de nivells comunitaris, està cridada a treure partit de les seves enormes potencialitats per a la missió evangelitzadora i la pròpia acció comunicativa, com ho ha reconegut recentment el Sant Pare (cf. *Carta de Benet XVI als bisbes, 10 de març de 2009*), a fi d'interactuar eficaçment a la xarxa, donant una resposta adequada i ràpida a les peticions d'informació i ensenyament correctes. D'altra banda, en tot això no hem d'oblidar mai que la predicació de l'evangeli sempre comporta la contradicció que provoca la Creu (cf. *1Co 1,17-18*), també en la societat de la informació.

Seguint les indicacions que el Sant Pare dóna als joves en el seu missatge d'aquesta Jornada, «per exhortar-los a portar al món digital el testimoniatge de la seva fe», i evangelitzar així els seus companys en «el continent digital», pensem que en aquest sentit es presenta a l'Església a Espanya una gran oportunitat de cara a la preparació de la Jornada

Mundial de la Joventut del 2011 que tindrà lloc a Madrid i en la qual estan joiosament implicades les diòcesis espanyoles.

4. Potenciar en la crisi el sentit social dels mitjans

La mirada al futur i al món digital nos eximeix, sobretot en el temps de crisi econòmica que patim, i que afecta especialment els grups socials més pobres i desfavorits, de reclamar l'aportació que els mitjans de comunicació social poden i han de fer a favor d'una societat més justa i solidària per a sortir d'aquesta dramàtica situació econòmica, convertint-se, amb la seva gran influència en la societat, en lloc de trobada i promoció d'una cultura de la solidaritat sempre necessària, però més en aquests moments.

Per a aquest noble objectiu els mitjans de comunicació han de promoure iniciatives d'ajuda als més afectats per la crisi, i denunciar la corrupció i l'enriquiment fraudulent, fomentant en la societat actituds de superació, laboriositat, sobrietat i generositat amb els més pobres, així com la difusió d'opinions i projectes tendents a l'aprofitament dels recursos, a la bona gestió, a la generació d'ocupació digna i al manteniment dels èxits i cobertures socials pròpies d'un Estat democràtic consolidat.

Tot això contribuirà, sens dubte, a reconciliar els mitjans de comunicació amb el seu paper social genuí de servei al bé comú i a la ciutadania que els justifica i legitima, perquè en aquesta noble tasca s'han entestat sempre els mitjans de comunicació quan les circumstàncies dramàtiques i difícils de la societat ho han requerit.

Així ho reconeixia amb gratitud l'inoblidable servent de Déu Joan Pau II

quan afirmava que «cada dia, els mitjans de comunicació social embarguen els nostres ulls i el nostre cor, fent-nos comprendre les crides angoixoses i urgents de milions de germans nostres menys afortunats, perjudicats per algun desastre, natural o d'origen humà; són germans que estan famolencs, ferits en el seu cos o en el seu esperit, malalts, desposseïts, refugiats, marginats, desproveïts de tota ajuda; ells aixequen els braços envers nosaltres, cristians, que volem viure l'evangeli i el gran i únic manament de l'Amor» (*Missatge per a la Quaresma de 1986*). Que Déu beneeixi tots els esforços que els mitjans i els qui hi treballen realitzen a favor de la solidaritat entre les persones i els pobles.

El sentit de justícia i de solidaritat ens obliga, sense menyscabament de la deguda atenció a tots els desocupats, a dirigir la nostra mirada en aquesta Jornada Mundial de les Comunicacions Socials als més de 5.000 periodistes, sobretot joves, en atur a hores d'ara a Espanya, segons dades de les associacions professionals, per als quals demanem una prompta i adequada solució a la seva situació. Per aquesta intenció resem especialment en aquest dia, així com pels comunicadors que a diverses parts del món han mort o pateixen persecució i limitació de la seva llibertat en l'exercici de la seva professió periodística.

5. Més presència de Déu en els mitjans

Per últim, volem continuar animant els comunicadors cristians a continuar procurant la consecució d'un espai més gran per als mitjans a l'Església i un espai més gran per a Déu en els mitjans de comunicació, en un temps secularitzat com el nostre en què, com encertadament ho ha indicat el

Papa, «la prioritat que està per damunt de totes és fer present Déu en aquest món i obrir als homes l'accés a Déu [...] perquè en àmplies zones de la terra la fe està en perill d'apagar-se com una flama que no troba ja aliment» (*Carta de Benet XVI als Bisbes, 10 de març de 2009*).

Contribuir a aquesta missió evangelitzadora és quelcom apassionant i esperançador, ja que, com conclou el citat missatge papal per a aquesta Jornada, hi ha motius per a això, perquè «el cor humà té l'anhel d'un món on regni l'amor, on els béns es comparteixin, on s'edifiqui la unitat, on la llibertat trobi el seu sentit en la veritat i on la identitat de cadascú s'aconsegueixi en una comunió respectuosa. La fe pot donar resposta a aquestes aspiracions: sigueu-ne els missatgers! El Papa és al costat vostre amb la seva oració i amb la seva benedicció».

I amb ell també nosaltres.

† Joan Piris, bisbe de Lleida i president
† Antonio Montero, arquebisbe emèrit de Mérida-Badajoz

† Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell
† Raúl Berzosa, bisbe-administrador diocesà d'Oviedo

† Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona

Declaración sobre el anteproyecto de ley del aborto: "Atentar contra la vida de los que van a nacer, convertido en «derecho»", de la CCXIII Comisión Permanente de la CEE

Madrid, 17-6-2009

1. Hecho ya público, el pasado 14 de mayo, el denominado «Anteproyecto de Ley Orgánica de salud sexual y reproductiva y de la interrupción voluntaria del embarazo», los obispos tenemos el deber

de pronunciarnos públicamente sobre sus graves implicaciones morales negativas; porque forma parte esencial de nuestro servicio anunciar el esplendor del Evangelio de la vida, que ilumina la conciencia de los católicos y de todos los que deseen acogerlo en orden a una mejor convivencia en justicia y libertad. Estamos convencidos de que «todo hombre abierto sinceramente a la verdad y al bien, aun entre dificultades e incertidumbres, con la luz de la razón y no sin el influjo de la gracia, puede llegar a descubrir en la ley natural escrita en su corazón (cf. *Rom 2, 14-14*) el valor sagrado de la vida humana desde su inicio hasta su término»¹. Por eso, aunque nosotros hablamos desde la fe católica y la experiencia de la Iglesia, nuestras reflexiones se dirigen a todos y pensamos que podrían ser aceptadas también por muchos que no comparten esa fe, pues giran en torno al derecho a la vida de todo ser humano inocente, un patrimonio común de la razón humana.

2. Los obispos españoles han anunciado el Evangelio de la vida y han denunciado la cultura de la muerte en muchas ocasiones². Con esta nueva declaración deseamos poner de relieve algunos aspectos del Anteproyecto en cuestión que, de llegar a convertirse en Ley, supondrían un serio retroceso en la protección del derecho a la vida de los que van a nacer, un mayor abandono de las madres gestantes y, en definitiva, un daño muy serio para el bien común.

I. La mera voluntad de la gestante anula el derecho a la vida del que va a nacer

En las primeras catorce semanas, la gestante decide sobre la muerte del que va a nacer: la violación del derecho a la

vida, tratada como si fuera un derecho.

3. El aspecto tal vez más sombrío del Anteproyecto es su pretensión de calificar el aborto provocado como un derecho que habría de ser protegido por el Estado. He ahí una fuente envenenada de inmoralidad e injusticia que vicia todo el texto.

4. En el artículo 3. 2 «se reconoce el derecho a la maternidad libremente decidida». Lamentablemente esta expresión no significa aquí que toda mujer tiene derecho a elegir si quiere o no quiere ser madre; significa, más bien, que tiene derecho a decidir eliminar a su hijo ya concebido. Tal es la lectura que viene exigida por las afirmaciones recogidas en la Exposición de motivos referentes a «los derechos humanos de las mujeres» en el ámbito de la «salud reproductiva» (I) y, en concreto, «al derecho de todo ser humano, y en particular de las mujeres, al respeto de su integridad física y a la libre disposición de su cuerpo y, en este contexto, a que la decisión última de recurrir o no a un aborto corresponda a la mujer interesada» (II). En consecuencia, el Anteproyecto establece un primer plazo de catorce semanas dentro del cual la voluntad de la madre se convierte en árbitro absoluto sobre la vida o la muerte del hijo que lleva en sus entrañas (artículo 14: «interrupción del embarazo a petición de la mujer»).

5. Ahora bien, decidir abortar es optar por quitar la vida a un hijo ya concebido y eso sobrepasa con mucho las posibles decisiones sobre el propio cuerpo, sobre la salud de la madre o sobre la elección de la maternidad. Es una decisión sobre un hijo indefenso y totalmente dependiente de quien lo lleva en su seno. Es, según el Concilio Vaticano II, un «crimen abominable»³, «un acto intrínsecamente malo que

viola muy gravemente la dignidad de un ser humano inocente, quitándole la vida. Asimismo hiere gravemente la dignidad de quienes lo cometen, dejando profundos traumas psicológicos y morales»⁴.

6. El Estado que otorga la calificación de derecho a algo que, en realidad, es un atentado contra el derecho fundamental a la vida, pervierte el elemental orden de racionalidad que se encuentra en la base de su propia legitimidad. La tutela del bien fundamental de la vida humana y del derecho a vivir forma parte esencial de las obligaciones de la autoridad⁵. «El derecho a la vida no es una concesión del Estado, es un derecho anterior al Estado mismo y este tiene siempre la obligación de tutelarlos. Tampoco tiene el Estado autoridad para establecer un plazo, dentro de cuyos límites la práctica del aborto dejaría de ser un crimen»⁶.

II. La salud como excusa para eliminar a los que van a nacer

Hasta la vigésimo segunda semana, ambiguas indicaciones médico-sociales: la medicina y la sanidad, falseadas, al servicio de la muerte.

7. El Anteproyecto de Ley presenta el aborto provocado como un derecho que forma parte de un programa de «salud sexual y reproductiva». La salud, por su parte, es definida, a los efectos de lo dispuesto en esta ley, como «el estado de completo bienestar físico, mental y social y no solamente como la ausencia de afecciones o enfermedades» (art. 2. a).

8. El Anteproyecto establece que desde la decimocuarta semana de gestación el aborto ya no sería un derecho absoluto de la madre, puesto que para poder ser realizado sin sanción habrá de existir

entonces «riesgo de graves anomalías en el feto» (*art. 15, b*) o «grave riesgo para la vida o la salud de la embarazada» (*art. 15, a*). A tenor de la definición de salud señalada, los facultativos podrán certificar la existencia de esta indicación médica para el aborto cuando el niño que va a nacer suponga un grave inconveniente para «el completo bienestar físico, mental y social» de la madre. Lo que no se sabe es cuáles serán los criterios que el médico habrá de emplear para poder diagnosticar un grave quebranto de un tal «completo bienestar» eventualmente causado por el que va a nacer. Ante esta indefinición, el segundo plazo, teóricamente ligado a indicaciones médicas, queda también prácticamente asimilado al primero, en el que prima el derecho absoluto de la madre a decidir sobre la vida de su hijo.

9. La inclusión del aborto entre los medios supuestamente necesarios para cuidar la salud es de por sí una grave falsedad. El acto médico se dirige a prevenir la enfermedad o a curarla. Pero el embarazo no será nunca de por sí una enfermedad, aunque pueda conllevar complicaciones de salud, ser inesperado o incluso fruto de la violencia. Por eso, abortar no es nunca curar, es siempre matar. Cosa distinta es que una determinada terapia necesaria lleve consigo un aborto como efecto indirecto no buscado. De ahí que incluir el aborto en la política sanitaria falsee siempre gravemente el acto médico, que queda desnaturalizado cuando es puesto al servicio de la muerte. La falsificación es más sangrante cuando el concepto de salud empleado –aunque sea el de la Organización Mundial de la Salud– se convierte en una excusa para encubrir el deseo particular de no tener

un hijo, aun quitándole la vida. En efecto, si salud es «completo bienestar físico, mental y social», y tal bienestar se considera amenazado por el que va a nacer, éste puede ser tratado como un obstáculo para la calidad de vida, cuya eliminación pasa entonces a ser tenida por lícita.

10. Una auténtica política sanitaria debe tener siempre en cuenta la salud de la madre gestante, pero también la vida y la salud del niño que va a nacer. Por lo demás, la imposición del aborto procurado en el sistema sanitario como prestación asistencial para la salud bio-psico-social de la gestante, a la que ésta tendría un supuesto derecho, lleva consigo la transferencia de la obligatoriedad a los profesionales de la sanidad. De este modo queda abierta la posibilidad de que no se respete a quienes por muy justificados motivos de conciencia se nieguen a realizar abortos, cargándolos arbitrariamente con un supuesto deber e incluso con eventuales sanciones⁷. Es necesario reconocer y agradecer el valor mostrado por tantos ginecólogos y profesionales de la sanidad que, fieles a su vocación y al verdadero sentido de su trabajo, resisten presiones de todo tipo e incluso afrontan ciertas marginaciones con tal de servir siempre a la vida de cada ser humano.

III. Se niega o devalúa al ser humano para intentar justificar su eliminación

Frente a la evidencia de que donde hay un cuerpo humano vivo, aunque sea incipiente, hay un ser humano y una dignidad humana inviolable, se establecen plazos de gestación y de presencia humana de los que no es posible dar razón suficiente.

11. Sorprendentemente, el Anteproyecto no explica en ningún momento por qué fragmenta el tiempo de la gestación en

tres periodos o plazos pretendidamente determinantes de diferentes tipos de trato del ser humano en gestación. ¿Por qué durante las catorce primeras semanas «prevalece el derecho de autodeterminación de las mujeres» y el aborto puede ser realizado por simple petición de la gestante? ¿Por qué se establece un segundo plazo, hasta la semana vigésimo segunda, durante el cual será preciso aducir indicaciones supuestamente médicas? ¿Y por qué las «anomalías fetales incompatibles con la vida» o «una enfermedad extremadamente grave e incurable» del feto (art. 15, c) permitirían el aborto en cualquier momento de la gestación? ¿Por qué no, entonces, en el momento mismo del nacimiento o un minuto después? En vano se buscará una respuesta a estas preguntas, todas ellas de gran calado moral.

12. Se oye decir a veces que durante algún tiempo determinado el ser vivo producto de la fecundación humana no sería un ser humano. Es necesario –no cabe duda– hacer tan irracional afirmación cuando se quiere justificar o tolerar que la mujer decida sobre la vida de ese ser que lleva en su seno, como si se tratara de un derecho suyo que el Estado debería tutelar y hacer respetar. Porque es muy duro reconocer que el fruto de la fecundación es un ser humano, distinto de la madre, aunque dependiente de ella, y, al mismo tiempo, afirmar que se le puede quitar la vida simplemente porque así lo decide quien lo gesta. Sería tanto como reconocer que hay un derecho a matar a un inocente. La razón humana se vendría abajo de modo clamoroso y, con ella, el Estado y la autoridad misma que tal cosa reconocieran. Se hace, pues, necesario, afirmar engañosamente que el objeto de

la pretendida «decisión sanitaria», tomada en ejercicio de un supuesto derecho, no sería en realidad un ser humano.

13. Pero «el cuerpo humano, en cuanto elemento constitutivo de la persona humana, es una realidad personal básica, cuya presencia nos permite reconocer la existencia de una persona. La fecundación es precisamente el momento de la aparición de un cuerpo humano distinto del de los progenitores. Ese es, pues, el momento de la aparición de una nueva persona humana (cf. *Evangelium vitæ*, 44-45). El cuerpo, naturalmente, se desarrolla, pero dentro de una continuidad fundamental que no permite calificar de prehumana ni de post-humana ninguna de las fases de su desarrollo. Donde hay un cuerpo humano vivo, hay persona humana y, por tanto, dignidad humana inviolable»⁸.

14. Estos principios antropológicos básicos han sido reconocidos también por la jurisprudencia constitucional de nuestro país⁹.

IV. No se apoya a la mujer para ahorrarle el trauma del aborto y sus graves secuelas

Se facilita a las gestantes la eliminación de sus hijos, en lugar de proteger la maternidad y la familia para evitar que las mujeres se conviertan en víctimas del aborto.

15. El Anteproyecto incorpora una definición de la salud en términos de bienestar psicológico y social que, por desgracia, se orienta más que nada a introducir subrepticamente la llamada «indicación social» para el aborto. Así lo pone también de manifiesto el que se silencien las graves consecuencias psicológicas y morales que el aborto tiene para quienes lo procuran. La inconsecuente apelación a la salud ignora y oculta que las mujeres

que abortan se convierten también ellas mismas en víctimas del aborto.

16. El Anteproyecto estipula que se entregará a la mujer que solicita abortar una información en sobre cerrado que podrá leer en un plazo máximo de tres días. Sin embargo, ningún proceso médico de consentimiento informado se realiza de un modo tan frío e impersonal. La situación de angustia que empuja a la mayoría de las mujeres que se plantean abortar, más que sobres cerrados reclama corazones abiertos que les presten el apoyo humano que necesitan para no equivocarse quitando la vida a un hijo y destrozando la propia.

17. Las dolorosas secuelas del aborto se intensifican en las personas que no han alcanzado todavía la madurez personal. Facilitar a las adolescentes la decisión de abortar, marginando a sus padres de tal decisión, es propiciar su soledad e indefensión ante un hecho muy nocivo para su salud espiritual y su desarrollo humano. Este proyecto legal no manifiesta interés real por el bien de las mujeres tentadas de abortar y, en particular, de las más jóvenes. Se limita a tratar de despejarles el camino hacia el abismo moral y hacia el síndrome post-aborto.

18. Por otro lado, es llamativa la ausencia total de la figura del padre del niño que va a ser abortado. ¿Por qué se le exime de toda responsabilidad y se le priva de todo derecho? No parece admisible que se margine a los padres en algo tan fundamental como es el nacimiento o la muerte de sus propios hijos.

19. Agradecemos la dedicación de tantas personas que, en un número cada vez mayor de instituciones eclesiales o civiles, se dedican a prestar su apoyo personal a

las mujeres gestantes. Es una alegría el testimonio de tantas madres y padres que, gracias a la ayuda recibida, han decidido por fin acoger a sus hijos, reconociendo en ellos un don inestimable que trae luz y sentido a sus vidas. También es laudable el trabajo realizado por las asociaciones de mujeres víctimas del aborto. Es muy valioso su valiente testimonio público, que ayuda a la sociedad a recapacitar sobre un camino ya demasiado largo de sufrimiento para las mujeres. Ellas ponen particularmente de relieve que no es este el tipo de legislación que se necesita para ayudar a las gestantes y para la dignificación de la sociedad. Las mujeres tentadas de abortar o las que ya han pasado por esa tragedia encontrarán siempre en la comunidad católica el hogar de la misericordia y del consuelo. Como madre, la Iglesia comprende sus dificultades y nunca las dejará solas con sus problemas ni con sus culpas.

V. Privar de la vida a los que van a nacer no es algo privado

Se deja al arbitrio individual la vida de los que van a nacer, en vez de reconocerla como un fundamental elemento constitutivo del bien común que merece protección y promoción.

20. El Anteproyecto de Ley presenta el aborto como si fuera un asunto privado ligado prácticamente sólo a la decisión individual de la gestante. La decisión de eliminar una vida humana incipiente es calificada una y otra vez de asunto íntimo suyo en el que nadie podría intervenir: ni el padre del que va a nacer, ni los padres de la menor, ni el Estado.

21. Sin embargo, es claro que no «se puede invocar el derecho a las decisiones

íntimas o a la vida privada para privar a otros de la vida»¹⁰. Eliminar una vida humana no es nunca un asunto meramente privado. Por el contrario, se trata de un acto de gran trascendencia pública que afecta grave y directamente al bien común. La vida de cada ser humano es un bien básico, sagrado e intangible; y el derecho a vivir no está a disposición de nadie: no puede ser violado por ningún ciudadano ni por el Estado; menos, si cabe, por aquellos que tienen particulares obligaciones de atención a la vida incipiente de un ser indefenso como son sus padres o los médicos.

22. Se reduce el aborto a mera decisión privada porque se concibe de modo perverso la libertad, como si se tratara de la mera capacidad de decidir cualquier cosa de modo absolutamente desvinculado del entorno humano en el que se mueve el yo solitario que decide. De este modo se fomenta una visión individualista y antisocial de la persona, cuya libertad vendría a coincidir con su capacidad de hacer prevalecer el propio sentir o el propio interés. Pero eso no es libertad. La libertad es, más bien, la capacidad de querer el bien por encima del aparente interés inmediato de quien decide. Porque el bien propio no está desligado del bien del otro y del bien de todos. «Sí, cada hombre es “guarda de su hermano”, porque Dios confía el hombre al hombre»¹¹. Todos sin excepción tenemos el deber de proteger la vida del niño en el seno materno. Para todos es un bien esa vida incipiente, no sólo para sus padres y su familia.

23. El orden social justo no puede basarse en una concepción individualista de la libertad. La autoridad del Estado dimite de su obligación básica si da curso

legal a la pretendida libertad que se siente autorizada para eliminar vidas humanas inocentes. El Estado no puede erigirse en árbitro sobre la vida humana adoptando medidas legales que toleran o justifican como supuestos derechos acciones individuales que atentan contra el derecho a la vida. Si lo hace, deja de ser garante del bien común en un asunto decisivo.

24. Por el contrario, como garante del bien común, el Estado debe legislar para proteger la vida de todos, en particular de los más indefensos y vulnerables, entre los cuales se hallan sin duda los que van a nacer, así como para establecer políticas de protección y promoción de la maternidad y la paternidad, ayudando de modo eficaz a los padres que experimentan dificultades para acoger a sus hijos; y debe favorecer las iniciativas sociales a este respecto¹².

VI. La educación, instrumentalizada también al servicio del aborto

Se comete la injusticia de imponer una determinada educación moral sexual, que, además, por ser abortista y «de género», tampoco será eficaz ni como verdadera educación ni como camino de prevención del aborto.

25. El Título primero del Anteproyecto de Ley trata fundamentalmente de la promoción de una estrategia de formación en «salud sexual y reproductiva» para todo el sistema educativo y, en particular, para los programas de los estudios relacionados con las ciencias de la salud. Ciertamente –como se afirma en la Exposición de motivos– «el desarrollo de la sexualidad y de la capacidad de procreación está directamente vinculado a la dignidad de la persona». Pero las directivas de este

Anteproyecto no pueden ayudar a una formación de los jóvenes en este campo tan decisivo para su felicidad, porque se mueven en el marco de una ideología contradictoria con la verdad del ser humano y la dignidad de la persona, como es la llamada ideología de género.

26. En efecto el «enfoque de género» que se preceptúa en el artículo 5, 2a para toda la educación en el ámbito sanitario incorpora conceptos como «opción sexual individual» (*art. 5, 1a*), «orientación sexual» (*art. 5, 2b*) o «sexo seguro» (*art. 5, 2c*). Detrás de tales conceptos se hallan, como es sabido, opciones antropológicas incapaces de enfocar adecuadamente cuestiones de tanta belleza e importancia como las siguientes: el significado básico del cuerpo sexuado para la identidad de la persona, la íntima unión de las dimensiones unitiva y procreativa del amor conyugal y, en definitiva, la integración moral de la sexualidad y la vocación al amor de todo ser humano¹³.

27. ¡Es fascinante la educación en el amor y para el amor! Alentamos a los padres católicos, a las escuelas a quienes ellos han confiado la educación de sus hijos, a los sacerdotes, catequistas y a todos los agentes de la educación en la múltiple acción pastoral de la Iglesia a empeñarse seriamente en la educación de los jóvenes en este campo tan hermoso e importante de la afectividad y la sexualidad de acuerdo con la visión del ser humano que dimana de una razón iluminada por la fe. A ellos corresponden primordialmente el deber y el derecho de la formación humana integral de la juventud. El Estado «no puede imponer ninguna moral a todos: ni una supuestamente mayoritaria, ni la católica, ni ninguna otra.

Vulneraría los derechos de los padres y/o de la escuela libremente elegida por ellos según sus convicciones»¹⁴.

28. La injusta imposición de una determinada concepción del ser humano a toda la sociedad por medio del sistema educativo, inspirado además en modelos antropológicos parciales y poco respetuosos de la verdad del ser humano, no podrá dar frutos buenos. Es necesario permitir y promover que la sociedad desarrolle sus capacidades educativas y morales. Es necesario corregir la deriva que nos ha conducido a cifras escandalosas de abortos con todo su entorno de fracasos personales.

Conclusión: por el Pueblo de la Vida

29. El Evangelio de la vida proclama que cada ser humano que viene a este mundo no es ningún producto del azar ni de las leyes ciegas de la materia, sino un ser único, capaz de conocer y de amar a su Creador, precisamente porque Dios lo ha amado desde siempre por sí mismo. Cada ser humano es, por eso, un don sagrado para sus padres y para toda la sociedad. No ha de ser considerado jamás como un objeto subordinado al deseo de otras personas. Su vida no puede quedar al arbitrio de nadie, y menos del Estado, cuyo cometido más básico es precisamente garantizar el derecho de todos a la vida, como elemento fundamental del bien común.

30. Hablamos precisamente en favor de quienes tienen derecho a nacer y a ser acogidos por sus padres con amor; hablamos en favor de las madres, que tienen derecho a recibir el apoyo social y estatal necesario para evitar convertirse en víctimas del aborto; hablamos en favor de la libertad de los padres y de las

escuelas que colaboran con ellos para dar a sus hijos una formación afectiva y sexual de acuerdo con unas convicciones morales que los preparen de verdad para ser padres y acoger el don de la vida; hablemos en favor de una sociedad que tiene derecho a contar con leyes justas que no confundan la injusticia con el derecho.

31. El Anteproyecto presentado constituye un serio retroceso respecto de la actual legislación despenalizadora, ya de por sí injusta. Por tanto, de acuerdo con la doctrina de la Iglesia, ningún católico coherente con su fe podrá aprobarla ni darle su voto. Tampoco debería hacerlo nadie que atienda a los justos imperativos de la razón.

32. Pedimos al Señor y a su Santísima Madre su gracia y su ayuda para el Pueblo de la Vida. Que las comunidades católicas y todos los fieles perseveren en la plegaria, en especial en este año dedicado a la oración por la vida de los que van a nacer.

NOTES:

- 1 JUAN PABLO II, Carta encíclica *Evangelium Vitæ*, 2.
- 2 Cf. LXXXVI ASAMBLEA PLENARIA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, Instrucción pastoral *La familia, santuario de la vida y esperanza de la sociedad* (27 de abril de 2001); XLII ASAMBLEA PLENARIA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, Instrucción pastoral *Actitudes morales y cristianas ante la despenalización del aborto* (28 de junio de 1985); y las Declaraciones de la COMISIÓN PERMANENTE *La vida y el aborto* (5 de febrero de 1983), *Despenalización del aborto y conciencia moral* (10 de mayo de 1985) y *Sobre la proyectada nueva «Ley del aborto»* (22 de septiembre de 1994). Estos y otros documentos se encuentran en la colección «Conferencia Episcopal Española», *La vida humana, don precioso de Dios. Documentos sobre la vida 1974-2006*, EDICE, Madrid 2006, así como también en: www.conferenciaepiscopal.es (Colección Documental Informática).
- 3 Constitución *Gaudium et spes*, 51.
- 4 LXXXVI ASAMBLEA PLENARIA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, Instrucción pastoral *La familia, santuario de la vida y esperanza de la sociedad*, 111.
- 5 Cf. BENEDICTO XVI, *Discurso en el Encuentro con las autoridades y el cuerpo diplomático*, Viena, 7 de septiembre de 2007: «El derecho humano fundamental, el presupuesto de todos los demás derechos, es el derecho a la vida misma. Esto vale para la vida desde el momento de la concepción hasta la muerte natural. En consecuencia, el aborto no puede ser un derecho humano; es exactamente lo opuesto. Es una profunda ‘herida social’ (...). Hago un llamamiento a los líderes políticos para que no permitan que los hijos sean considerados una especie de enfermedad, y para que en vuestro ordenamiento jurídico no sea abolida, en la práctica, la calificación de injusticia atribuida al aborto».
- 6 CLX COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, *Sobre la proyectada nueva «Ley del aborto»*, 6.
- 7 Hay que recordar la sentencia del Tribunal Constitucional de 11 de abril de 1985, en la que, tratando precisamente del aborto, afirma del «derecho a la objeción de conciencia que existe y puede

- ser ejercido con independencia de que se haya dictado o no tal regulación. La objeción de conciencia forma parte del contenido del derecho fundamental a la libertad ideológica y religiosa reconocido en el art. 16.1 de la Constitución y, como ha indicado este Tribunal en diversas ocasiones, la Constitución es directamente aplicable, especialmente en materia de derechos fundamentales».
- 8 LXXXVI ASAMBLEA PLENARIA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, Instrucción pastoral *La familia, santuario de la vida y esperanza de la sociedad*, 109.
- 9 El Tribunal Supremo, en sentencia de 5 de abril de 1995, se expresa así: «El concebido tiene un patrimonio genético totalmente diferenciado y propio sistema inmunológico, que puede ser sujeto paciente dentro del útero», de modo que «negar al embrión o al feto condición humana independiente y alteridad, manteniendo la idea de *mulieris portio*, es desconocer la realidad». De ahí que «el mismo Código Civil -constata el alto Tribunal- se ve forzado a tener por persona al concebido a todos los efectos favorables (arts. 29 y 30), y no hay nada más beneficioso para el ser humano en gestación que el conservar la integridad física y psíquica». En otra sentencia anterior, de 11 de abril de 1985, que forma parte del llamado «bloque de constitucionalidad», el Tribunal Constitucional precisaba: «La vida humana es un devenir, un proceso que comienza con la gestación. Esta ha generado un *tertium* existencialmente distinto de la madre». Por tanto, el que va a nacer está protegido por la Constitución, lo cual implica para el Estado la obligación «de establecer un sistema legal para la defensa de la vida que suponga la protección efectiva de la misma y que, dado el carácter fundamental de la vida, incluya también, como última garantía, las normas penales».
- 10 CLX COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, *Sobre la proyectada nueva «Ley del aborto»*, 8.
- 11 JUAN PABLO II, Carta encíclica *Evangelium vitæ*, 19.
- 12 Todavía hay mucho por hacer en este campo, si se tiene presente que, según datos de 2005, el gasto público de España en la familia está muy por debajo de la media europea, con sólo un 1,2% del PIB, frente al 3,8% de Francia, el 3,0% de Alemania o el 1,7% de Portugal. O que las prestaciones por hijo a cargo se mantienen congeladas desde el año 2000, lo que supone que su porcentaje respecto al salario mínimo interprofesional ha disminuido del 5,71% al 3,92% en 2009. Un retraso y un estancamiento que nos coloca en niveles de protección a la maternidad/paternidad muy por debajo de los alcanzados en otros países de nuestro entorno. Así, por ejemplo, mientras que una familia con tres hijos recibe en Luxemburgo una prestación mensual de 1.492 euros o, en Italia, de 774 euros, en España tan sólo llega a los 72,75 euros.
- 13 Cf. LXXXVI ASAMBLEA PLENARIA DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, Instrucción pastoral *La familia, santuario de la vida y esperanza de la sociedad*, 53-55.
- 14 CCIV COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, *La Ley Orgánica de Educación (LOE), los Reales Decretos que la desarrollan y los derechos fundamentales de padres y escuelas*, 10.

[Santa Seu]

DOCUMENTS

Consejo Pontificio para la Pastoral de los Emigrantes e Itinerantes. Mensaje para la Jornada Mundial del Turismo 2009

Ciudad del Vaticano, 24-6-2009

El tema de la Jornada Mundial del Turismo, propuesto por la competente Organización Mundial, "El turismo, consagración de la diversidad", nos abre caminos de encuentro con el ser humano en su diversidad, en su riqueza antropológica.

La diversidad es un hecho, una realidad, y, como nos recuerda el Papa Benedicto XVI, es también un hecho positivo, un bien, y no una amenaza o un peligro, a tal punto de desear que "las personas no sólo acepten la existencia de la cultura del otro, sino que también deseen enriquecerse gracias a ella" [1].

La experiencia de la diversidad es propia de la existencia humana, también porque el desarrollo personal avanza por etapas diversificantes, que favorecen el crecimiento y la maduración personal. Se trata de un descubrimiento progresivo que, confrontándonos con quienes y con cuanto nos circunda, nos distingue del que es diverso a nosotros.

En la valoración positiva del diverso observamos una paradoja: si por un lado se constata, en este tiempo de globalización, que las culturas y las religiones se acercan cada vez más, y que en el corazón de todas las culturas brota un auténtico deseo de paz, por otro lado se constatan incomprendiones, existen prejuicios y malentendidos profundamente enraizados, que levantan barreras y alimentan divisiones. Es el miedo a lo diverso, a lo desconocido.

Debemos trabajar por reemplazar la discriminación, la xenofobia y la intolerancia por la comprensión y la aceptación mutua, recorriendo los caminos del respeto, la educación y el diálogo abierto, constructivo y comprometido.

En este esfuerzo la Iglesia tiene una función importante, partiendo de la profunda convicción manifestada por Pablo VI en la encíclica *Ecclesiam suam* de que "la Iglesia debe entrar en diálogo con el mundo en que le toca vivir. La Iglesia se hace palabra, la Iglesia se hace mensaje, la Iglesia se hace coloquio" [2]. Es un diálogo constructivo y sincero que, para ser auténtico, "no debe ceder al relativismo y al sincretismo, y debe estar animado por el respeto sincero a los demás y por un generoso espíritu de reconciliación y fraternidad" [3].

Desde esta perspectiva, el turismo, en cuanto pone en contacto con otros modos de vivir, otras religiones, otras formas de ver el mundo y su historia [4], es también una ocasión para el diálogo y la escucha, y constituye una invitación a no cerrarse en la propia cultura, sino a abrirse y confrontarse con modos de pensar y de vivir diversos [5]. Por tanto no debe sorprender que sectores extremistas y grupos terro-

ristas de índole fundamentalista señalen el turismo como un peligro y un objetivo a destruir. El conocimiento mutuo ayudará -lo esperamos ardientemente- a construir una sociedad más justa, solidaria y fraterna.

La experiencia inicial del hombre respecto a la diversidad es hoy también vida en el mundo virtual, megalópolis cósmica ofrecida permanentemente a cada uno de nosotros. Gracias a esta primera forma de “turismo”, virtual, cinemático, la diversidad se observa cercana, facilitando la proximidad del diverso lejano. Es este turismo el primero a consagrar la diversidad.

Pero es sobretudo el turismo, entendido como desplazamiento físico, que evidencia la diversidad natural, ecológica, social, cultural, patrimonial y religiosa, y el que también nos hace descubrir el trabajo compartido, la cooperación entre los pueblos, la unidad de los seres humanos en la magnífica y desconcertante diversidad de sus realizaciones.

En el descubrimiento de la diversidad aparecen además paradojas y límites: si el turismo se desarrolla en ausencia de una ética de responsabilidad, paralelamente toma cuerpo el peligro de la uniformidad y de la belleza como “fascinatío nugacitatis” (cfr. *Sb* 4,12). De este modo sucede, por ejemplo, que los autóctonos pueden hacer para los turistas espectáculo de sus tradiciones, ofreciendo la diversidad como un producto comercial, solo por lucro.

Todo eso exige un esfuerzo, tanto por parte del visitante como del autóctono que acoge, de asumir comportamiento de apertura, respeto, cercanía, confianza, de modo que en el deseo de encontrar a los demás, respetándolos en su diversidad

personal, cultural y religiosa, se abran al diálogo y a la comprensión [6].

La diversidad se fundamenta en el misterio de Dios. La Palabra creadora está en el origen de la riqueza de las especies, especialmente de aquél/aquella que es “imagen y semejanza” de Dios. Esta Palabra bíblica poética es aquella de la diversidad, fundadora de identidad de cada criatura, siendo el Creador el primero a contemplar la belleza-bondad de todo aquello que Él ha hecho (cfr. *Gen* 1). Y Dios es también esa fuerza maravillosa, principio de unidad de todas las diversidades, que aparecen como “una manifestación particular del Espíritu para el bien común” (*1 Cor* 12,7). Contemplando la diversidad, el hombre descubre las huellas del divino en las pisadas humanas. Y para el creyente, el conjunto de las diversidades abre caminos para acercarse a la infinita grandeza de Dios. Como fenómeno posible de consagración de la diversidad, para nosotros el turismo puede ser cristiano, camino abierto a su confesión contemplativa.

Dios confía a la Iglesia la tarea de forjar en Cristo Jesús, gracias al Espíritu, una nueva creación, recapitulando en Él (cfr. *Ef* 1,9-10) todo el tesoro de la diversidad humana que el pecado ha transformado en división y conflictos [7], de modo que contribuya “a la creación en el Espíritu de Pentecostés de una nueva sociedad en la que las distintas lenguas y culturas ya no constituirán límites insuperables, como después de Babel, sino en la cual, precisamente en esa diversidad, es posible realizar una nueva manera de comunicación y de comunión” [8].

Son pensamientos estos que pueden animar en el compromiso de cuantos se ocupan de la pastoral específica del turis-

mo, especialmente en su atención a quien sufre de cualquier modo por tal fenómeno, que es también signo de nuestro tiempo y trae consigo aspectos positivos que hemos nuevamente subrayado con ocasión de la reciente celebración del 40 aniversario de la publicación del *Directorio Peregrinans in terra*.

El soplo divino venza toda xenofobia, discriminación, racismo, vuelva cercanos aquellos que están lejanos, en la contemplación de la unidad/diversidad de una familia humana bendecida por Dios. Es el Espíritu que reúne en la unidad y en la paz, en la armonía y en el mutuo aprecio. En Él hay orden y bondad a lo largo de los siete días de la creación. Que Él entre, asimismo, en la difícil historia humana, gracias también al turismo.

+ Antonio Maria Vegliò
Presidente
+ Agostino Marchetto
Arzobispo Secretario

NOTAS

[1] Benedicto XVI, Mensaje con ocasión de una jornada de estudio sobre el tema “Culturas y religiones en dialogo” organizada por el Pontificio Consejo para el Diálogo Interreligioso y el Pontificio Consejo de la Cultura, 3 diciembre 2008: *L'Osservatore Romano*, n. 287 (45.027), 9-10 diciembre 2008, p. 1. En la misma línea se manifestaba Juan Pablo II: “Querer ignorar la realidad de la diversidad - o, peor aún, tratar de anularla - significa excluir la posibilidad de sondear las profundidades del misterio de la vida humana. La verdad sobre el hombre es el criterio inmutable con el que todas las culturas son juzgadas, pero cada cultura tiene algo que enseñar acerca de una

u otra dimensión de aquella compleja verdad. Por tanto la ‘diferencia’, que algunos consideran tan amenazadora, puede llegar a ser, mediante un diálogo respetuoso, la fuente de una comprensión más profunda del misterio de la existencia humana” (Discurso a la Asamblea General de la ONU en el 50º aniversario de su fundación, 5 octubre 1995, n. 10: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XVIII/2 -1995-, Libreria Editrice Vaticana, 1998, p. 738).

[2] Pablo VI, Carta encíclica *Ecclesiam suam*, 6 agosto 1964, n. 67: AAS LVI (1964), p. 639.

[3] Benedicto XVI, Mensaje con ocasión de una jornada de estudio sobre el tema “Culturas y religiones en dialogo”, l.c.

[4] Cfr. Pontificio Consejo para la Pastoral de los Emigrantes e Itinerantes, Instrucción *Erga migrantes caritas Christi* (La caridad de Cristo hacia los migrantes), 3 mayo 2004, n. 30: AAS XCVI (2004), p. 778.

[5] “Hijo de su propia cultura, el viajante, el turista, sale al encuentro/desencuentro de los hijos de otra cultura y, si entra en diálogo con ella, acepta dejarse interpelar por los elementos que enriquecen su patrimonio intelectual, espiritual y cultural. Puede ser llevado, en consecuencia, a cuestionar algunos de sus comportamientos, de sus prejuicios, e incluso de las creencias que influyen en su vida cotidiana” (Pontificio Consejo para la Pastoral de los Emigrantes e Itinerantes, Documento Final de la IV Reunión Europea de Pastoral del Turismo, 29-30 abril 2009, n. 34).

[6] Cfr. Benedicto XVI, Mensaje con ocasión de la Jornada Mundial del Turismo, 16 julio 2005: *Insegnamenti di*

Benedetto XVI, I (2005), Libreria Editrice Vaticana, 2006, p. 339.

[8] *Ibidem*, n. 89.

Carta del cardenal Humes, prefecte de la Congregació del Clergat, en referència a l'Any Sacerdotal

Vaticano, 19-6-2009

Queridos Sacerdotes:

Transcurridos tres meses, desde el momento en el que el Santo Padre dio a conocer su intención de proclamar un Año Sacerdotal para todos los Sacerdotes del mundo, finalmente hemos llegado al instante preciso en el que, hoy por la tarde, en la Basílica vaticana, Benedicto XVI abrirá solemnemente dicho Año, con la celebración de las Vísperas, en la Solemnidad del Sagrado Corazón de Jesús.

Han sido tres meses de intensa preparación no sólo para explicar los motivos de este año especial sino, sobre todo, para entusiasmar a Vosotros y a vuestros fieles a fin de que este “tiempo de gracia” pueda producir los mejores frutos apostólicos, de fidelidad y de renovación intensa en la entrega ministerial.

La Congregación para el Clero quiere, siguiendo los signos de los tiempos, acompañaros en manera particular, con el fin de facilitar vuestro caminar y más especialmente durante este Año: hoy mismo comienza su andadura una nueva página en Internet www.annussacerdotalis.org, que tiene como específica finalidad la ayuda concreta, con notas espirituales, noticias varias y documentos, entorno al mismo Año Sacerdotal.

El Año Sacerdotal está siendo muy bien recibido en todo el mundo. La repercusión positiva se generaliza rápidamente. Vayamos todos, por lo tanto, a participar con empeño y creatividad. ¡Jesucristo, el Buen Pastor, sea vuestro modelo y vuestra guía, queridos Sacerdotes! ¡De El, sed discípulos incondicionales y misioneros audaces! María Santísima, la Madre de los Sacerdotes, el Apóstol San Pablo, el Santo Cura de Ars, os inspiren y por vosotros intercedan!

Cardenal Claudio Hummes

Carta del papa Benet XVI als Preveres per a l'Any Sacerdotal

Vaticà, 16-6-2009

Estimats germans en el sacerdoci: He decidit convocar oficialment un Any Sacerdotal en ocasió del 150 aniversari del *dies natalis* de Joan Maria Vianney, el sant patró de tots els rectors del món, que començarà el divendres 19 de juny de 2009, solemnitat del Sagrat Cor de Jesús —jornada tradicionalment dedicada a la pregària per a la santificació del clergat. Aquest any vol contribuir a promoure el compromís de renovació interior de tots els preveres, perquè el seu testimoni evangèlic en el món d'avui sigui més intens i incisiu, i es conclourà en la mateixa solemnitat de 2010.

«El sacerdoci és l'amor del cor de Jesús», repetia ben sovint el sant Capellà d'Ars. Aquesta commovedora expressió ens dóna peu a reconèixer amb devoció i admiració l'immens do que suposen els sacerdots, no sols per a l'Església, sinó també per a la humanitat mateixa. Tinc present tots els preveres que amb humi-

litat repeteixen cada dia les paraules i els gestos de Crist als fidels cristians i al món sencer, identificant-se amb els seus penaments, desitjos i sentiments, així com amb el seu estil de vida. No podem deixar de destacar els seus esforços apostòlics, el seu servei infatigable i ocult, la seva caritat que no exclou ningú. I què podem dir de la fidelitat entusiasta de tants sacerdots que, malgrat les dificultats i incomprendions, perseveren en la seva vocació d'«amics de Crist», cridats personalment, escollits i enviats per ell?

Encara conservo en el cor el record del primer rector amb qui vaig començar el meu ministeri com a jove sacerdot: va ser per a mi un exemple d'entrega sense reserves al seu ministeri pastoral, arribant a morir quan portava el viàtic a un malalt greu. També repasso els innumbrables germans que he conegut al llarg de la meua vida i últimament en els meus viatges pastorals a diverses nacions, compromesos generosament en l'exercici quotidià del seu ministeri sacerdotal.

Però l'expressió utilitzada pel sant Capellà d'Ars evoca també la ferida oberta en el cor de Crist i la corona d'espines que el circumda. I així, penso en les nombroses situacions de sofriment que afligeixen molts sacerdots, perquè participen de l'experiència humana del dolor en les seves múltiples manifestacions o per les incomprendions dels destinataris mateixos del seu ministeri. No podem deixar de recordar tants sacerdots ofesos en la seva dignitat, obstaculitzats en la seva missió, a vegades fins i tot perseguits fins oferir el suprem testimoniatge de la sang!

Això no obstant, també hi ha situacions, mai no suficientment deplorades,

en les quals l'Església mateixa pateix per la infidelitat d'alguns dels seus ministres. En aquests casos, és el món el qui pateix l'escàndol i l'abandó. Davant aquestes situacions, el més convenient per a l'Església no és tant ressaltar escrupolosament les debilitats dels seus ministres com renovar el reconeixement joiosos de la grandesa del do de Déu, plasmat en esplèndides figures de pastors generosos, religiosos plens d'amor a Déu i a les ànimes, directors espirituals clarividents i pacients. En aquest sentit, l'ensenyament i l'exemple de sant Joan Maria Vianney poden oferir un punt de referència significatiu.

El Capellà d'Ars era molt humil, però conscient de ser, com a sacerdot, un immens do per a la seva gent: «Un bon pastor, un pastor segons el cor de Déu, és el tresor més gran que el bon Déu pot concedir a una parròquia, i un dels dons més preciosos de la misericòrdia divina.» Parlava del sacerdoti com si no fos possible arribar a percebre tota la grandesa del do i de la tasca confiats a una criatura humana: «Oh, que gran que és el sacerdot! Si se n'adonés, moriria. Déu l'obeeix: pronuncia dues paraules i nostre Senyor baixa del cel en sentir la seva veu i es tanca en una petita hòstia.» Explicant als seus fidels la importància dels sacraments deia: «Si desaparegués el sacrament de l'orde no tindríem el Senyor. Qui l'ha posat al sagrari? El sacerdot. Qui ha rebut la vostra ànima a penes nascuts? El sacerdot. Qui la nodreix perquè pugui acabar el seu pelegrinatge? El sacerdot. Qui la prepararà per a comparèixer davant Déu, rentant-la per última vegada en la sang de Jesucrist? El sacerdot, sempre el sacerdot. I si aquesta ànima arribés a morir [a causa

del pecat], qui la ressuscitarà i li donarà el descans i la pau? També el sacerdot. Després de Déu, el sacerdot ho és tot! Ell mateix només ho entendreà al cel.»

Aquestes afirmacions, nascudes del cor sacerdotal del sant rector, poden semblar exagerades. Això no obstant, revelen l'altíssima consideració en què tenia el sagrament del sacerdot. Semblava esglaiat per un immens sentit de la responsabilitat: «Si compenguéssim bé el que representa un sacerdot sobre la terra, moriríem: no de por, sinó d'amor. Sense el sacerdot, la mort i la passió del nostre Senyor no serviren de res. El sacerdot continua l'obra de la redempció sobre la terra. De què ens serviria una casa plena d'or si no hi hagués ningú que ens obrís la porta? El sacerdot té la clau dels tresors del cel: ell és qui obre la porta; és l'administrador del bon Déu; l'administrador dels seus béns. Deixeu una parròquia vint anys sense sacerdot i adoraran les bèsties. El sacerdot no és sacerdot per a si mateix, sinó per a vosaltres.»

Va arribar a Ars, un poblet de 230 habitants, advertit pel Bisbe sobre la precària situació religiosa: «No hi ha gaire amor de Déu en aquesta parròquia; vostè n'hi posarà.» Bé sabia ell que hauria d'encarnar la presència de Crist donant testimoni de la tendresa de la Salvació: «Déu meu, concedeix-me la conversió de la meua parròquia; accepto patir tot el que vulguis durant tota la meua vida.» Amb aquesta oració va començar la seva missió. El sant Capellà d'Ars es va dedicar a la conversió de la seva parròquia amb totes les seves forces, insistent per damunt de tot en la formació cristiana del poble que li havia estat confiat.

Estimats germans en el sacerdoti, demanem al Senyor Jesús la gràcia

d'aprendre també nosaltres el mètode pastoral de sant Joan Maria Vianney. En primer lloc, la seva total identificació amb el seu ministeri. En Jesús, persona i missió tendeixen a coincidir: tota la seva obra salvífica era i és expressió del seu «Jo filial», que és davant del Pare, des de tota l'eternitat, en actitud d'amorosa submissió a la seva voluntat. De manera anàloga i amb tota humilitat, també el sacerdot ha d'aspirar a aquesta identificació. Encara que no es pot oblidar que l'eficàcia substancial del ministeri no depèn de la santedat del ministre, tampoc es pot deixar de costat l'extraordinària fecunditat que es deriva de la confluència de la santedat objectiva del ministeri amb la subjectiva del ministre. El Capellà d'Ars va emprendre tot seguit aquesta humil i pacient tasca d'harmonitzar la seva vida com a ministre amb la santedat del ministeri confiat, «vivint» fins i tot materialment, a la seva església parroquial: «Quan va arribar, va considerar l'església com casa seva. Entrava a l'església abans de l'aurora i no en sortia fins després de l'àngelus de la tarda. Si algú tenia necessitat d'ell, allí el podia trobar», es llegeix en la seva primera biografia.

La devota exageració del piadós hagiògraf no ens ha de fer perdre de vista que el sant Capellà d'Ars també va saber «fer-se present» a tot el territori de la seva parròquia: visitava sistemàticament els malalts i les famílies; organitzava missions populars i festes patronals; recollia i administrava diners per a les seves obres de caritat i per a les missions; guarnia l'església i la dotava de paraments sacerdotals; s'ocupava de les nenes òrfenes de la Providence (un institut que va fundar) i de les seves formadores; s'interessava per

l'educació dels nens; fundava germandats i cridava els laics a col·laborar amb ell.

El seu exemple em porta a posar en relleu els àmbits de col·laboració en què s'ha de donar cada cop més cabuda als laics, amb els quals els preveres formen un únic poble sacerdotal i entre els quals, en virtut del sacerdoci ministerial, estan posats «per portar a tots a la unitat de l'amor: "Estimeu-vos afectuosament com a germans, avanceu-vos a honorar-vos els uns als altres" (*Rm 12,10*)». En aquest context, cal tenir en compte la insistent recomanació del concili Vaticà II als preveres de «reconèixer sincerament i promoure la dignitat dels laics i la funció que tenen com a pròpia en la missió de l'Església. Han d'escoltar de bona gana els laics, tenint fraternalment en compte els seus desitjos i reconeixent la seva experiència i competència en els diversos camps de l'activitat humana, per poder juntament amb ells reconèixer els signes dels temps».

El sant Capellà d'Ars ensenyava els seus parroquians sobretot amb el testimoniatge de la seva vida. Del seu exemple aprenien els fidels a pregar, acudint amb gust al sagrari per a fer una visita a Jesús eucarísta. «No cal parlar gaire per pregar bé», els ensenyava el Capellà d'Ars. «Sabem que Jesús és allí, al sagrari: obrim-li el nostre cor, alegrem-nos de la seva presència. Aquesta és la millor pregària.» I els persuadia: «Veniu a combregar, fills meus, veniu on hi ha Jesús. Veniu a viure d'ell per poder viure amb ell.» «És veritat que no en sou dignes, però ho necessiteu.» Aquesta educació dels fidels en la presència eucarística i en la comunió era particularment eficaç quan el veien celebrar el sant sacrifici de la missa. Els qui hi assistien deien

que «no es podia trobar una figura que expressés millor l'adoració. Contemplava l'hòstia amb amor». Els deia: «Totes les bones obres juntes no són comparables al sacrifici de la missa, perquè són obres d'homes, mentre la santa missa és obra de Déu.» Estava convençut que tot el fervor en la vida d'un sacerdot depenia de la missa: «La causa de la relaxació del sacerdot és que descuida la missa. Déu meu, quina pena el sacerdot que celebra com si estigués fent una cosa ordinària!» Sempre que celebrava, tenia el costum d'oferir també la pròpia vida com a sacrifici: «Com en fa, de profit, a un sacerdot oferir-se a Déu en sacrifici tots els matins!»

Aquesta identificació personal amb el sacrifici de la creu el portava —amb una sola moció interior— de l'altar al confessional. Els sacerdots no haurien de resignar-se mai a veure buits els seus confessionaris ni a limitar-se a constatar la indiferència del fidel envers aquest sagrament. A França, en temps del sant Capellà d'Ars, la confessió no era ni més fàcil ni més freqüent que en els nostres dies, perquè el vendaval revolucionari havia arrastat des de feia temps la pràctica religiosa. Però ell va intentar per tots els mitjans, en la predicació i amb consells persuasius, que els seus parroquians redescobriessin el significat i la bellesa de la penitència sacramental, mostrant-la com una íntima exigència de la presència eucarística. Va saber iniciar així un «cercle virtuós». Amb el seu prolongat estar davant el sagrari a l'església, va aconseguir que els fidels comencessin a imitar-lo, anant a visitar Jesús, segurs que allí trobarien també el seu rector, disposat a escoltar-los i perdonar-los. Al final, una multitud cada vegada més gran de penitents, provinents

de tot França, el retenia al confessorari fins a 16 hores al dia. Es comentava que Ars s'havia convertit en «el gran hospital de les ànimes». El seu primer biògraf afirma: «La gràcia que aconseguia [perquè els pecadors es convertissin] era tan abundant que sortia a la seva recerca sense deixar-los un moment de treva.» En aquest mateix sentit, el sant Capellà d'Ars deia: «No és el pecador el qui torna a Déu per demanar-li perdó, sinó Déu mateix qui va rere el pecador i el fa tornar a ell.» «Aquest bon Salvador està tan ple d'amor que ens cerca pertot arreu.»

Tots els sacerdots hem de considerar com adreçades personalment a nosaltres aquelles paraules que ell posava en boca de Jesús: «Encarregaré als meus ministres que anunciïn als pecadors que estic sempre disposat a rebre'ls, que la meva misericòrdia és infinita.» Els sacerdots podem aprendre del sant Capellà d'Ars no sols una confiança infinita en el sagrament de la penitència que ens impulsí a posar-lo al centre de les nostres preocupacions pastorals, sinó també el mètode del «diàleg de salvació» que s'hi ha d'entaular. El Capellà d'Ars es comportava de manera diferent amb cada penitent. Qui s'acostava al seu confessorari amb una necessitat profunda i humil del perdó de Déu, trobava en ell paraules d'ànim per submergir-se en el «torrent de la divina misericòrdia» que ho arrossega tot amb la seva força. I si algú estava afligit per la seva debilitat i inconstància, amb por a futures recaigudes, el Capellà d'Ars li revelava el secret de Déu amb una expressió d'una bellesa commovedora: «El bon Déu ho sap tot. Abans fins i tot que el confesseu, ja sap que pecareu novament, i no obstant això us perdona. Que gran que és l'amor del nostre Déu que

el porta fins i tot a oblidar voluntàriament el futur, només per perdonar-nos!» A qui, en canvi, s'acusava de manera freda i gairebé indolent, li mostrava, amb les seves pròpies llàgrimes, l'evidència seriosa i dolorosa de com n'era d'«abominable» la seva actitud: «Ploro perquè vosaltres no ploreu», deia. «Si el Senyor no fos tan bo... Però ho és. Cal ser un bàrbar per a comportar-se d'aquesta manera davant d'un Pare tan bo.»

Provocava el penediment en el cor dels tebis, obligant-los a veure amb els seus ulls el sofriment de Déu pels pecats com «encarnat» en el rostre del sacerdot que els confessava. Si algun manifestava desitjos i actituds d'una vida espiritual més profunda, li mostrava obertament les profunditats de l'amor, explicant-li la inefable bellesa de viure units a Déu i ser a la seva presència: «Tot sota els ulls de Déu, tot amb Déu, tot per agradar Déu. Quina meravella!» I els ensenyava a pregar: «Déu meu, concedeix-me la gràcia d'estimar-te tant com jo sigui capaç.»

El Capellà d'Ars va aconseguir en el seu temps canviar el cor i la vida de moltes persones, perquè va ser capaç de fer-los sentir l'amor misericordiós del Senyor. Urgeix també en el nostre temps un anunci i un testimoni similar de la veritat de l'Amor: «Deus caritas est» (1Jn 4,8). Amb la Paraula i amb els sacraments del seu Jesús, Joan Maria Vianney edificava el seu poble, encara que a vegades s'agitava interiorment perquè no se'n sentia a l'altura, fins al punt de pensar molts cops a abandonar les responsabilitats del ministeri parroquial per al qual se sentia indigne. Això no obstant, amb un sentit de l'obediència exemplar, va romandre sempre al seu lloc, perquè el consumia la gelosia apostòlica

per la salvació de les ànimes. Es lliurava totalment a la seva vocació i missió amb una ascési severa: «La desgràcia més gran per a nosaltres, els rectors» —deplorava el Sant—, «és que l'ànima s'endureixi»; amb això es referia al perill que el pastor s'acostumi a l'estat de pecat o indiferència en què viuen moltes de les seves ovelles.

Dominava el seu cos amb vetlles i dejunis per evitar que oposés resistència a la seva ànima sacerdotal. I es mortificava voluntàriament en favor de les ànimes que li havien estat confiades i per unir-se a l'expiació de tants pecats escoltats en confessió. A un germà sacerdot, li explicava: «Us diré quina és la meva recepta: dono als pecadors una penitència petita i la resta la faig jo per ells.» Més enllà de les penitències concretes que el Capellà d'Ars feia, el nucli del seu ensenyament continua sent en qualsevol cas vàlid per a tots: les ànimes costen la sang de Crist i el sacerdot no pot dedicar-se a la seva salvació sense participar personalment en l'«alt preu» de la redempció.

En l'actualitat, com en els temps difícils del Capellà d'Ars, és necessari que els sacerdots, amb la seva vida i obres, es distingeixin per un vigorós testimoni evangèlic. Pau VI ha observat oportunament: «L'home contemporani escolta més a gust els qui donen testimoniatge que els qui ensenyen, o si escolta els qui ensenyen, és perquè donen testimoni.» Perquè no ens quedem existencialment buits, compromentent amb això l'eficàcia del nostre ministeri, hem de preguntar-nos constantment: «Estem realment impregnats per la paraula de Déu? És ella en veritat l'aliment de què vivim, més que el que pugui ser el pa i les coses d'aquest món? La coneixem veritablement? L'estimem?

Ens ocupem interiorment d'aquesta Paraula fins al punt que realment deixa una empremta en la nostra vida i conforma el nostre pensament?» Així com Jesús va cridar els Dotze perquè estiguessin amb ell (cf. Mc 3,14), i només després els va manar de predicar, també en els nostres dies els sacerdots estan cridats a assimilar el «nou estil de vida» que el Senyor Jesús va inaugurar i que els Apòstols van fer seu.

La identificació sense reserves amb aquest «nou estil de vida» va caracteritzar la dedicació al ministeri del Capellà d'Ars. El papa Joan XXIII, a la carta encíclica *Sacerdotii nostri primordia*, publicada el 1959, en el primer centenari de la mort de sant Joan Maria Vianney, presentava la seva fisonomia ascètica referint-se particularment als tres consells evangèlics, considerats com a necessaris també per als preveres: «I, si per aconseguir aquesta santedat de vida, no s'imposa al sacerdot, en virtut de l'estat clerical, la pràctica dels consells evangèlics, certament que a ell, i a tots els deixebles del Senyor, se li presenta com el camí real de la santificació cristiana.»

El Capellà d'Ars va saber viure els «consells evangèlics» d'acord amb la seva condició de prevere. En efecte, la seva pobresa no va ser la d'un religiós o un monjo, sinó la que es demana a un sacerdot: malgrat tocar molts diners (ja que els pelegrins més benestants s'interessaven per les seves obres de caritat), era conscient que tot era per a la seva església, els seus pobres, els seus orfes, les seves nenes de la Providence, les seves famílies més necessitades. Per això «era ric per donar als altres i era molt pobre per a ell mateix». I explicava: «El meu secret és simple: donar-ho tot i no conservar res.»

Quan es trobava amb les mans buides, deia content als pobres que li demanaven almoïna: «Avui sóc pobre com vosaltres, sóc un de vosaltres.» Així, al final de la seva vida, va poder dir amb absoluta serenitat: «No tinc res. Ara el bon Déu em pot cridar quan vulgui.» També la seva castedat era la que es demana a un sacerdot per al seu ministeri. Es pot dir que era la castedat que convé a qui ha de tocar habitualment amb les seves mans l'eucaristia i contemplar-la amb tot el seu cor arrabassat i amb el mateix entusiasme la distribueix als seus fidels. Deien d'ell que «la castedat brillava en la seva mirada», i els fidels se'n donaven, quan clavava la mirada al sagrari amb els ulls d'un enamorat.

També l'obediència de sant Joan Maria Vianney va quedar plasmada totalment en l'entrega abnegada a les exigències quotidianes del seu ministeri. Se sap com el turmentava no sentir-se idoni per al ministeri parroquial i el seu desig de retirar-se «a plorar la seva pobra vida, en soledat». Només l'obediència i la passió per les ànimes aconseguïen convèncer-lo per seguir al seu lloc. Als fidels i a ell mateix explicava: «No hi ha dues maneres bones de servir Déu. N'hi ha una de sola: servir-lo com ell vol ser servit.» Considerava que la regla d'or per a una vida obedient era: «Fer només allò que pot ser ofert al bon Déu.»

En el context de l'espiritualitat que se sosté en la pràctica dels consells evangèlics, em complau invitar particularment els sacerdots, en aquest Any dedicat a ells, a percebre la nova primavera que l'Esperit està suscitant en els nostres dies a l'Església, a la qual els moviments eclesials i les noves comunitats han contribuït positivament. «L'Esperit és multiforme en

els seus dons. Ell bufa on vol. Ho fa de manera inesperada, en llocs inesperats i en formes mai abans no imaginades. Ell vol la vostra multiformitat i us vol per a l'únic cos.» Pel que fa a això val la indicació del decret *Presbyterorum ordinis*: «Examinant els esperits per veure si són de Déu, [els preveres] han de descobrir mitjançant el sentit de la fe els múltiples carismes dels laics, tant els humils com els més alts, reconèixer-los amb alegria i fomentar-los amb interès.» Aquests dons, que porten molts a una vida espiritual més elevada, poden fer bé no sols als fidels laics sinó també als ministres mateixos. La comunió entre ministres ordenats i carismes «pot impulsar un renovat compromís de l'Església en l'anunci i en el testimoniatge de l'evangeli de l'esperança i de la caritat a tots els racons del món».

Voldria afegir a més, en línia amb l'exhortació apostòlica *Pastores dabo vobis* del papa Joan Pau II, que el ministeri ordenat té una radical «forma comunitària» i només pot ser exercit en la comunió dels preveres amb el seu bisbe. Cal que aquesta comunió entre els sacerdots i amb el propi bisbe, fonamentada en el sagrament de l'orde i manifestada en la concelebració eucarística, es tradueixi en diverses formes concretes de fraternitat sacerdotal efectiva i afectiva. Només així els sacerdots sabran viure en plenitud el do del celibat i seran capaços de fer florir comunitats cristianes en les quals es repeteixin els prodigis de la primera predicació de l'evangeli.

L'Any de Sant Pau que és a punt de concloure orienta el nostre pensament també envers l'Apòstol dels gentils, en qui podem veure un esplèndid model sacerdotal, totalment lliurat al seu ministeri.

«L'amor del Crist ens té agafats: hem comprès que un ha mort per tots, i això vol dir que tots han mort amb ell» (2Co 5,14). I afegia: «I ell ha mort per tots perquè els qui viuen ja no visquin per a ells mateixos, sinó per a aquell qui ha mort i ressuscitat per tots ells» (2Co 5,15). Quin millor programa es podria proposar a un sacerdot que vulgui avançar en el camí de la perfecció cristiana?

Estimats sacerdots, la celebració del 150 aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney (1859) ve immediatament després de les celebracions a penes closes del 150è aniversari de les aparicions de Lourdes (1858). Ja el 1959, el beat papa Joan XXIII havia fet notar: «Poc abans que el Capellà d'Ars acabés la seva carrera tan plena de mèrits, la Mare de Déu Immaculada s'havia aparegut en una altra regió de França a una jove humil i pura, per comunicar-li un missatge d'oració i de penitència, la immensa ressonància espiritual del qual és ben coneguda des de fa un segle. En realitat, la vida d'aquest sacerdot la memòria de la qual celebrem, era anticipadament una viva il·lustració de les grans veritats sobrenaturals ensenyades a la vident de Massabielle. Ell mateix sentia una devoció vivíssima per la Immaculada Concepció de la Santíssima Mare de Déu; ell, que ja el 1836 havia consagrat la seva parròquia a Maria concebuda sense pecat, i que amb tanta fe i alegria havia d'acollir la definició dogmàtica de 1854.» El sant Capellà d'Ars recordava sempre als seus fidels que «Jesucrist, quan ens va donar tot el que ens podia donar, va voler fer-nos hereus d'allò més preciós que tenia, és a dir de la seva santa Mare».

Confio aquest Any Sacerdotal a la Santíssima Mare de Déu, demanant-li que

susciti en cada prevere un impuls generós i renovat dels ideals de total donació a Crist i a l'Església que van inspirar el pensament i la tasca del sant Capellà d'Ars. Amb la seva fervent vida de pregària i el seu apassionat amor a Jesús crucificat, Joan Maria Vianney va alimentar la seva entrega quotidiana sense reserves a Déu i a l'Església. Que el seu exemple fomenti en els sacerdots el testimoni d'unitat amb el bisbe, entre ells i amb els laics, tan necessari avui com sempre. Malgrat el mal que hi ha en el món, conserven sempre la seva actualitat les paraules de Crist als seus deixebles al Cenacle: «En el món passareu tribulacions, però tingueu confiança: jo he vençut el món» (Jn 16,33). La fe en el Mestre diví ens dóna la força per mirar amb confiança el futur.

Estimats sacerdots, Crist compta amb vosaltres. A exemple del sant Capellà d'Ars, deixeu-vos conquerir per ell i sereu també vosaltres, en el món d'avui, missatgers d'esperança, reconciliació i pau.

Benet XVI

Altres Informacions

NOTÍCIES

Cloenda del 25è aniversari de la revista *Portal Obert* al Seminari

Barcelona, 21-5-2009

El Seminari Conciliar de Barcelona va celebrar l'acte de cloenda de la celebració del 25è aniversari de la revista *Portal Obert* el dijous 21 de maig de 2009. Després de la benvinguda i la presentació de l'acte per part del rector del seminari, va haver-hi la taula rodona anunciada a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona, sobre el tema: "La informació religiosa al segle XXI". Va ser moderada per Rafael Jorba, periodista i membre del Consell de l'Audiovisual de Catalunya i van participar-hi: Oriol Domingo, periodista de La Vanguardia, Mn. Jaume Aymar, director de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel, i Mn. Francesc Romeu, periodista i professor de mitjans de comunicació que va venir en substitució de Jordi Casabella, periodista d'El Periódico de Catalunya, que per raons personals no hi va poder participar.

A continuació va haver-hi un emotiu lliurament dels records d'aniversari a càrrec de Mn. Andreu Oller, director de la revista. Es van lliurar personalment als equips de

redacció i de formadors d'aquests 25 anys i a tots els seminaristes actuals. L'acte va concloure amb la pregària de vespres a la capella del Seminari i amb un refrigeri al claustre de sant Miquel.

Simposi Internacional Jesús i Pau, organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya, "Pau, fundador del cristianisme?"

Barcelona, 12-5-2009

La Facultat de Teologia de Catalunya (FTC) organitza, els propers 14 i 15 de maig, un Simposi Internacional sobre les figures de Jesús i de Pau. Durant aquests dos dies, personalitats del món acadèmic de reconegut prestigi internacional en el camp de la Bíblia i, en concret, en el camps dels estudis paulins, seran a Barcelona per debatre sobre aquestes dues figures del cristianisme. Pau és notícia aquest any perquè es commemora el segon mil·lenni del seu naixement a Tars de Cilícia (actual Turquia). Per aquest motiu, el Papa Benet XVI va decretar un Any Sant dedicat a la figura de l'Apòstol, que es va iniciar el 28 de juny de 2008 i que es perllongarà fins al pròxim 29 de juny.

Les preguntes que trobaran resposta durant el Simposi

La gran pregunta d'aquest Simposi és: Qui va ser el fundador del cristianisme: Pau de Tars o Jesús de Natzaret? És diferent el missatge de Jesús del missatge de Pau? De qui depèn el cristianisme actual? És veritat que Jesús parla del Regne de Déu i Pau de la mort i resurrecció de Jesús com a temes fonamentals. També és veritat que Jesús és un jueu rural de

Galilea i que Pau és un jueu urbà de la diàspora. I que Pau no va conèixer Jesús mentre aquest vivia. Vol dir tot això que Pau s'ha inventat el missatge cristià? O vol dir més aviat que Pau ha desenvolupat i ha ampliat teològicament allò que els evangelis presenten com a predicació de Jesús? És veritat també que Pau ha tingut accés a Jesús per la via mística, del coneixement interior, i que, per tant, ha conegut Jesús en tant que crucificat i ressuscitat des del punt final de seva vida. En aquest sentit, el coneixement de Jesús que té Pau no és menor en intensitat del que han tingut els altres apòstols. Potser els altres apòstols saben més coses sobre Jesús –de les que va dir i fer–, però Pau coneix personalment Jesús per revelació i capta el valor i el sentit de la seva obra salvadora.

D'altra banda, hi ha un paral·lelisme molt interessant entre els dos personatges: Jesús no es posa a predicar fins passats els 30 anys i Pau comença a fer-ho quan en té entre 30 i 40. Segurament, Pau i Jesús són itinerants, tenen una vida concebuda com a missió. Prediquen per separat, cadascú per la seva banda. Tots dos tenen una mort violenta, decretada per l'autoritat romana: Ponç Pilat, que sentència Jesús a la pena de la crucifixió i el Tribunal Imperial romà, que sentència Pau a la pena de la decapitació –ja que Pau era un ciutadà romà–. Són dues morts violentes, enmig d'un fracàs que és aparent: les petjades històriques i religioses de Jesús i de Pau han estat extraordinàries. Pau, però, és el servent i Jesús és el Senyor.

Les 4 grans ponències del Simposi Jesús i Pau

El Simposi Internacional Jesús i Pau serà inaugurat pel cardenal de Barcelona, Lluís

Martínez Sistach, Gran Cancellier de la Facultat de Teologia de Catalunya. La primera ponència, que tindrà lloc el dijous 14 a les 10.15h, anirà a càrrec del Prof. Karl-Wilhelm Niebuhr (Universitat de Jena, Alemanya), i versarà sobre La relació de Jesús i Pau amb els grups jueus de la seva època, especialment els fariseus. Resposta: Dr. Agustí Borrell (FTC). La pregunta històrica tractarà com de propers o llunyans van ser Jesús i Pau en relació amb els grups jueus de l'època. En segon lloc, es parlarà dels acords i desacords de Jesús i Pau en relació amb la interpretació farisea de la Llei, confrontant especialment la visió antropològica de Jesús i Pau amb la dels fariseus.

La segona conferència, a les 16h, la impartirà el Prof. Jean-Noël Aletti (Pontifici Institut Bíblic de Roma), sobre L'ètica de Jesús i Pau. Resposta: Prof. Juan Miguel Díaz Rodelas (Facultat de Teologia de València). La pregunta versarà sobre la Llei: ha estat modificada o refocalitzada o, fins i tot, suprimida en algun dels seus principals punts? Hi ha una continuïtat entre l'ètica proposada per Jesús i l'ètica de les comunitats paulines, que es detecta en les cartes de Pau?

La tercera de les ponències tindrà lloc divendres 15 a les 10h. El Prof. Romano Penna (Pontificia Universitat Lateranense de Roma) parlarà d'Israel i els altres pobles en Jesús i Pau. Resposta: Prof. Enric Cortès. La qüestió de l'universalisme és una invitació a considerar si Israel manté el rol de ser el poble escollit per Déu. No obstant això, hi ha uns nous creients escollits que no pertanyen a Israel. Des de quan el rebuig d'Israel de l'Evangeli pot relacionar-se amb el seu status en l'economia de la salvació?

I la darrera conferència anirà a càrrec del Prof. James D. G. Dunn (Universitat de Durham, Gran Bretanya) i porta per títol: El Regne de Déu com a centre de la predicació de Jesús i el querigma de Crist mort i ressuscitat, com a centre de la teologia de Pau. S'inciarà a les 16h i la resposta anirà a càrrec del Prof. Armand Puig (FTC). Què significa aquest canvi? Pot canviar Pau l'objectiu general del missatge de Jesús? Pot Pau fer una refundació del missatge de Jesús o, al contrari, la seva teologia és fruit d'aquest missatge?

Nou Tanatori Mémora Esplugues
C/ Sant Gabriel, 78-80
08950 Esplugues de Llobregat
Barcelona
Tel. 934 700 895

Tanatori Mémora de Molins de Rei
C/ Rector Colom, 1
08750 Molins de Rei
Barcelona
Tel. 936 687 961

**un concepte
funerari
en constant
evolució i
respectant sempre
a les persones
i el seu entorn**

Tanatori Mémora Esplugues de Llobregat

Tanatori Mémora Molins de Rei

Barcelona - Baix Llobregat - Pàges

Tanatori Mémora de Molins de Rei
Tanatori Mémora d'Esplugues
Tanatori Fontal de Manresa
Tanatori de Navàs
Tanatori de Súria
Tanatori de Balsareny

902 231 132
www.memora.es

SERVEI PERMANENT 24 HORES
934 700 895

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General
Pl. de la Vila 11, 1r.
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.org